

دوازدهم ادبیات و علوم انسانی

آزمون شبه ساز امتحان نهایی ماز

۱۴۰۲/۱۰/۷

گروه آموزشی ماز

مرحله: ۵

زمان پاسخگویی: ۱۵۰

تعداد صفحه: ۱۰

ردیف	درس	تعداد صفحه	زمان پاسخگویی
۱	فارسی	۳	۳۰
۲	عربی، زبان قرآن	۲	۴۰
۳	دین و زندگی	۲	۴۰
۴	زبان انگلیسی	۳	۴۰

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: همه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		

قلمرو زبانی (۷ نمره)			
۱	معنی واژه «دستور» در بیت زیر با معنی این واژه در کدام گزینه یکسان است؟ «تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست»	الف) به دستور فرمود تا ساروان ب) مرا گفت دستور فرخنده‌رای ج) گر ایدونک دستور باشد کنون د) چه نیکو گفت با جمشید دستور	هیون آرد از دشت صد کاروان که این راز سربسته را برگشای بگوید سخن پیش تو رهنمون که با نادان نه شیون باد و نه سور
۲	معنی هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) با محتسبم عیب مگویند که او نیز ب) ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است	پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است مسلك مرغ گرفتار قفس، هم‌چو من است	
۳	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) بفکن ز پی این (اساس / اثاث) تزویر ب) چو عاجز گشت خسرو در جوابش	بگسل ز هم این نژاد و پیوند نیامد بیش پرسیدن (ثوابش / صوابش)	
۴	در متن زیر یک <u>نادرستی</u> املائی بیابید و درست آن را بنویسید. «عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف... و واصفان حلیه جمالش به تحیر منصوب...».		
۵	در گروه واژگان زیر، دو نادرستی املائی وجود دارد؛ آن دو را بیابید و درستشان را بنویسید. «بهت و حیرت - محفل و ضیافت - ردا و تیلسان - کازیه و جاکاغذی - حوزه ادیب بزرگ - قصد و عظیمت»		
۶	در ابیات زیر چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجود دارد؟ تا وارهی از دم ستوران با شیر سپهر بسته پیمان الف) دو - سه ب) سه - دو ج) سه - سه د) چهار - دو	وین مردم نحس دیوماند با اختر سعد کرده پیوند	
۷	در همه گزینه‌ها، وابسته وابسته وجود دارد، به جز الف) آن روز سیصد تومان پول مجموعاً تهیه کرده بودم که به تهران بیایم. ب) من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموشکار است. ج) این معلم شریف باسواد سفارش کرده بود که از جانب او فاتحه‌ای برای این نویسنده بزرگ طلب کنم. د) یک چادر بزرگ در وسط زده‌اند و بر دیواره آن از اطراف، منظره جنگ و اتارلو را به صورت نقاشی مجسم کرده‌اند.		
۸	در متن زیر یک جمله بر اساس الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» بیابید و بنویسید. «ای عزیز! پروانه قوت از آتش خورد، بی آتش قرار ندارد و در آتش وجود ندارد تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش ببندد. چون به آتش رسد، خود را بر میان زند. خود نداند فرقی کردن میان آتش و غیر آتش، چرا؟ زیرا که عشق همه خود آتش است.»		

ادامه سؤالات در صفحه دوم

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: همه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی			
گروه آموزشی ماز			
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			

۹	با توجه به ابیات زیر درست یا نادرست بودن هر مورد را مشخص کنید. خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد آنکه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی گر نور عشق حق به دل و جان افتد بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی الف) در بیت دوم پنج ترکیب اضافی وجود دارد. (درست / نادرست) ب) ضمیر متصل بیت اول نقش مضاف‌الیهی دارد. (درست / نادرست) ج) واژه «دور» در بیت اول نقش دستوری «مسند» دارد. (درست / نادرست) د) «آنکه رسی به خویش» جمله وابسته و «بی خواب و خور شوی» جمله هسته است. (درست / نادرست)
۱۰	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. گفت: «نزدیک است <u>والی</u> را سرای آن‌جا شویم» گفت: «تا داروغه را گوئیم در مسجد بخواب» الف) حذف فعل را بیابید و نوع آن را بنویسید. ب) نقش دستوری واژگان مشخص شده چیست؟ ج) وابسته وابسته را بیابید و نوع آن را مشخص نمایید.

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۱	هر یک از بیت‌های زیر با کدام مصراع کامل می‌شود؟ الف) ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز ۱) کاین‌گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران / ۲. تا در زمانه باقی است آواز باد و باران ب) ۱) ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران / ۲. آینه نگاهت پیوند صبح و ساحل
۱۲	مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید. «بنیاد هستی تو چو زیر و زیر شود»
۱۳	نام صاحب هر یک از آثار داده شده را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) فی حقیقة العشق (شهاب‌الدین سهروردی / عین‌القضات همدانی) ب) بخارای من، ایل من (محمد ابراهیم باستانی / محمدبهنم بیگی)
۱۴	شعر «دماوندیه» سروده و کتاب «کلیله و دمنه» ترجمه است.
۱۵	در هر یک از موارد زیر، آرایه درست را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید. الف) نی حریف هر که از یاری برید پرده‌هایش پرده‌های ما درید (تکرار - جناس همسان) ب) مزینان از هزار و صد سال پیش هنوز بر همان مهر و نشان است که بود... (تلمیح - تضمین)
۱۶	در بیت «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ادبی دیده نمی‌شود؟ الف) متناقض نما ب) اسلوب معادله ج) حسن تعلیل د) تشخیص

ادامه سؤالات در صفحه سوم

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: همه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			

۱۷	در هر یک از موارد زیر با توجه به بخش‌های مشخص شده کدام آرایه ادبی دیده می‌شود؟ (الف) آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال در <u>سموم سرد</u> این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد. (ب) فراش باد صبا را گفته تا <u>فرش</u> زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات بی‌رود.	۱
۱۸	در هر یک از موارد زیر یک آرایه ادبی بیابید و مشخص کنید. (آرایه‌ها تکراری نباشند) (الف) کرانه‌های رود فرات خط از کرانه رود تیبر می‌خواندند. (ب) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند	۱
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۹	موارد زیر را به نثر ساده و روان برگردانید. (الف) یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود. (ب) هر چه به واسطه آن به خدا رسند، فرض باشد به نزدیک طالبان. (ج) صفای اهورایی آن همه زیبایی‌ها به این علم عددبین مصلحت‌اندیش آلود. (د) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم. آزمون وی ی بی (ه) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق (و) بگرای چو ازدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند	۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۱
۲۰	مفهوم مرتبط با هر بیت زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟ (ب) بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟ یعنی اگر نباشی کار دلم تمام است (دشواری رسیدن به معشوق / عشق اساس زندگی است / بلاکشی عاشق / نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیرپذیری از عشق)	۱
۲۱	عبارت «از بیم عقب‌جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.» یادآور کدام ضرب‌المثل فارسی است؟	۰/۵
۲۲	منظور نویسنده از متن زیر چیست؟ «... آن جاده روشن و خیال‌انگیزی که گویی یک‌راست به ابدیت می‌پیوندد: «شاهراه علی»، «راه مکه»! شگفتا که نگاه‌های لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر آن را کهکشان می‌بیند و دهاتی‌های کاهکش کویر، شاهراه علی، راه کعبه، راهی که علی از آن به کعبه می‌رود. کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید.»	۰/۵
۲۳	در هر یک از موارد زیر مقصود از قسمت‌های خط‌کشیده شده چیست؟ (الف) پنهان مکن آتش درون را زین سوخته‌جان شنو یکی پسند (ب) همتم بدرقه راه کن ای <u>طایر قدس</u> که دراز است ره مقصد و من نوسفرم	۱
۲۴	در هر یک از بیت‌های زیر بر چه موضوعی تأکید شده است؟ (الف) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند. (ب) گفت: «می بسیار خوردی زان چنین بی‌خود شدی.» گفت: «ای بیهوده‌گو حرف کم و بسیار نیست.»	۱
۲۰	موفق باشید.	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: عربی، زبان قرآن ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			
۱	۰/۵	<p>تَرْجِمِ الْكَلِمَتَيْنِ اللَّتَيْنِ تَحْتَهُمَا حَطًّا:</p> <p>(الف) كُلُّ وَعَاءٍ يَضِيقُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ</p> <p>(ب) ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبُعْثِ...﴾</p>	
۲	۰/۵	<p>عَيْنِ الْمُتَضَادِّ وَ الْمُتَرَادِفِ: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ)</p> <p>(ضاق - أَعُوذَ - الصَّبِي - الرُّجُوع - اسْتَطَاع - اتَّسَعَ)</p> <p>(الف) = (ب) ≠</p>	
۳	۰/۲۵	<p>عَيْنِ الْكَلِمَةِ الَّتِي لَا تُنَاسِبُ الْكَلِمَاتِ الْأُخْرَى فِي الْمَعْنَى:</p> <p>(الف) الْقَصِير ☐ (ب) الْكِلَاب ☐ (ج) الدَّبَاب ☐ (د) الْأَسُود ☐</p>	
۴	۰/۲۵	<p>أَكْتُبْ جَمْعَ الْكَلِمَةِ التَّالِيَةِ:</p> <p>الْعَجُوز:</p>	
۵	۶/۵	<p>تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ الْمَأْلُوفَةِ:</p> <p>(الف) لَا فَقْرَ كَالْجُهْلِ وَ لَا مِيرَاثَ كَالْأَدَبِ. (۱)</p> <p>(ب) ﴿وَوَ لَا تَهْنُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمْ الْأَعْلُونَ﴾ (۱)</p> <p>(ج) نَشَرْتُ إِحْدَى الصُّحُفِ الْفَرَنْسِيَّةِ عِنْدَ مَوْتِ أَخِيهِ الْأَخْرَ عُنْوَانًا خَطًّا. (۱)</p> <p>(د) لَيْتَ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ مُتَأَخِّرًا. (۱)</p> <p>(هـ) مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ. (۰/۵)</p> <p>(و) فَأَعْتَقَهَا رَسُولُ اللَّهِ (ص) وَ أَرْسَلَهَا إِلَى قَوْمِهَا بِإِعْزَازٍ. (۱)</p> <p>(ز) ﴿... لَا يَبْئُسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ (۱)</p>	
۶	۱	<p>أَكْمِلِ الْقَرَأَ فِي تَرْجِمَةِ الْعِبَارَةِ:</p> <p>نَدِمَ الرَّجُلُ وَ أَخَذَ يَدَ بَنْتِهِ وَ قَبَّلَهَا وَ أَجْلَسَهَا عِنْدَهُ.</p> <p>[آن] مرد پشیمان شد و دست دخترش را گرفت و او را (الف) و وی را نزد خود (ب)</p>	
۷	۰/۵	<p>إِنْتِخِبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ:</p> <p>شَعَرَ نُوْبِلَ بِالذَّنْبِ وَ بِحَيِّبَةِ الْأَمَلِ وَ خَافَ أَنْ يَذْكُرَهُ النَّاسُ بِالسُّوِّ.</p> <p>(الف) نوبل احساس گناه و ناامیدی کرد و ترسید که مردم او را به بدی یاد کنند ☐</p> <p>(ب) نوبل احساس پشیمانی و دو دلی کرد و ترسید که مردم از او به زشتی یاد کنند ☐</p>	
۸	۳	<p>تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا:</p> <p>(الف) رَجَاءٌ إِصْبِرُوا فِي حَيَاتِكُمْ</p> <p>(د) أَنْتُمْ مَا صَبَرْتُمْ فِي عَمَلِكُمْ</p> <p>(ب) أَنَا وَ صَدِيقِي صَبَرْنَا بِمُدَّةِ سَاعَةٍ</p> <p>(هـ) هُمْ يَصْبِرُونَ حَتَّى يَنْجَحُوا</p> <p>(ج) لِمَ لَا تَصْبِرَانِ حَتَّى تَأْتِيَ الْحَافِلَةُ؟</p> <p>(و) سَيَصْبِرُ مَنْ يُرِيدُ النَّجَاحَ</p>	
		ادامه سؤالات در صفحه بعد	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: عربی، زبان قرآن ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			
۹	<p>إِنْتِخِبِ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاقَاتِ:</p> <p>(الف) الصَّدِيقَتَانِ مِنْ أَعْمَالِهِمَا. (نَدِمْنَا □ نَدِمْتُمَا □ نَدِمَا □)</p> <p>(ب) أَمْسِ كُتُبَكَ إِلَّا كِتَابَ الْعَرَبِيَّةِ. (لا تُطَالِعِينَ □ ما طَالَعْتَ □ ما طَالَعْتِ □)</p> <p>(ج) التَّسَاءُ أَنْ تُثْمِرَ هَذِهِ الشَّجَرَةَ. (تَأْمَلُ □ يَأْمَلُنَ □ تَأْمَلُونَ □)</p>		
۱۰	<p>عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي فِيهَا لَا النَّافِيَةَ لِلْجِنْسِ:</p> <p>(الف) ﴿ وَ لَا يَجْزُئُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا... ﴾ □</p> <p>(ب) أَلَا تَعْرِفُونِي؟ - لَا مَعَ الْأَسْفِ، لَا تَتَذَكَّرُ □</p> <p>(ج) لَا جِهَادَ كَجِهَادِ النَّفْسِ □</p>		
۱۱	<p>عَيِّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي مَاجَاءَ فِيهَا مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:</p> <p>(الف) ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴾ □</p> <p>(ب) ﴿ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴾ □</p> <p>(ج) وَ قَدَّرَ كُلَّ امْرِيٍّ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ □ <small>آزمون وی ی بی</small></p>		
۱۲	<p>أَذْكَرِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ:</p> <p>(الف) وَقَفَ الْمُهَنْدِسُ فِي الْمَصْنَعِ وَ هُوَ مُبْتَسِمٌ</p> <p>(ب) أَقْوَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عَدُوَّهُ مُقْتَدِرًا</p> <p>(ج) لا تَعَلِّمُ زَمِيلَاتِي اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةً</p> <p>(د) كَتَبْتُ الْفَعْلِينَ فِي دَفْتَرِ التَّمَارِينِ</p>		
۱۳	<p>عَيِّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ وَ اسْمَ الْمُبَالَغَةِ وَ اسْمَ الْمَكَانِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:</p> <p>(الف) أَكْبَرُ الْحُمُقِ الْإِعْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الدَّمِّ (ب) ﴿ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ... ﴾ (ج) قُمْ عَنْ مَجْلِسِكَ لِأَيِّكَ</p> <p>(د) ﴿ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ... ﴾ (هـ) ﴿ وَ جَعَلْنَا السَّمَاءَ سَفْهًا مَحْفُوظًا... ﴾ (و) ﴿ وَ جَادِثُهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ... ﴾</p>		
۱۴	<p>أَكْتُبِ بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. (كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةٌ)</p> <p>(الف) () (الف) قِطْعَةً مِنْ قُمَاشٍ تُلْبَسُ فَوْقَ الْمَلَابِسِ كَالْعَبَاءَةِ.</p> <p>(ب) () (ب) حَشْرَةٌ تَأْكُلُ الْمَحَاصِيلَ الزَّرَاعِيَّةَ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَقْفِرَ مِتْرًا وَاحِدًا</p> <p>(ج) () (ج) وَزْنٌ يُعَادِلُ أَلْفَ كِيلُوغَرَامٍ</p> <p>(د) () (د) حَيْطٌ أَبْيَضٌ فِي الْجِسْمِ يَجْرِي فِيهِ الْحِسُّ</p> <p>(الف) () (الف) أَلْطَنَ</p> <p>(ب) () (ب) أَلْعَصَبَ</p> <p>(ج) () (ج) أَلْجَرَادَةَ</p> <p>(د) () (د) الشَّعِيرَ</p> <p>(هـ) () (هـ) أَلرِّدَاءَ</p>		
۱۵	<p>إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ:</p> <p>دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) فِي مَسْجِدٍ. كَانَ فِي الْمَسْجِدِ جَمَاعَتَانِ. جَمَاعَةٌ يَتَفَقَّهُونَ وَ جَمَاعَةٌ يَدْعُونَ اللَّهَ. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): كَيْلَا الْجَمَاعَتَيْنِ إِلَى خَيْرٍ لَكُنِّي بِالتَّلْعِيمِ أُرْسِلْتُ. ثُمَّ قَعَدَ مَعَهُمْ.</p> <p>(الف) لِمَاذَا قَعَدَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) مَعَ الَّذِينَ يَتَعَلَّمُونَ؟</p> <p>(ب) مَا هِيَ تَرْجَمَةُ «ال» فِي كَلِمَةِ «الْمَسْجِدِ» فِي النَّصِّ؟</p> <p>(ج) هَلِ الْجَمَاعَتَانِ إِلَى خَيْرٍ؟</p> <p>(د) مَعَ مَنْ جَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ (ص)؟</p>		
۲۰	نرجو لكم التوفيق و النجاح		

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: دین و زندگی ۳
تعداد صفحات: ۲ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		نمره

الف) با تدبر در آیات قرآن و روایت، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱	طبق آیه شریفه «وَبُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا»، چرا عده‌ای به دنبال حریص کردن مردم هستند؟	۰/۵
۲	آیه شریفه «ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ» به کدام یک از شواهد وجود اختیار در آدمی اشاره دارد؟	۰/۵
۳	مهم‌ترین موعظه پیامبر (ص) در آیه شریفه «قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفِرَادَىٰ...» چیست؟	۰/۵
۴	آیه مبارکه «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا» درباره کدام مرتبه توحید یا شرک است؟	۰/۵
۵	این سخن امام صادق (ع): «مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ...» یادآور کدام سنت الهی است؟	۰/۵

ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید.

۶	خداوند حکیم، امیال و غرایز را برای حیات معنوی در انسان قرار داده است.	۰/۵
۷	تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است و می‌تواند هر قانونی را لغو کند.	۰/۵
۸	دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات، از راه‌های تقویت اخلاص است. آزمون وی ی پی	۰/۵
۹	جعفر بن ابی طالب در حضور «نجاشی» پادشاه حبشه، اثرات پذیرش اعتقاد توحیدی را توصیف کرد.	۰/۵

ج) جاهای خالی گزاره‌های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید.

۱۰	سنت عامل رشد دادن و به ظهور رساندن استعداد های افراد است.	۰/۵
۱۱	حالت قساوت قلب با پیدا می‌شود.	۰/۵
۱۲	لازمه شناخت ذات و چیستی هر چیزی، به آن است.	۰/۵
۱۳	از آن جا که خداوند تنها خالق جهان است، پس تنها آن نیز هست.	۰/۵

د) کشف ارتباط

هر یک از عبارتهای سمت راست با کدام یک از عبارتهای سمت چپ ارتباط دارد؟ (در ستون سمت چپ، یک مورد اضافی است.)

۱۴	إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ ...	الف) سنت امداد عام الهی	۰/۲۵
۱۵	وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ...	ب) سنت سبقت رحمت بر غضب	۰/۲۵
۱۶	كُلًّا نُمِدُّ هُوَاءَهُ وَ هُوَاءَهُ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ ...	ج) سنت املاء و استدراج	۰/۲۵
۱۷	مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ...	د) سنت ابتلاء و آزمایش الهی	۰/۲۵
		ه) سنت توفیق الهی	

ادامه سؤالات در صفحه بعد

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: دین و زندگی ۳
تعداد صفحات: ۲ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:

گروه آموزشی ماز **آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی**

ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)	نمره
ه) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.		
۱۸	پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت را نام ببرید.	۰/۵
۱۹	زمینه‌ساز شکوفایی اختیار کدام است؟	۰/۵
۲۰	میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید. (۲ مورد)	۰/۵
۲۱	ریشه «زندگی توحیدی» انسان و سبک زندگی‌اش در چیست؟	۰/۵
۲۲	«کسی که صاحب چیزی باشد، حق تصرف و تغییر در آن چیز را دارد.» این جمله مؤید کدام مرتبه توحید است؟	۰/۵
۲۳	نتیجه آگاهی انسان از فقر و نیازمندی‌اش به خداوند چیست؟	۰/۵
و) اصطلاحات زیر را تعریف کنید.		
۲۴	ابتلا در لغت و اصطلاح دینی:	۰/۷۵
۲۵	توفیق الهی:	۰/۷۵
ز) گزینه مناسب را انتخاب کنید.		
۲۶	انسان به چیزی حرص می‌ورزد که:	۰/۵
۲۷	کمیّت‌ها و کیفیت‌های یک موجود به ترتیب مؤید کدام است؟	۰/۵
	(۱) از آن منع می‌شود. (۲) نسبت به آن تحریک شود.	
	(۱) تقدیر - قضا (۲) قضا - تقدیر (۳) تقدیر - تقدیر	
ح) به سؤالات زیر پاسخ کامل (تشریحی) دهید.		
۲۸	در سنت املاء و استدراج، مهلت‌ها و نعمت‌ها برای کسانی که با حق دشمنی و لجajt ورزند، چگونه خواهند شد؟	۱
۲۹	منظور از گناهان صغیره و کبیره چیست؟ آزمون وی ی پی	۱
۳۰	بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا؟» مربوط به کدام یک از شواهد وجود اختیار است؟ آن را توضیح دهید.	۱
۳۱	رابطه افزایش معرفت و شناخت نسبت به خدا و ایمان و اخلاص را توضیح دهید و چه اقدامی در این باره شایسته است؟	۱
۳۲	این که امروزه، بسیاری از افراد و جوامع خود را مالک و ولی و ربّ جهان می‌پندارند، چه پیامدهایی را به دنبال خواهد داشت؟	۱
۳۳	شرک در مالکیت را توضیح دهید.	۱
۳۴	رابطه خداوند با جهان تا حدّی شبیه به چیست؟ آن را با رابطه بنا با مسجد مقایسه کنید.	۱
۲۰	موفق باشید.	

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: زبان انگلیسی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: همه رشته‌ها	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
نمره	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		ردیف

Listening

۴	<p>Listen to an interview about the importance of taking care of elders and fill in the blanks.</p> <p>به یک مصاحبه درباره اهمیت مراقبت‌کردن از سالمندان گوش بدهید و جاهای خالی را پر کنید.</p> <p style="text-align: center;">B2n.ir/Eng12Exam5</p> <p>Doctor Asadi is answering this important question. Why is it important to care for our elders? I think first of all we need to remember that they are our mothers and fathers and our first teachers. They teach us how to love, how to care, how to (1) -----, and how to accept. Second, elders have more (2) ----- and wisdom than anyone of us. They've come so far, and they've learned so much. We have a responsibility to learn from that wisdom. But the most important thing is their experience. We may or may not know of all the ups and downs they faced in life. But they have definitely gained experience that is (3) ----- respecting and learning from. Our elders may hide much pain from us because they don't want us to feel the pain. The least we can do is appreciate them for all they've gone through and learn from their (4) ----- into situations.</p>	A
---	---	---

Vocabulary

۱	<p>Complete the following sentences using the given words. There is one extra word.</p> <p>جملات زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید. یک کلمه اضافی وجود دارد.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>complicated heritage uncertainty blessing minor</p> </div> <p>5) It is our duty to save our cultural ----- for future generations. 6) It's a great ----- that electricity and running water are available almost everywhere. 7) This is a very ----- issue. We need to discuss it in detail. 8) There is a great deal of ----- about the company's future. No one knows what will happen.</p>	B												
۱	<p>Match the definitions in A with the words in B. There is one extra word in column B.</p> <p>معانی داده‌شده در ستون A را به کلمه درست در ستون B وصل کنید. یک کلمه اضافی در ستون B وجود دارد.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">A</th> <th style="width: 50%;">B</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>9) have something inside</td> <td>a) recommend</td> </tr> <tr> <td>10) able to talk easily to other people</td> <td>b) claim</td> </tr> <tr> <td>11) in a quiet way</td> <td>c) contain</td> </tr> <tr> <td>12) tell somebody that something is good</td> <td>d) communicative</td> </tr> <tr> <td></td> <td>e) calmly</td> </tr> </tbody> </table>	A	B	9) have something inside	a) recommend	10) able to talk easily to other people	b) claim	11) in a quiet way	c) contain	12) tell somebody that something is good	d) communicative		e) calmly	C
A	B													
9) have something inside	a) recommend													
10) able to talk easily to other people	b) claim													
11) in a quiet way	c) contain													
12) tell somebody that something is good	d) communicative													
	e) calmly													

ادامه سؤالات در صفحه بعد

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: زبان انگلیسی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: همه رشته‌ها	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
نمره	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)		ردیف

۱	<p>Make correct collocations by matching the words in column A with the ones in column B. There is one extra word in column B.</p> <p>با وصل کردن کلمات ستون A و B همنشینی‌های درست بسازید. یک کلمه اضافی در ستون B وجود دارد.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>A</th> <th>B</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>13) a sense of</td> <td>a) wind</td> </tr> <tr> <td>14) hard of</td> <td>b) no pains</td> </tr> <tr> <td>15) strong</td> <td>c) belonging</td> </tr> <tr> <td>16) spare</td> <td>d) hearing</td> </tr> <tr> <td></td> <td>e) inspiration</td> </tr> </tbody> </table>	A	B	13) a sense of	a) wind	14) hard of	b) no pains	15) strong	c) belonging	16) spare	d) hearing		e) inspiration	D
A	B													
13) a sense of	a) wind													
14) hard of	b) no pains													
15) strong	c) belonging													
16) spare	d) hearing													
	e) inspiration													

۱	<p>Complete the following sentences with suitable words. The first letter of each word is given.</p> <p>جملات زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. حرف اول هر کلمه داده شده‌است. (به تعداد خط چین‌ها دقت کنید).</p> <p>17) When she saw her mother, she burst into t - - - - .</p> <p>18) I suppose a m - - - - - dictionary is more suitable for you.</p>	E
---	---	---

Grammar

۲	<p>Choose the best option. بهترین گزینه را انتخاب کنید.</p> <p>19) I don't think they will be able to win the match, -----?</p> <p>a) do I b) won't they c) will they d) they will</p> <p>20) The man ----- I was talking to you was one of my students.</p> <p>a) whom b) that c) who d) about whom</p> <p>21) The government ----- new roads in the area since last year.</p> <p>a) has been built b) was built c) has built d) built</p> <p>22) She ----- two more days to finish her school assignment, but she didn't succeed to do so.</p> <p>a) gave b) has been given c) was given d) is giving</p>	F
---	--	---

۱	<p>Fill in the blanks using the correct form of the verbs given.</p> <p>جاهای خالی را با شکل صحیح فعل‌های داده شده کامل کنید.</p> <p>23) The car which ----- last month was very expensive. (steal)</p> <p>24) Persian ----- in Iran, Tajikistan, and Afghanistan. (speak)</p>	G
---	---	---

۱	<p>Rewrite the following two sentences as a single sentence using an appropriate relative pronoun (who, whom, which).</p> <p>دو جمله زیر را با استفاده از ضمیر موصولی مناسب (who, whom, which) بصورت یک جمله بازنویسی کنید.</p> <p>The experiment was successful. It was done at Stanford University.</p> <p>25) -----.</p>	H
---	--	---

Writing

۱/۵	<p>Complete the following sentences with <i>and, or, but, and so</i>.</p> <p>جملات زیر را با استفاده از حروف ربط <i>and, or, but</i> و <i>so</i> کامل کنید.</p> <p>26) Reza is in the hospital, --azmoonvip-- he cannot attend the class.</p> <p>27) My brother went to the library, ----- he didn't study at all.</p> <p>28) We have two options. We can go shopping, ----- we can go to the movies together.</p>	I
-----	---	---

ادامه سوالات در صفحه بعد

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: زبان انگلیسی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: همه رشته‌ها	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
نمره	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		ردیف

۱/۵	Put the words in correct order and make a complete sentence. کلمات را مرتب کنید و یک جمله کامل بسازید. catches / he/ the station / train / which / the morning / enters / at 7:30. 29) -----.	J
-----	--	---

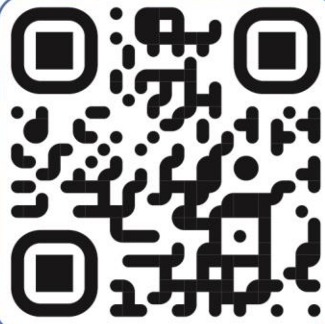
۱	Complete the following sentence using your own information. جمله زیر را با اطلاعات خود کامل کنید. 30) I like learning Chinese, but -----.	K
---	---	---

Reading

۴	Read the text and answer the following questions. متن را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید. In a world as diverse as ours, the ability to speak more than one language is a remarkable skill. It's like having a secret key that can unlock doors to different cultures and experiences. When you're multilingual, you don't just speak words; you bridge gaps between people and create deeper connections. Learning multiple languages is an exciting journey. It's like embarking on an adventure where you can explore new lands without leaving your home. You can enjoy the flavor of foreign foods and enjoy the melodies of different music. Multilingualism isn't just about words; <u>it's</u> about embracing the world in all its vibrant diversity. So, let's dive into the wonderful world of languages and discover the beauty of multilingualism. 31) The author believes that multilingualism is not an important skill nowadays. a) True b) False 32) Multilingualism can help us bridge gaps between people. a) True b) False 33) By learning different languages, you can get familiar with their culture. a) True b) False 34) What does the underlined word " <u>it</u> " refer to? a) journey b) learning multiple languages c) music d) multilingualism	L
---	---	---

۲۰	موفق باشید.	
----	-------------	--

دوازدهم ادبیات و علوم انسانی

آزمون شبه ساز امتحان نهایی ماز

۱۴۰۲/۱۰/۷

گروه آموزشی ماز

مرحله: ۵

زمان پاسخگویی: ۱۳۵

تعداد صفحه: ۱۰

ردیف	درس	تعداد صفحه	زمان پاسخگویی
۱	علوم و فنون ادبی	۳	۳۰
۲	فلسفه	۲	۳۰
۳	ریاضی و آمار	۲	۴۵
۴	جامعه‌شناسی	۳	۳۰

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		نمره

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

۱	واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) (ایرج میرزا - عارف قزوینی) در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود و از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورد. ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه پرداخت (میرزا جهانگیر صور اسرافیل - میرزا آقا تبریزی) بود.	۱
۰/۵	درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. الف) ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی از شاخص‌ترین شاعران عصر بیداری در دفاع از طبقه کارگر بودند. ب) یکی از قوت‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های عصر بیداری حضور راوی سوم‌شخص در صحنه‌های داستان است.	۲
۱	هر یک از آثار زیر نوشته کیست؟ الف) سبک‌شناسی ب) تاریخ بیداری ایرانیان	۳
۰/۵	هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام سطح زبانی، ادبی و فکری نثر دوره مشروطه است؟ الف) کاربرد لغات ترکی و فرانسوی ب) توجه به حقوق مدنی زنان	۴
۱	دو مورد از شاخص‌ترین درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری را بنویسید.	۵

موسیقی شعر (۶ نمره)

۱	برای بیت زیر کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟ «وقات خوش آن بود که با دوست به سر رفت باقی همه بی‌حاصلی و بی‌خبری بود» الف) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن ب) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ	۶
۰/۵	در کدام واژه از بیت زیر مصوت بلند «ی» همواره کوتاه است؟ هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای من در میان جمع و دلم جای دیگر است	۷
۱	نوع نظم آوایی هر یک از گزینه‌ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. (وزن همسان - وزن ناهمسان) الف) بیا عاشقی را رعایت کنیم ب) گل بی رخ یار خوش نباشد بیاران عاشق حکایت کنیم بی‌باده بهار خوش نباشد	۸
۰/۵	بیت «بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست» بر وزن «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن» است. برش آوایی دوم این بیت در کدام گزینه آمده است؟ الف) مستفعلُ فاعلاتُ مستفعل ب) مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فَعَل ج) مفعولُ مفاعِلن مفاعیلن د) مستفعلُ فاعلاتُ مستفعلُ فَع	۹
۲	با توجه به بیت «همه برگ بودن همی ساختی / به تدبیر رفتن نپرداختی» پاسخ دهید. الف) بیت را تقطیع هجایی کنید. ب) نام وزن را بنویسید. ج) یک اختیار زبانی پیدا کنید.	۱۰

پایه‌های آوایی			
پایه‌های آوایی			
نشانه‌های هجایی			
وزن			

ادامه سؤالات در صفحه بعد

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		نمره

۱	تقطیع داخل کمانک با کدام اختیارات زبانی مطابقت دارد؟ الف) شب بارانی (U _ _ _) ب) آهوی من (U U _ _)																			
زیباشناسی (۶ نمره)																				
۰/۵	در بیت زیر دو شبکه معنایی تناسب پیدا کنید. سر من مست جمالت، دل من دام خیالت گهر دیده نثار کف دریای تو دارد																			
۰/۵	برای هر یک از بیت‌های زیر آرایه مناسب را داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) چون جواب احمق آمد خامشی ب) من از آن روز که در بند توام آزادم این درازی سخن چون می‌کشی (تلمیح - تضمین) پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم (تناقض - تضاد)																			
۰/۵	با توجه به «یا رب این آتش که بر جان من است / سرد کن زانسان که کردی بر خلیل»، به سؤالات زیر پاسخ دهید. الف) به کدام داستان قرآنی اشاره شده است؟ آزمون وی ی پی ب) این مفهوم چه آرایه‌ای را در بیت به وجود آورده است؟																			
۰/۵	حافظ در بیت «خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی»... الف) یک مصراع از کدام شاعر را در شعر خود آورده است؟ ب) این شگرد شاعرانه چه آرایه‌ای را به وجود می‌آورد؟																			
۱	در کدام بیت آرایه تناقض دیده می‌شود؟ دلیل خود را بنویسید. الف) سفر دراز نباشد به پای طالب دوست ب) حافظ از جور خزان در چمن دهر مرنج که خار دشت محبت گل است و ریحان است فکر معقول بفرما گل بی خار کجاست؟																			
۱	در بیت «گنج زر گر نبود کنج قناعت باقی است / آن که آن داد به شاهان به گدایان این داد»... الف) لف اول و نشر دوم را بنویسید. ب) نوع لف و نشر بیت چیست؟																			
۲	در هر یک از بیت‌های گروه «الف» کدام آرایه گروه «ب» به کار رفته است؟ (یک آرایه اضافه است). <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 20%; text-align: center;">الف</th> <th style="width: 60%;"></th> <th style="width: 20%; text-align: center;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) دل و کشورت جمع و معمور باد</td> <td>ز ملکت پراکندگی دور باد</td> <td>مراعات نظیر</td> </tr> <tr> <td>ب) با من آمیزش او الفت موج است و کنار</td> <td>دم به دم با من و پیوسته گریزان از من</td> <td>تناقض</td> </tr> <tr> <td>پ) بهر این فرمود رحمان ای پسر</td> <td>«کل یوم هو فی شان» ای پسر</td> <td>لفونشر</td> </tr> <tr> <td>ت) همچو فرهاد بود کوه‌کنی پیشه ما</td> <td>کوه ما سینۀ ما ناخن ما تیشه ما</td> <td>تلمیح</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>تضمین</td> </tr> </tbody> </table>		الف		ب	الف) دل و کشورت جمع و معمور باد	ز ملکت پراکندگی دور باد	مراعات نظیر	ب) با من آمیزش او الفت موج است و کنار	دم به دم با من و پیوسته گریزان از من	تناقض	پ) بهر این فرمود رحمان ای پسر	«کل یوم هو فی شان» ای پسر	لفونشر	ت) همچو فرهاد بود کوه‌کنی پیشه ما	کوه ما سینۀ ما ناخن ما تیشه ما	تلمیح			تضمین
الف		ب																		
الف) دل و کشورت جمع و معمور باد	ز ملکت پراکندگی دور باد	مراعات نظیر																		
ب) با من آمیزش او الفت موج است و کنار	دم به دم با من و پیوسته گریزان از من	تناقض																		
پ) بهر این فرمود رحمان ای پسر	«کل یوم هو فی شان» ای پسر	لفونشر																		
ت) همچو فرهاد بود کوه‌کنی پیشه ما	کوه ما سینۀ ما ناخن ما تیشه ما	تلمیح																		
		تضمین																		

ادامه سؤالات در صفحه بعد

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			

تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)

۱۹	با توجه به شعر زیر از ملک‌الشعراى بهار، به سوالات پاسخ دهید. «من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید باد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان جور و بیداد کند عمر جوانان کوتاه الف) قالب این شعر چیست؟ ب) یک ویژگی زبانی این شعر را بنویسید. پ) مفهوم بیت سوم چیست؟ ت) قفس در این شعر نماد چیست؟»	۲
۲۰	متن زیر از کتاب «چرند و پرند» انتخاب شده‌است. بعد از خواندن متن، به سوالات پاسخ دهید. «حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمزپوش می بیند، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد.» الف) این کتاب از کدام نویسنده عصر بیداری است؟ ب) مفهوم کنایی «رنگش می پرد» چیست؟ پ) کاربرد واژه «ژاندارم» بیانگر کدام ویژگی نثر عصر بیداری است؟ ت) یکی از ویژگی‌های ادبی این متن را بنویسید.	۲
۲۰	موفق باشید	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی			
گروه آموزشی ماز			
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			

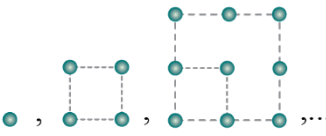
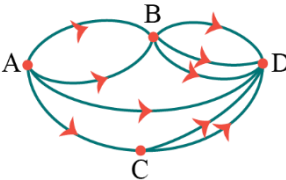
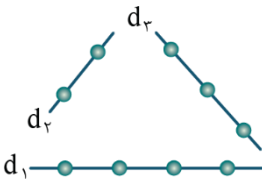
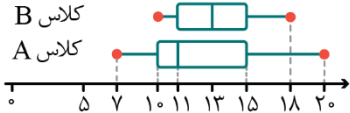
۲	<p>۱ <u>کدام یک از عبارات زیر درست و کدام یک نادرست می‌باشد:</u></p> <p>الف) وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه از یک چیزند، به این معناست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که باهم ترکیب شده‌اند. آزمون وی ی پی</p> <p>ب) در جمله «انسان موجود است»، مغایرت انسان و موجود فقط در ذهن است نه در خارج.</p> <p>ج) علیّت به این معنا است که هر موجودی برای موجود شدن خود نیازمند علت است.</p> <p>د) تمام فلاسفه مسلمان معتقدند اصل سنخیت یک اصل عقلی است و از طریق تجربه قابل‌دستیابی نیست.</p> <p>ه) برای کشف علل امور طبیعی باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم.</p> <p>و) بحث فیلسوف تا وقتی فلسفی است که از روش عقلی تجاوز نکند و نتایج نیز استدلالی عرضه شود.</p> <p>ز) از نظر برخی مورخان، ارسطو ابداع‌کننده خدانشناسی فلسفی است.</p> <p>ح) معلول با قطع نظر از علت، امکان ذاتی دارد.</p>
۳	<p>۲ <u>جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید:</u></p> <p>الف) در قضیه «امروز هوا گرم است» رابطه محمول با موضوع، رابطه‌ای است.</p> <p>ب) به عقیده؛ علیّت، انعکاس ذهنی است.</p> <p>ج) قبول غایت‌مندی در جهان فقط با قبول علت نخستین و امکان‌پذیر است.</p> <p>د) کانت، ضرورت وجود خدا را از طریق اثبات کرد.</p> <p>ه) کودک با استفاده از کلمه «این» و «آن» نشان می‌دهد که از اشیا آگاه است.</p> <p>و) دیدگاه ملاصدرا به نظریه معروف است که براساس آن جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است.</p>
۱/۵	<p>۳ <u>تعیین کنید هر کدام از عبارات زیر در ارتباط با کدام فیلسوف است:</u></p> <p>الف) نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است.</p> <p>ب) تصور من از حقیقتی نامتناهی که به وسیله او خلق شده‌ام، از خود من نیست.</p> <p>ج) دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.</p> <p>۱- کرکگور ۲- افلاطون ۳- ویلیام جیمز ۴- دکارت</p>
۱/۵	<p>۴ <u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u></p> <p>الف) به نظر کدام فیلسوف اروپایی «برهان نظم» برای اثبات خالق کافی نیست؟</p> <p>۱- هیوم ۲- دکارت</p> <p>ب) اگر کسی بگوید در برخی موارد در عین وجود علت تامه معلول به وجود نمی‌آید این فرد، «تفاق» به کدام معنا را پذیرفته است؟</p> <p>۱- نفی علیّت ۲- نفی ضرورت علی و معلولی</p> <p>ج) از نظر دکارت درک رابطه علیّت توسط انسان به چه صورتی است؟</p> <p>۱- حسی و تجربی ۲- فطری</p>
به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.	
۱	۵ ارسطو برای اثبات وجود خدا از دو برهان استفاده نمود، آن‌ها را نام ببرید.
۰/۵	۶ استدلال دکارت در اثبات وجود خدا مبتنی بر چه چیزی بود؟
۱	۷ دو فیلسوف اروپایی که از عشق و عرفان برای باور به خدا استفاده کردند را نام ببرید.
ادامه سؤالات در صفحه بعد	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			

۸	از نظر ابن‌سینا، «وجود» چندگونه است؟ آن‌ها را نام ببرید.	۰/۵
۹	حمل «شکل سه‌ضلعی» بر «مثلث» چگونه حملی است؟	۰/۵
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.		
۱۰	به نظر فیلسوفانی که در عین انکار خدا می‌خواهند جهان و انسان را دارای هدف و غایت‌مند معرفی کنند، چه نقدی وارد است؟	۱
۱۱	مفهوم سنخیت علت و معلول را با ذکر مثالی توضیح دهید.	۱/۵
۱۲	نظر دیوید هیوم در مورد چگونگی درک رابطه علیت چیست؟	۱
۱۳	برهان حرکت برای اثبات وجود خدا را شرح دهید.	۱/۵
۱۴	بحران معناداری زندگی در اروپای جدید چه نتایجی به همراه داشت؟	۱/۵
۱۵	چهار مورد از معیارهای زندگی معنادار را از نظر فیلسوفان مسلمان بنویسید.	۱
۱۶	منظور از این‌که اشیای پیرامون ما واجب‌الوجود بالغیر هستند چیست و چگونه واجب‌الوجود بالغیر شده‌اند؟	۱
۲۰	موفق باشید.	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
گروه آموزشی ماز			
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)	[استفاده از ماشین حساب ساده مجاز می باشد]	
نمره			

۱/۵	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ می توان عدد سه رقمی زوج نوشت. (تکرار ارقام مجاز است). ب) حاصل $P(۴, ۲) + ۵!$ برابر است.
۱	درستی یا نادرستی هر مورد را مشخص کنید. الف) در بررسی سن دانش آموزان کلاس دوازدهم به نمونه کوچک تری و در بررسی نمرات درس ریاضی آن ها به نمونه بزرگ تری نیاز داریم. ب) پیشامد $A - (B \cup C)$ وقتی رخ می دهد که پیشامد A رخ دهد ولی پیشامدهای B و C با هم رخ ندهند.
۱	گزینه درست را انتخاب کنید. الف) رابطه بازگشتی رأس های الگوی زیر کدام است؟ $a_1 = 1, a_{n+1} = a_n + 2n + 1 \quad (۲)$ $a_1 = 1, a_{n+1} = a_n + n + 1 \quad (۱)$ $a_1 = 1, a_{n+1} = 2a_n + n \quad (۴)$ $a_1 = 1, a_{n+1} = 2a_n + 1 \quad (۳)$ ب) اگر $P(A - B) = ۰/۳$ و $P(A') = ۰/۶$ باشد، $P(A \cap B)$ کدام است؟ (۱) ۰/۱ (۲) ۰/۲ (۳) ۰/۳ (۴) ۰/۴
۲	با توجه به راه های بین شهرهای نقشه زیر برای رفتن از شهر A به شهر D چند راه وجود دارد؟ (با نوشتن راه حل پاسخ دهید).
۳	الف) با ۶ نقطه روی محیط یک دایره، چند وتر می توان ساخت؟ ب) با نقاط شکل روبه رو چند مثلث می توان ساخت؟
۲/۵	۶ پرچم مختلف را به ۶ میله پرچم نصب کرده ایم و روی میله ها شماره های ۱ تا ۶ را حک کرده ایم. چنانچه این پرچم ها به طور تصادفی کنار هم قرار بگیرند، مطلوب است: الف) احتمال آن که میله پرچم ها با شماره های زوج و فرد یک در میان باشند، چقدر است؟ ب) احتمال آن را که میله ها با شماره های زوج و فرد یک در میان نباشند، به دست آورید.
۲/۵	با توجه به نمودارهای جعبه ای داده شده که مربوط به نمرات درس عربی دو کلاس (A) و (B) است، به سوالات زیر پاسخ دهید. الف) دامنه تغییرات کدام کلاس کم تر و دامنه میان چارکی کدام کلاس بیش تر است؟ ب) چند درصد از دانش آموزان کلاس A از حداقل نمره کلاس B نمره کم تری دارند؟ ج) چند درصد از دانش آموزان کلاس B نمره ای بالاتر از چارک دوم نمرات کلاس A دارند؟ د) اختلاف چارک دوم و سوم کلاس B چند نمره است؟ آزمون وی ی پی
ادامه سوالات در صفحه بعد	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سوالات (پاسخ‌برگ دارد)	[استفاده از ماشین حساب ساده مجاز می‌باشد]	
نمره			

۳	<p>الف) مقدار a_8 را به دست آورید.</p> <p>ب) نمودار دنباله را برای پنج جمله اول رسم کنید.</p>	۸
۲/۵	<p>اگر $a_n = \begin{cases} 2n+2, & \text{فرد } n \\ n^2+1, & \text{زوج } n \end{cases}$، $b_n = \frac{(-1)^{n+2} + n}{n+1}$ و $c_n = 2n^3$ باشند، حاصل $\frac{a_3 + 6b_2}{c_2 - a_2}$ را به دست آورید.</p>	۹
۱	<p>در دنباله بازگشتی $a_{n+1} = \begin{cases} 2a_n, & \text{فرد } n \\ a_n + 1, & \text{زوج } n \end{cases}$ اگر $a_8 = 10$ باشد، مقدار a_4 را به دست آورید.</p>	۱۰
۲۰	موفق باشید.	

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
نمره	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		ردیف

۱/۵	<p>عبارت‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید.</p> <p>الف) ما درباره دانش علمی کم‌تر می‌اندیشیم و بیش‌تر از آن استفاده می‌کنیم. ب) موضوع علوم اجتماعی عام‌تر از موضوع علوم انسانی است. پ) امروزه اکثر جوامع غیرصنعتی به خاکستری شدن جمعیت دچارند. ت) نادیده گرفتن معنای کنش، سبب شده است که بیش‌تر مطالعات تبیینی به توصیف رفتارهای قابل‌مشاهده ما محدود شوند. ث) پس از انقلاب صنعتی، مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد. ج) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.</p>	۱
۱/۵	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.</p> <p>الف) گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ما، دانش است. ب) علم پزشکی جزء علوم محسوب می‌شود. پ) جامعه‌شناسان برای شناختن از امور آشنا و مأنوس «آشنایی‌زدایی» می‌کنند. ت) ماکس وبر از سلطه نظمی که هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد، به تعبیر می‌کند. ث) محققان که تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص را مطالعه و عمق پنهان آن را نشان می‌دهد از روش استفاده کرده است. ج) هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود می‌آموزند، آن‌ها را شکل می‌دهد.</p>	۲
۲	<p>پاسخ صحیح را مشخص کنید.</p> <p>الف) کدام مورد در ارتباط با دیدگاه اول درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی نادرست بیان شده است؟ (۱) دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید. (۲) دانش علمی (تجربی) راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است. (۳) دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است. (۴) دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمروی علم جلوگیری کند.</p> <p>ب) کدام مورد از فواید علوم اجتماعی است؟ (۱) شناخت طبیعت و قوانین آن (۲) رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت (۳) پیش‌بینی حوادث طبیعی برای پیشگیری و تسلط بر طبیعت (۴) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی</p> <p>پ) بنیان‌گذار جامعه‌شناسی چه کسی بود و اول‌بار چه نامی بر آن نهاد؟ (۱) آگوست کنت - فیزیک اجتماعی (۲) آگوست کنت - دانش ابزاری (۳) ماکس وبر - دانش ابزاری (۴) ماکس وبر - فیزیک اجتماعی</p> <p>ت) نظریه پردازان کنش اجتماعی، مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی را چه می‌دانند؟ (۱) ارادی و هدف‌داری (۲) آگاهی و معناداری (۳) معناداری و هدف‌داری (۴) آگاهی و ارادی</p>	۳
ادامه سؤالات در صفحه بعد		

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز			آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		نمره

۴	<p>به پرسش‌های زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف) رویکرد تفسیری در تقابل با کدام رویکرد بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند؟</p> <p>ب) برای فهمیدن دلالت‌های کنش باید به چه چیزی مراجعه کنیم؟</p> <p>پ) خشت بنای جامعه چیست؟</p> <p>ت) منظور از پویا بودن نظام اجتماعی چیست؟</p> <p>ث) چرا پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است؟</p> <p>ج) کدام بخش از ذخیره دانشی، با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به‌دست می‌آید؟</p>		۳												
۵	<p>جاهای خالی در جدول زیر را کامل کنید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>هدف</th> <th>روش</th> <th>موضوع</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>جامعه‌شناسی تبیینی</td> <td>.....(الف).....</td> <td>پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.</td> <td>.....(ب).....</td> </tr> <tr> <td>جامعه‌شناسی تفسیری</td> <td>.....(ت).....</td> <td>.....(پ).....</td> <td>معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی</td> </tr> </tbody> </table>		هدف	روش	موضوع		جامعه‌شناسی تبیینی(الف).....	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.(ب).....	جامعه‌شناسی تفسیری(ت).....(پ).....	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی	۱
هدف	روش	موضوع													
جامعه‌شناسی تبیینی(الف).....	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.(ب).....												
جامعه‌شناسی تفسیری(ت).....(پ).....	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی												
۶	<p>مفاهیم زیر را تعریف کنید.</p> <p>الف) ساختار اجتماعی</p> <p>ب) تبیین</p> <p>پ) خودکشی</p>		۱/۵												
۷	<p>هریک از عبارتهای ستون سمت راست با کدام نمودار در ستون سمت چپ مرتبط است؟</p> <div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div style="margin-right: 20px;"> <p>(۱)</p> <p>(۲)</p> </div> <div> <p>الف) دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.</p> <p>ب) در برخی از نحله‌های این دیدگاه، مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد.</p> <p>پ) برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی اعتبار می‌داند.</p> <p>ت) دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی، امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد.</p> </div> </div>		۱												
۸	<p>به سؤالات دوگزینه‌ای زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) جهان متجدد، براساس هویت دنیوی خود، کدام علوم را دانش علمی می‌داند؟</p> <p>(۱) تجربی (۲) عقلانی و وحیانی</p> <p>ب) کدام دانش را انسان‌ها در طول زندگی خود به‌دست می‌آورند و حاصل از زندگی است؟</p> <p>(۱) دانش علمی (۲) دانش عمومی</p>		۱/۵												
ادامه سؤالات در صفحه بعد															

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
آزمون شبیه‌ساز نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	سؤالات (پاسخ‌برگ دارد)		
نمره			

	<p>پ) علم روان‌شناسی نمونه‌ای از کدام علوم است؟</p> <p>(۱) علوم اجتماعی (۲) علوم انسانی</p> <p>ت) کدام‌یک از موارد زیر جزء علوم اجتماعی محسوب می‌شود؟</p> <p>(۱) مردم‌شناسی (۲) هنر</p> <p>ث) مقاومت مردم کدام منطقه، سرآغاز فروپاشی داعش شد؟</p> <p>(۱) موصل (۲) آمرلی</p> <p>ج) تأکید بیش‌از اندازه رویکرد تبیینی بر چه امری، شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد؟</p> <p>(۱) ساختارهای اجتماعی (۲) پدیده‌های اجتماعی</p>							
۰/۵	<p>هریک از موارد زیر، موضوع کدام‌یک از علوم (۱- فیزیکی ۲- زیستی) هستند؟</p> <p>الف) موجودات زنده</p> <p>ب) پدیده‌های طبیعی</p>	۹						
۰/۵	<p>روش کیفی مربوط به هر یک از ویژگی‌های ذکر شده در جدول زیر را تعیین کنید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ویژگی‌ها</th> <th>روش‌های کیفی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) نشان دادن منحصربه‌فرد بودن پدیده اجتماعی</td> <td>الف)</td> </tr> <tr> <td>(۲) تجربه کردن کنش‌های افراد برای شناخت بهتر آن‌ها</td> <td>ب)</td> </tr> </tbody> </table>	ویژگی‌ها	روش‌های کیفی	(۱) نشان دادن منحصربه‌فرد بودن پدیده اجتماعی	الف)	(۲) تجربه کردن کنش‌های افراد برای شناخت بهتر آن‌ها	ب)	۱۰
ویژگی‌ها	روش‌های کیفی							
(۱) نشان دادن منحصربه‌فرد بودن پدیده اجتماعی	الف)							
(۲) تجربه کردن کنش‌های افراد برای شناخت بهتر آن‌ها	ب)							
به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید.								
۱	چرا علوم طبیعی را علوم ابزاری نیز می‌گویند؟	۱۱						
۱	علوم اجتماعی چگونه فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند؟	۱۲						
۱	دو مورد از فواید نظم اجتماعی را بنویسید. آزمون وی ی پی	۱۳						
۱	در رویکرد تبیینی، تأکید افراطی بر نظم اجتماعی چه پیامدهایی دارد؟	۱۴						
۱	چه ارتباطی میان زندگی اجتماعی انسان و نظم وجود دارد؟ توضیح دهید.	۱۵						
۱	نظر وبر را درباره این موضوع که چرا جامعه‌شناس نمی‌تواند درباره درست یا غلط بودن عقاید و ارزش‌ها داوری کند، بنویسید.	۱۶						
۲۰	موفق باشید.							

دانلود رایگان تمام آزمون‌های آزمایشی در کانال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تمام پایه‌ها و رشته‌ها

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

گزینه دو

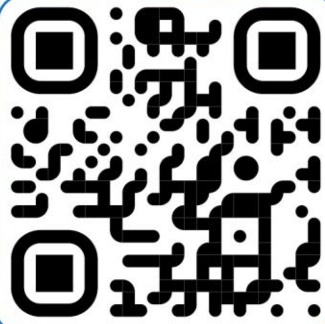

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

حلقه
سنجی

دوازدهم ادبیات و علوم انسانی

آزمون
شبیه ساز
امتحان
نهایی
ماز

گروه آموزشی ماز

پاسخبرگ آزمون

۱۴۰۲/۱۰/۷

مرحله: ۵

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: همه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه

گروه آموزشی ماز آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌برگ	نمره
------	----------	------

پاسخ‌های خود را به صورت دقیق، خوش خط و مرتب در این برگه وارد کنید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۰/۵	۱
۰/۵ (الف) (ب)	۲
۰/۵ (الف) (ب)	۳
۰/۵	۴
۱ -	۵
۰/۵	۶
۰/۵	۷
۰/۵	۸
۱ (الف) (ب) (ج) (د)	۹
۱/۵ (الف) - (ب) - (ج) -	۱۰

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۵ (الف) (ب)	۱۱
۰/۵	۱۲
۰/۵ (الف) (ب)	۱۳
۰/۵ -	۱۴

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: همه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

۱۵	(الف) (ب)	۰/۵
۱۶	۰/۵
۱۷	(الف) (ب)	۱
۱۸	(الف) : (ب) :	۱
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۹	(الف)	۰/۵
	(ب)	۰/۵
	(ج)	۰/۷۵
	(د)	۰/۵
	(ه)	۰/۷۵
	(و)	۱
۲۰	(الف) (ب)	۱
۲۱	۰/۵
۲۲	۰/۵
۲۳	(الف) (ب)	۱
۲۴	(الف) (ب)	۱
۲۰	موفق باشید.	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: عربی، زبان قرآن ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ		نمره

پاسخ‌های خود را به‌صورت دقیق، خوش خط و مرتب در این برگه وارد کنید.

۱	الف) ب)	۰/۵
۲	الف) = ب) ≠	۰/۵
۳	۰/۲۵
۴	۰/۲۵
۵	الف) (۱) ب) (۱) ج) (۱) د) (۱) ه) (۰/۵) و) (۱) ز) (۱)	۶/۵
۶	الف) ب)	۱
۷	۰/۵
۸	الف) ب) ج) د) ه) و)	۳
۹	الف) ب) ج)	۱/۵
۱۰	۰/۲۵
۱۱	۰/۲۵

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: عربی، زبان قرآن ۳
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز			
ردیف	پاسخ‌برگ				نمره
۱۲	الف) (ب) (ج) (د)				۲
۱۳	الف) (ب) (ج) (د) هـ) (و)				۱/۵
۱۴	الف) (ب) (ج) (د)				۱
۱۵	الف) (ب) (ج) (د)				۱
	موفق باشید.				۲۰

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: دین و زندگی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

پاسخ‌های خود را به‌صورت دقیق، خوش خط و مرتب در این برگه وارد کنید.

(الف) تدبر در آیات قرآن و روایت

۲/۵	۱-
	۲-
	۳-
	۴-
	۵-

(ب) درستی یا نادرستی گزاره‌ها

۲	۶-	۷-	۸-	۹-
---	----------	----------	----------	----------

(ج) جای خالی

۲	۱۰-	۱۱-	۱۲-	۱۳-
---	-----------	-----------	-----------	-----------

(د) کشف ارتباط

۱	۱۴-	۱۵-	۱۶-	۱۷-
---	-----------	-----------	-----------	-----------

(ه) پاسخ کوتاه

۳	۱۸- (۱)	۱۹-	۲۰-	۲۱-	۲۲-	۲۳-
---	---------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

(و) تعریف اصطلاحات

۱/۵	۲۴-

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: دین و زندگی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

	۲۵-	
		

انتخاب گزینه مناسب (ز)

۱	۲۶-	
		

پاسخ کامل (تشریحی) (ح)

۷	۲۸-	
		(۱)	
	۲۹-	
		(۱)	
	۳۰-	
		(۱)	
	۳۱-	
		(۱)	
	۳۲-	
		(۱)	
	۳۳-	
		(۱)	
	۳۴-	
		(۱)	

موفق باشید. ۲۰

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: زبان انگلیسی ۳		
تعداد صفحات: ۱ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: همه رشته‌ها	نام و نام خانوادگی:		
گروه آموزشی ماز		آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی			
نمره	پاسخ‌برگ		ردیف		
پاسخ‌های خود را به‌صورت دقیق، خوش خط و مرتب در این برگه وارد کنید.					
Listening					
۴	1) -----	2) -----	3) -----	4) -----	A
Vocabulary					
۱	5) -----	6) -----	7) -----	8) -----	B
۱	9) -----	10) -----	11) -----	12) -----	C
۱	13) -----	14) -----	15) -----	16) -----	D
۱	17) -----	18) -----			E
Grammar					
۲	19) -----	20) -----	21) -----	22) -----	F
۱	23) -----	24) -----			G
۱	25) -----				H
Writing					
۱/۵	26) -----	27) -----	28) -----		I
۱/۵	29) -----				J
۱	30) -----				K
Reading					
۴	31) -----	32) -----	33) -----	34) -----	L

دوازدهم ادبیات و علوم انسانی

آزمون
شبه ساز
امتحان
نهایی
ماز

گروه آموزشی ماز

پاسخبرگ آزمون

۱۴۰۲/۱۰/۷

مرحله: ۵

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

پاسخ‌های خود را به صورت دقیق، خوش خط و مرتب در این برگه وارد کنید.

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

۱	الف)	ب)	۱
۰/۵	الف)	ب)	۲
۱	الف)	ب)	۳
۰/۵	الف)	ب)	۴
۱	الف) (۱)	ب) (۲)	۵

موسیقی شعر (۶ نمره)

۱؛ زیرا،	۶								
۰/۵	۷								
۱	الف)	ب)	۸							
۰/۵	۹								
۲	<table border="1"> <tr> <td></td> <td>پایه‌های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>پایه‌های آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>نشانه‌های هجایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>وزن</td> </tr> </table>		پایه‌های آوایی		پایه‌های آوایی		نشانه‌های هجایی		وزن	۱۰
	پایه‌های آوایی									
	پایه‌های آوایی									
	نشانه‌های هجایی									
	وزن									
۱	الف)	ب)	۱۱							

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

۰/۵ (۱) (۲)	۱۲
۰/۵	الف)	ب)	۱۳

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تعداد صفحات: ۲ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
گروه آموزشی ماز		آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

۰/۵ (الف)	۱۴
 (ب)	
۰/۵ (ب)	۱۵
۱ (الف)؛ زیرا،	۱۶
۱ (الف)	۱۷
 (ب)	
۲ (الف) (ب) (پ) (ت)	۱۸
تحلیل شعر و نثر (۴ نمره)		
۲ (الف)	۱۹
 (ب)	
 (پ)	
 (ت)	
۲ (الف)	۲۰
 (ب)	
 (پ)	
 (ت)	
۲۰	موفق باشید.	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

پاسخ‌های خود را به‌صورت دقیق، خوش خط و مرتب در این برگه وارد کنید.			
۱	الف) ب) ج) د) ه)	۲	
۲	الف) ب) ج) د)	۳	
۳	الف) ب) ج)	۱/۵	
۴	الف) ب) ج)	۱/۵	
۵	۱	
۶	۰/۵	
۷	۱	
۸	۰/۵	
۹	۰/۵	
۱۰	۱	
۱۱	۱/۵	
۱۲	۱	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فلسفه ۲	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

۱۳	۱/۵
۱۴	۱/۵
۱۵	۱
۱۶	۱
	۲۰	موفق باشید.

ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحات: ۳ صفحه

گروه آموزشی ماز

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌برگ	نمره
------	----------	------

پاسخ‌های خود را به‌صورت دقیق، خوش‌خط و مرتب در این برگه وارد کنید.

۱	(الف) (ب)	۱/۵
۲	(الف) (ب)	۱
۳	(الف) (ب)	۱
۴		۲
۵	(الف) (ب)	۳

مدت امتحان: ۴۵ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: ریاضی و آمار ۳
تعداد صفحات: ۳ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:

گروه آموزشی ماز

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌برگ	نمره
۶	(الف)	۲/۵
	(ب)	
۷	(الف)	۲/۵
	
	(ب)	
	
	(ج)	
	
	(د)	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۳ صفحه
آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: ریاضی و آمار ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	
۸	(الف)	۳	
	(ب)		
۹		۲/۵	
۱۰		۱	
	موفق باشید.	۲۰	

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

پاسخ‌های خود را به‌صورت دقیق، خوش‌خط و مرتب در این برگه وارد کنید.

۱	الف) (ب) (پ) (ت) (ث) (ج)	۱/۵
۲	الف) (ب) (پ) (ت) (ث) (ج)	۱/۵
۳	الف) (ب) (پ) (ت)	۲
۴	الف) ب) پ) ت) ث) ج)	۳
۵	الف) (ب) پ) (ت)	۱
۶	الف) ب) پ)	۱/۵
۷	الف) (ب) پ) (ت)	۱
۸	الف) (ب) ت) (ث) (ج)	۱/۵
۹	الف) (ب)	۰/۵
۱۰	الف) (ب)	۰/۵

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۲ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخ‌برگ	نمره	

۱۱	۱
۱۲	۱
۱۳	۱
۱۴	۱
۱۵	۱
۱۶	۱
	موفق باشید.	۲۰

دانلود رایگان تمام آزمون‌های آزمایشی در کانال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تمام پایه‌ها و رشته‌ها

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

گزینه دو

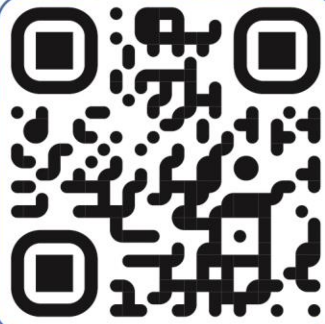
مؤسسه آموزشی فرهنگی

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

حلقه
سنجی

دوازدهم ادبیات و علوم انسانی

آزمون
شبه ساز
امتحان
نهایی
ماز

۱۴۰۲/۱۰/۷

گروه آموزشی ماز

مرحله: ۵

پاسخنامه تشریحی (حاوی راهنمای مصحح)

دروس	مسئول درس	ویراستاران
فارسی	حسن وسکری - مسلم ساسانی	مهدی نیکوکار - فاطمه حمیدی
عربی، زبان قرآن	محمدعلی تابان فر - هاله کریمی	هادی پولادی - روح الله اصغری
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر	محمد آقاصالح - صالح احصایی
زبان انگلیسی	هادی سعیدی	میرحسین زاهدی - مونا حسینی - شکوفه امامی

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.
به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

راهنمای پاسخنامه برای بچه‌های ماژی!

مصحح شو:

پاسخ دقیق سؤال این‌جا میاد و اسمش روشه: «مصحح شو»، می‌خواد شما رو به‌یه مصحح حرفه‌ای و دقیق تبدیل کنه که بدونین موقع ارزیابی جواب‌هاتون باید حواستون به چی باشه تا توی آزمون‌های بعدی دقیق‌تر عمل کنین. اگه جواب یه سؤال رو بشه به شکل‌های مختلف بیان کرد، اون هم، این‌جا بهتون گفتیم.

بررسی دقیق‌تر:

اگه پاسخ کوتاه یه سؤال کافی نباشه تا ببینین چطوری باید به جواب برسین، توی این بخش با بررسی دقیق‌تر جواب، سؤال رو براتون توضیح دادیم.

نقشه نهایی:

امتحان نهایی قوانین و قواعد خاص خودش رو داره؛ شما باید بدونین تیپ‌های رایج سؤال‌های امتحان نهایی چیه و باید چطوری بهش جواب بدین. این‌کادر، مشاوره حرفه‌ای ماست به شما تا فوت و فن‌های امتحان نهایی رو یاد بگیرین.

۲۰ شو:

توی «۲۰ شو»، مبحث هر سؤال رو براتون مرور یا جمع‌بندی کردیم؛ «۲۰ شو» و درس‌نامه‌هاش دقیقاً فاصله بین نمره خوب و نمره ۲۰ رو براتون پر می‌کنه.

نکته طلایی:

با وجود «۲۰ شو»، که کلی درس‌نامه مفصل داره، باز هم اگه نکته مهم و مفیدی بود، توی این‌کادر براتون آوردیم.

آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: همه رشته‌ها	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۱۱ صفحه
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی		گروه آموزشی ماز	
ردیف	پاسخنامه	نمره	

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	<p> مصحح شو:</p> <p>گزینه «ج» یا گر ایدونک دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون (۰/۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>همان‌طور که گفتیم در واژه‌نامه کتاب درسی برای واژه «دستور» دو معنی آمده است: «اجازه» و «وزیر». در بیت صورت سؤال - که از متن درس ششم (نی‌نامه) انتخاب شده است - دستور به معنی «اجازه» به کار رفته است. این معنی فقط در گزینه «ج» آمده و در هر سه گزینه دیگر، «دستور»، معنی «وزیر» می‌دهد.</p> <p> نقشه نهایی:</p> <p>سرتاز پاسخ‌دهی به این سؤال و سؤالات دیگر به تسلط بر واژگان واژه‌نامه بازمی‌گردد؛ دانش‌آموزی که معنی واژه‌ها را به خوبی یاد گرفته باشد، حتماً می‌داند که واژه «دستور» دو معنی دارد: «اجازه» و «وزیر».</p> <p>از اینجا به بعد دو مرحله دیگر وجود دارد. نخست باید با دقت در بیت صورت سؤال، معنی این واژه را استخراج کند و سپس بیت‌های گزینه‌ها را درست و دقیق بخواند و معنی واژه «دستور» را در آن‌ها بیابد و با معنای آن در بیت صورت سؤال مقایسه کند و تفاوت‌ها و شباهت‌ها و پاسخ را پیدا نماید.</p> <p>نکته دیگری که باید درباره این سؤال به آن اشاره شود دو بیت الف و ب هستند که خارج از کتاب درسی انتخاب شده‌اند؛ در این باره باید گفت که اولاً ابیاتی که خارج از کتاب درسی انتخاب می‌شوند معمولاً واژگانشان برای شما آشناست و با درست خواندن آن‌ها به راحتی می‌توانید معنی و مفهومشان را دریابید، ثانیاً اگر هم چنین نباشد، با کمک گزینه‌های دیگر که از کتاب درسی انتخاب شده‌اند می‌توانید به پاسخ درست برسید؛ مثلاً در همین سؤال حتی اگر شما معنی و مفهوم بیت‌های الف و ب را ندانید به راحتی می‌توانید به پاسخ برسید؛ چرا که دو گزینه دیگر در کتاب درسی آمده‌اند و پاسخ یکی از همان دو گزینه است!</p>	۰/۵
۲	<p> مصحح شو:</p> <p>الف) همیشه، پیوسته، می (یک مورد) (۰/۲۵) ب) روش، طریق (یک مورد) (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: به هر یکی از معانی نوشته‌شده فوق نمره داده شود.</p> <p> نقشه نهایی:</p> <p>واژه «مدام» از کارگاه متن‌پژوهی درس دوم انتخاب شده که در واژه‌نامه برای آن سه معنی آمده است (همیشه، پیوسته، می) و واژه «مسلک» از داخل متن درس سوم (آزادی) انتخاب شده که برای آن دو معنی ذکر شده است (روش، طریق).</p> <p>در پاسخ‌دهی به این تپ از سؤالات لغت، به دو نکته توجه داشته باشید: اول این که برای کسب نمره سؤال، نوشتن یکی از معانی کافی است. دوم این که اگر آن واژه غیر از معانی‌ای که در کتاب درسی آمده، معانی دیگری هم داشته باشد، (مثلاً معنی «شیوه» برای «مسلک») نوشتن این معنی نادرست نیست، اما بهتر است معنایی را که در کتاب درسی آمده در اولویت قرار دهید!</p>	۰/۵
۳	<p> مصحح شو:</p> <p>الف) اساس (۰/۲۵) ب) صوابش (۰/۲۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>«اساس» به معنی اصل، پایه، بنیاد، بنیان، پی، بن، شالوده و... اما «اثاث» به معنی وسایل و لوازم خانه یا اداره از قبیل میز و صندلی و ...؛ مثال:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ بنایی که محکم ندارد اساس بلندش مکن ور کنی زو هراس (سعدی) ◆ قصه‌ها گفتند بی‌اصل و اساس دزدها بگماشتند از بهر پاس (پروین اعتصامی) ◆ جهان چو بر سر راه قیامت است پلی منه اساس اقامت که نیست جای اثاث (صوفی محمد هروی) ◆ خانه چون نبود، اثاث خانه واعظ بهر چیست؟ خانه دل را مکن ویران به این دلخواه‌ها (واعظ قزوینی) ◆ «ثواب» به معنی مزد و پاداش کار خیر؛ اما «صواب» یعنی راست و درست و صحیح، سزاوار، به جا و...؛ مثال: ◆ عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد و در دفع مکاید دشمن تأخیر صواب نبیند. (کلیله و دمنه) ◆ حالی صواب آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید تا دام از جای برگیریم که رهایش ما در آن است. (کلیله و دمنه) ◆ گر چه تو غنی و ما فقیریم دلداری دوستان ثواب است (سعدی) ◆ ثواب روزه و حج قبول آن کس بُرد که خاک میکده عشق را زیارت کرد! (حافظ) 	۰/۵

۰/۵	<p style="text-align: right;"> مصحح شو: منسوب (۰/۵) بررسی دقیق تر: این متن از درس یکم کتاب (شکر نعمت) انتخاب شده است و مثل بقیه قسمت‌های آن، کلی واژه با اهمیت املائی بالا دارد؛ این واژگان عبارتند از: عاکفان - تقصیر - معترف - واصفان - حلیه - تحیر و منسوب. آزمون وی ی پی</p> <p style="text-align: right;">نکته طلایی: واژه «منسوب» و هم‌آوای آن (منسوب) یکی از پر تکرارترین واژه‌های املائی کتاب‌های فارسی طی سال‌های گذشته بوده است!</p>	۴
-----	--	---

۱	<p style="text-align: right;"> مصحح شو: ردا و تیلسان (۰/۵) - قصد و عزیمت (۰/۵) راهنمای مصحح: اگر بیش از دو مورد نوشته باشد به ازای هر مورد غلط املائی یک پاسخ صحیح حذف شود.</p> <p style="text-align: right;"> واژگان مهم املائی دیگر درس‌های نوبت اول: واژگان مهم املائی درس‌های ۱ تا ۶ را در پاسخنامه دو آزمون قبلی آورده‌ایم؛ در اینجا واژگان مهم املائی دیگر درس‌های نوبت اول را می‌آوریم:</p> <p>♦ درس هفتم: طالب حُسن، مطلوب و محبوب، واسطهٔ عشق، مأوا و پناهگاه، غایت و نهایت، معرفت و محبت، خیال و سودا، سامان و میسر، فرض و ضروری، حیات و ممات، قوت و خوراک، حبیب و محب، ناگزیر و ناچار، لایق صحبت، بزم و محفل و ضیافت، حریم حسن، نغمهٔ محبت.</p> <p>♦ درس هشتم: پاریس و پاریز، فرسخ و فرسنگ، الاغ تور، سیرجان و فرسجان، بیابان ریگزار، چریغ آفتاب، قنات حسنی، اُتراق و اقامت، مراجعه به بانک اعتبارات، تداعی و یادآوری، مخارج قریب شش ماه، تجارت‌خانهٔ معتبر، حواله و نوشته، کازیه و جاکاغذی، استبعاد و بعید شمردن، ماشین تحریر، غایت‌القُصوای مقصود، امان و آتن، سواحل و نواحی، وصله‌های رنگارنگ، طیلسان و ردا، مهد دموکراسی، عقرب جزاره، مار غاشیه، دیوارهای قطور، فراز برج‌ها، کرانه‌های فرات، رود تیسر، صباح و سپیده‌دم، حبشه و قلب آفریقا، دولت مستعجل و زودگذر، سوء‌هاضمه، طاق ضربی، اعتصاب کارگران، آیین طریق، پیر مغان، حضرت خضر، سپاه نازی، دهکدهٔ واترلو، طیق و سینی، محوطهٔ میدان، نمط و بساط شطرنج، طاق و فرد، طاق و رواق، جین و طاقه، ابراهیم ادهم</p> <p>♦ درس نهم: تموز سوزان، ارگ مزینان، مشایعت و بدرقه، فقه و حکمت و عرفان، فقیر و غنی، فیلسوف و فقیه، غرفه‌های مساجد، مدرسه‌های مدارس، حاضر و غایب، حوزهٔ ادیب بزرگ، مرحوم حاجی ملا هادی اسرار، منقلب و دگرگون، غربت زندان، ماوراءالطبیعه، عطر الهام فضای اسرارآمیز، شیعهٔ غریب، حلقوم چاه، هیاهوی گله، نظاره و نگاه، دریای سبز معلق، تلالؤ پرشکوه، قندیل زیبای پروین، تلقی و تعبیر، عظمت و ابدیت پر از قدس، سموم سرد، صفای اهورایی، علم عددیین مصلحت اندیش، نشئه پاک آن اسرا، شیئهٔ اسب، قاش زین، راه ایل، بساط شیرینی و حلاوت، تبعید و دور کردن، غارت و یغما، مصیبت و گرفتاری، بن و بلوط، زغال منقل، آفت و زیان، اتاکی محصور، زندگی پرزرق و برق، غُضهٔ مادر، حد و حصر و محدودیت، ایلخانی قشقای، ایل و قبیله، قاب لیسانس، مزایای قانونی تصدیق، فخر و مباحات، شادی و غرور، قصد و عزیمت، ایل و عشیره، کوه‌های مرتفع، گردهٔ کهرها و گُرندها، سایهٔ دلایز چادرها، دامن مُعطر چمن‌ها، سفره‌های پرسخاوت ایل، مواهب خداداد، بهره‌مند شدن، بطالت و بیهودگی، محبوس و مدفون، تاب و تحمل، تکاپو و تلاش، ترقی عدلیه، شاهین تیزبال افق‌ها، زنبوری طفیلی، بساط تهویه، ایل و تبار، بیلاق و قشلاق، غمخوار و اندوه‌گسار، قله‌های کمانه، جیحون و آموی</p>	۵
---	--	---

۰/۵	<p style="text-align: right;"> مصحح شو: گزینۀ «ج» یا سه - سه (۰/۵) بررسی دقیق تر: ترکیب‌های وصفی دو بیت: این مردم / مردم نحس / مردم دیوماند (۳ مورد) ترکیب‌های اضافی دو بیت: دم ستوران / شیر سپهر / اختر سعد (۳ مورد)</p> <p style="text-align: right;"> نقشهٔ نهایی: سوالات شمارشی بی‌شک سخت‌ترین سوالات امتحانی هستند؛ مخصوصاً اگر از شما شمارش هم‌زمان دو یا چند موضوع خواسته شده باشد. بنابراین لازم است در پاسخ‌دهی به این سوالات بسیار دقت و احتیاط کنید و تا زمانی که مطمئن نشدید، پاسخ ندهید.</p> <p style="text-align: right;"> ترکیب‌های وصفی و اضافی: به ترکیب اسم با اسم یا ضمیر، ترکیب اضافی و به ترکیب اسم با صفت، ترکیب وصفی می‌گویند. مثال: ترکیب اضافی: شهر تهران - کتاب فاطمه - عمر خویش - لباسش - خانهٔ ما - ستارهٔ غروب - سرور آزادگان - مناسک حج - صاحب بصیرت ترکیب وصفی: شهر زیبا - کتاب خواندنی - عمر طولانی - این دانش‌آموز - دومین امام - چند گل - رنگی دیگر - برترین حماسه</p> <p style="text-align: right;">نکات طلایی: ♦ کسرهٔ اضافه، نشانه ترکیب وصفی یا اضافی است؛ یعنی هر جا کسرهٔ اضافه به کار رفته باشد، واژه بعد از آن صفت یا مضاف‌الیه خواهد بود؛ مثال: خدای مهربان (مهربان: صفت) / شیر حق (حق: مضاف‌الیه)</p>	۶
-----	---	---

- ◆ همه ترکیب‌های وصفی یا اضافی کسره اضافه ندارند؛ از جمله:
- (۱) صفت‌های پیشین + اسم: آن کتاب / چند گل / دو پسر و... (ترکیب وصفی)
 (۲) اسم + ضمیر متصل: کتابم / کتابش / کتابهایتان و... (ترکیب اضافی)
 (۳) ترکیب‌های وصفی یا اضافی مقلوب: بزرگ مرد (مرد بزرگ) / گردان سپهر (سپهر گردان) / آبان ماه (ماه آبان)
 (۴) ترکیب اضافی که اجزای آن با «را»ی فک اضافه جدا شده باشند: مرا اوج عزت در افلاک توست (اوج عزت من ...)
- ◆ اگر چند اسم پشت سر هم به هم اضافه شوند، اولی مضاف و بقیه مضاف‌الیه هستند؛ یعنی به تعداد مضاف‌الیه‌ها ترکیب اضافی داریم. مثال: بانک اعتبارات ایران (دو ترکیب اضافی)
- ◆ در شمارش ترکیب‌های وصفی و اضافی به «و» عطف و ویرگول نیز باید توجه کنیم و واژگان معطوف را نیز باید بشماریم؛ مثال: درخت زیبا و بلند (دو ترکیب وصفی) / کتاب تاریخ و جغرافیا (دو ترکیب اضافی) / درخت زیبا، بلند و سرسبز (سه ترکیب وصفی)
- ◆ برخی از راه‌های تشخیص ترکیب‌های اضافی از وصفی عبارتند از:
- (۱) بین موصوف و صفت می‌توان ویرگول گذاشت و پس از پایان ترکیب، فعل «است» آورد.
 * صاحب بصیرت (مضاف‌الیه) * متنی نیلگون (صفت) * گردش قرن‌ها (مضاف‌الیه) * پیشامد ناگوار (صفت) صاحب، بصیرت است * متن، نیلگون است. ✓
- (۲) به صفت می‌توان پسوند «تر» اضافه کرد، اما به مضاف‌الیه نمی‌توان:
 * مناسبک حج (مضاف‌الیه) * مشت روزگار (مضاف‌الیه) * سخنان جذاب (صفت) * قلب فسرده (صفت) مکناسک حج‌تر * سخنان جذاب‌تر ✓
- (۳) بین موصوف و صفت می‌توان «ی» نکره اضافه کرد؛ اما بین مضاف و مضاف‌الیه نمی‌توان:
 * مجالس وعظ (مضاف‌الیه) * سپید معجر (صفت) * بی‌خردان سفله (صفت) * منبع بی‌شائبه (صفت) مجالسی وعظ * سپید معجر (- معجر سپید): معجری سپید ✓
- (۴) بین موصوف و صفت می‌توان «خیلی» یا «بسیار» آورد، اما بین مضاف و مضاف‌الیه نمی‌توان:
 * مشت درشت (صفت) * دام شغال (مضاف‌الیه) * مرد کریم (صفت) * چهر دل‌بند (صفت) مشت بسیار درشت ✓ / دام بسیار شغال *

۰/۵

۷

گزینه «ج» یا این معلم شریف باسواد سفارش کرده بود که از جانب او فاتحه‌ای برای این نویسنده بزرگ طلب کنم. (۰/۵)
بررسی دقیق‌تر:

در گزینه «الف» در گروه اسمی «سیصد تومان پول»، پول: هسته؛ سیصد: وابسته پیشین صفت شمارشی؛ تومان: وابسته وابسته (وابسته سیصد) از نوع ممیز است. در گزینه «ب» در گروه اسمی «خواندن این مطلب»، خواندن: هسته، مطلب: وابسته پسین مضاف‌الیه و این: وابسته وابسته (صفت مضاف‌الیه) است. در گزینه «ج» در گروه اسمی «این معلم شریف باسواد»، معلم، هسته، شریف، وابسته پسین، صفت بیانی، «باسواد» به واژه «معلم» برمی‌گردد (معلم باسواد) پس وابسته هسته است (صفت بیانی) نه وابسته وابسته. در این گزینه در گروه اسمی «برای این نویسنده بزرگ»، «برای» حرف اضافه و «نویسنده» هسته است و وابسته وابسته وجود ندارد. در گزینه «د» در گروه اسمی «منظره جنگ واترلو»، منظره، هسته؛ جنگ، وابسته پسین مضاف‌الیه و واترلو، وابسته جنگ (وابسته وابسته) از نوع مضاف‌الیه است.

گروه اسمی از هسته و وابسته تشکیل می‌شود. برخی از وابسته‌ها خود وابسته می‌گیرند که به آن «وابسته وابسته» می‌گویند. مثال: رنگ سفید شیری (رنگ: هسته - سفید: وابسته پسین (صفت بیانی) - شیری: وابسته وابسته (وابسته شیری: صفت صفت))
وابسته‌های وابسته عبارتند از:

۱. **ممیز (وابسته صفت شمارشی):** برای شمارش تعداد یا اندازه یا وزن موصوف بین صفت شمارشی و موصوف (عدد و معدود) اسمی می‌آید که به آن «ممیز» می‌گویند:
 دو دستگاه رادیو - سه تن برنج - یک دست کت و شلوار - هفت فرسخ راه - سه تخته فرش - دو دانه لوبیا - سه متر چوب - چهار شانه تخم مرغ - هفت نفر انسان - ده جلد کتاب - آزمون وی ی پی
- توجه ۱:** ممیزها همان واحدهای شمارش هستند و ممکن است گاهی ناآشنا باشند؛ مثل: دو کیلو پرتقال / دو بیت شعر / یک چمن داغ / دو کوه هیزم
- توجه ۲:** ممیز علاوه بر صفت شمارشی می‌تواند وابسته صفت مبهم و صفت پرسشی نیز بشود: چند کیلو پرتقال؟ / هر متر پارچه
۲. **صفت صفت: اسم + = + صفت + = + صفت:** صفتی است که صفت همراه خود را بیشتر معرفی می‌کند؛ یعنی درباره اندازه و درجه آن توضیح بیشتری می‌دهد:
 لباس آبی سیر (لباس: هسته - آبی: وابسته (صفت بیانی) - سیر: وابسته وابسته (صفت صفت))
 رنگ آبی اناری (رنگ: هسته - آبی: وابسته (صفت بیانی) - اناری: وابسته وابسته (صفت صفت))

توجه: هر چند صفت صفت بیشتر درباره رنگها کاربرد دارد، اما صفت صفت غیر رنگی هم داریم: زبان فارسی پهلوی - کلاس دوم ابتدایی

۳. مضاف الیه مضاف الیه: اسم + = + اسم + = + اسم: مضاف الیه ای است که به یک مضاف الیه اضافه می شود؛ مثال:

کیف پسر همسایه: کیف: هسته (مضاف)، پسر: وابسته پسین، مضاف الیه - همسایه: وابسته وابسته (مضاف الیه مضاف الیه)

- کتاب تاریخ ایران: کتاب (هسته/مضاف)، تاریخ (وابسته پسین / مضاف الیه)، ایران (وابسته وابسته / مضاف الیه مضاف الیه)

محوطه میدان شهر - وسعت استان کرمان

توجه: اسم یا هر کلمه ای که در حکم اسم باشد (ضمیر، صفت جانشین اسم)، در جایگاه مضاف الیه مضاف الیه، قرار می گیرد؛ مثال:

* گیرایی سخن او * قدرت قلم نویسنده

هسته / مضاف الیه / مضاف الیه هسته / مضاف الیه / مضاف الیه

«او» و «نویسنده» وابسته وابسته، از نوع «مضاف الیه مضاف الیه» هستند. («او» ضمیر و «نویسنده» صفت جانشین اسم است.)

۴. قید صفت: کلمه ای است که درباره اندازه و درجه صفت پس از خود توضیح می دهد؛ مثال:

هوای نسبتاً خوب: هوا (هسته / موصوف)، خوب (وابسته پسین / صفت)، نسبتاً (وابسته وابسته / قید صفت) -

دوست بسیار مهربان - شرایط تقریباً پایدار

۵. صفت مضاف الیه: اسم + = + اسم + = + صفت / اسم + = + صفت پیشین + اسم

صفتی است که به مضاف الیه افزوده می شود؛ مثال:

کتاب پسر بزرگتر: کتاب (هسته / مضاف)، پسر (وابسته پسین / مضاف الیه)، بزرگتر (وابسته وابسته / صفت مضاف الیه)

لیاس این مرد: لباس (هسته / مضاف)، مرد (وابسته پسین / مضاف الیه)، این (وابسته وابسته / صفت مضاف الیه)

دانش آموز پایه دوازدهم - اسیر این جهان - یادآوری خاطره دلپذیر - برنامه کدام سفر؟

نکات وابسته های وابسته:

♦ برای کشیدن نمودار پیکانی، فلش همیشه از طرف «وابسته وابسته» به «وابسته» و از بین دو تا به هسته وصل می شود.

♦ ممیزها در صورتی وابسته وابسته هستند که قبل از آن ها صفت شمارشی (یا پرسشی یا مبهم) و بعد از آن ها هسته بیاید؛ مثال:

چند کیلو شکر خریدی؟ (کیلو ممیز است) - دو کیلو (کیلو هسته است نه ممیز)

♦ صفت مضاف الیه دو نوع نمودار دارد؛ چون صفت می تواند قبل از مضاف الیه یا پس از آن بیاید. (مثال بزنید)

♦ برای داشتن یک وابسته وابسته حداقل سه واژه لازم است؛ اما هر سه واژه ای که باهم باشند، وابسته وابسته نمی سازند؛ در این طور مواقع باید به دقت بررسی کنیم که کلمه سوم به هسته برمی گردد یا به وابسته؛ اگر به هسته برگردد وابسته وابسته نداریم؛ مثال: «کتاب خواندن تاریخ» وابسته وابسته ندارد.

♦ **نکته مهم:** برای این که بدانیم واژه های وابسته هسته است یا وابسته وابسته، بهترین کار این است که آن واژه را با آن دو کلمه امتحان کنیم. مثلاً در گروه اسمی «شهر زیبای تبریز»، شهر هسته و زیبا وابسته پسین از نوع صفت بیانی است. اما «تبریز» چه؟ دو به دو امتحان می کنیم: شهر تبریز یا زیبای تبریز؟! بله؛ شهر تبریز؛ پس تبریز وابسته هسته است؛ نه وابسته وابسته!

نکته طلایی:

سؤالات مربوط به وابسته های وابسته و تشخیص نوع و رسم نمودار آن ها از ثابت ترین سؤالات آزمون های فارسی پایه دوازدهم هستند!

۰/۵

مصصح شو:

آتش عشق او را چنان گرداند یا همه جهان آتش بیند. (۰/۵) (یکی از این دو جمله کافی است.)

جمله های چهار جزئی با مفعول و مسند:

با برخی از فعل ها می توان جمله هایی ساخت که علاوه بر مفعول، دربردارنده «مسند» نیز باشند. عمده فعل های این گروه عبارتند از:

۱- «گردانیدن» و فعل های هم معنی آن؛ مثل «نمودن، کردن، ساختن».

♦ **مثال:** عشق حقیقی دل و جان را پاک می گرداند. (چهار جزئی با مفعول و مسند)

۲- «نامیدن» و فعل های هم معنی آن؛ مثل «خواندن، گفتن، صدا زدن، صدا کردن».

♦ **مثال:** مردم او را دکتر می نامیدند. (چهار جزئی با مفعول و مسند)

۳- «شمردن» و فعل های هم معنی آن؛ مثل: «به شمار آوردن، به حساب آوردن».

♦ **مثال:** دانشجویان او را جزو استادان برتر می شمردند.

۴- «پنداشتن» و فعل های هم معنی آن؛ مثل: «دیدن، دانستن، یافتن».

♦ **مثال:** برخی عاشق را دیوانه می پندارند. (چهار جزئی با مفعول و مسند)

نکات جمله‌های چهار جزئی با مفعول و مسند:

- ◆ جمله‌های چهار جزئی با مفعول و مسند را می‌توان به جمله‌هایی با ساختار «نهاد + مسند + فعل» تبدیل کرد؛
مثال (۱) عشق حقیقی دل و جان او را پاک گردانید. ← دل و جان پاک است.
مثال (۲) کار زیاد احمد را خسته کرد. (گردانید) ← احمد خسته شد.
- ◆ فقط فعل‌هایی جمله چهار جزئی با مفعول و مسند می‌سازند که بتوانیم با یکی از چهار فعل «پنداشتن، شمردن، نامیدن و گردانیدن» جایگزین سازیم.
مثال: خورشید روز را روشن کرد (گردانید: اسنادی) / هیچکس آن را به پیروی از امیال خویش دگرگون نمی‌سازد. (نمی‌گرداند: اسنادی) / او هرگز در کار دیگران دخالت نمی‌کند (غیراسنادی) / راوی داستان را بیان می‌کند. (غیر اسنادی) / دکتر را صدا زدند (غیراسنادی) / جوانان در کوی و برزن آواز عشق خواهند خواند (غیر اسنادی) / حیات از عشق می‌شناس (بشمر / بپندار: اسنادی)
- ◆ فعل مرکب «به شمار آوردن»، هم مفعول می‌خواهد و هم مسند؛ آن را با فعل مرکب «به شمار رفتن / آمدن» که فقط مسند می‌خواهد اشتباه نگیرید.
مثال: ما او را الگوی خود به شمار می‌آوریم (چهار جزئی با مفعول و مسند) / او الگوی ما به شمار می‌رود. (سه جزئی با مسند)
- ◆ «نامیدن» هم مفعول می‌خواهد و هم مسند. آن را با «نام داشتن» که فقط مسند می‌خواهد اشتباه نگیرید.
مثال: محققان این ذره را الکترون نامیده‌اند. (چهار جزئی با مفعول و مسند) / این ذره الکترون نام دارد. (سه جزئی با مسند)
- ◆ «نمودن» اگر در معنی «به نظر رسیدن» به کار رود سه جزئی با مسند می‌سازد.
مثال: خورشید زمین را گرم نمود. (چهار جزئی با مفعول و مسند) / او فرد عاقلی می‌نمود (سه جزئی با مسند)
- ◆ در برخی از جمله‌ها، «مسند» همراه با «متمم» به کار می‌رود. کاربرد چنین جمله‌هایی (چهار جزئی با متمم و مسند) در زبان فارسی اندک است و امروزه فقط از مصدر «گفتن» ساخته می‌شود.
مثال (۱) مردم به او دهقان فداکار می‌گفتند. (چهار جزئی با متمم و مسند)
- ◆ مثال (۲) نویسندگان به توالی منظم اعمال و احوال داستان هسته‌ها را طرح داستان می‌گویند. (چهار جزئی با متمم و مسند)
- ◆ فعل‌هایی که جمله‌های اسنادی (سه جزئی یا چهار جزئی) نمی‌سازند.
مثال: «است» در معنی «وجود داشتن» / «شدن» در معنی «رفتن» / «گشتن» در معنی «جست‌وجو کردن» / «گردیدن» در معنی «چرخیدن» / «خواندن» در معنی «قرائت کردن» / «شمردن» در معنی مشخص کردن تعداد / «دیدن» در معنی «نگاه کردن» / «نمودن» در معنی «نشان دادن» / «ساختن» در معنی «تولید کردن» / «کردن» در معنی «انجام دادن».

نکته طلایی:

جمله‌های چهار جزئی با مفعول و مسند هم همانند وابسته‌های وابسته یک پای ثابت سؤالات امتحانی فارسی دوازدهم است.

۱	۹
<p>الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) ج) درست (۰/۲۵) د) نادرست (۰/۲۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>قسمت «ج» را دقیق‌تر بررسی می‌کنیم. در این قسمت گفته شده که واژه «دور» نقش دستوری «مسند» دارد. حتماً می‌دانید برای این که یک واژه نقش مسند داشته باشد، فعل جمله باید اسنادی باشد. فعل این جمله (کرد) جزو فعل‌هایی که جمله سه جزئی با مسند می‌سازند نیست؛ اما اگر دقت کنیم، متوجه خواهیم شد که این فعل در این مصراع (جمله) به معنی «گردانید» است؛ بنابراین فعل، اسنادی و جمله چهار جزئی با مفعول و مسند است: خواب و خور (نهاد) تو را (مفعول) ز مرتبه خویش (گروه متممی / متمم قیدی) دور (مسند) کرد. (فعل اسنادی) توجه داشته باشید که «ز مرتبه خویش» متمم قیدی است و جزو اجزای اصلی جمله به حساب نمی‌آید!</p>	<p>انواع جمله (ساده و مرکب):</p> <p>جمله از یک نظر به دو گروه تقسیم می‌شود: ساده و مرکب.</p> <p>جمله ساده: جمله‌ای است که معنایش با یک فعل کامل می‌شود؛ مثال:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ کبوتر دانه برمی‌چیند. ◆ خطوط دفاعی دشمن یکسره فروریخت. ◆ تلاش کردن و داشتن پشتکار دو عامل مهم موفقیت است. ◆ جملگی ملایکه را در آن حالت انگشت تعجب در دندان تحیر پمانده بود. ◆ بچه‌های مهندسی جهاد آخرین کارهای مانده را راست و ریس می‌کنند. <p>غیرساده (مرکب): جمله‌ای است که معنای آن با دو یا چند فعل کامل می‌شود؛ مثال:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ اگر تلاش کنی موفق می‌شوی. ◆ چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاورند. ◆ همه حضار یک‌صدا تصدیق کردند که تخلصی بس به جاست. ◆ این‌ها دریادلان صف‌شکنی هستند که دل شیطان را از رعب و وحشت می‌لرزاند.

نکات انواع جمله ساده و مرکب:

در جمله‌های مرکب به جمله‌ای که پیوندهای وابسته‌ساز (حروف ربط وابسته‌ساز) در ابتدا یا بین آن باشد، جمله پیرو (وابسته) و به جمله دیگر جمله پایه (هسته) می‌گویند. مثال:

۱) من بارها آموخته‌ام که شکست مقدمه پیروزی است.

جمله هسته حرف ربط جمله وابسته

۲) تا با خاک انیس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری

حرف ربط جمله وابسته جمله هسته

۳) ایلیس با خود گفت [که] هر چه دیدم سهل بود.

جمله هسته حرف ربط جمله وابسته

۴) اگر ما را آفتی رسد از این شخص از این موضع تواند بود

۵) ایلیس را چون در دل آدم بار ندادند، مردود همه جهان گشت.

حروف ربط (پیوند) دو گونه است: حروف ربط وابسته‌ساز، حروف ربط همپایه‌ساز:

پیوندها (حروف ربط) وابسته‌ساز: که، تا، زیرا و هم‌معنی‌هایش (چون، چون‌که، برای اینکه، به این سبب که، به خاطر اینکه و ...). اگر و هم‌معنی‌هایش (چنانچه، به شرطی که، در صورتی که و ...)، همین که، با این که، تا این که، همانطور که، وقتی که و هم‌معنی‌هایش (هنگامی که، هرگاه که، آنگاه که، گاهی که و ...)، گرچه و ...
پیوندها (حروف ربط) هم‌پایه‌ساز: و، یا، اما و هم‌معنی‌هایش (ولی، لیکن و ...) و ...

پیوندهای همپایه‌ساز جمله مرکب نمی‌سازند؛ این نوع حروف ربط، جمله‌های هم‌پایه را به هم پیوند می‌دهند.

مثال: همان رتبه‌های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش. (دو جمله ساده)

حرف «تا» زمانی که بیانگر انتهای یک مسیر (از جایی تا جایی دیگر) یا حدود زمانی (از زمانی تا زمانی دیگر) باشد حرف اضافه است، نه حرف ربط وابسته‌ساز.
 مثال ۱: دستش را بالا آورد تا ساعتش را ببیند ← حرف ربط

مثال ۲: با پیروانش درین روز راه افتادند و تا دریا در حدود دو ساعت راه رفتند. ← دو جمله ساده («تا» حرف ربط نیست)

حرف «چون» فقط زمانی که به معنی «وقتی که، زمانی که، برای اینکه و ...» باشد حرف ربط است در غیر این صورت از مقوله‌های دیگری مثل حرف اضافه، قید و ... است.

مثال ۱: نشنوم نیکو و نبینم راست / چون سپهر و زمانه کور و کرم ← «چون» حرف اضافه (سه جمله ساده)

مثال ۲: چو پنجاه سالت برون شد ز دست / غنیمت شمر پنج روزی که هست ← «چو» حرف ربط (یک جمله غیر ساده)

برخی از حروف ربط، مخصوصاً حرف ربط «که» بیشتر مواقع از جمله مرکب حذف می‌شود و گاهی نیز به واژه‌های دیگر می‌چسبند (کاو- کاین و ...).

مثال: گفتم مصطفی جان لابد ملتفت شده‌ای مطلب از چه قرار است. ← گفتم [که] مصطفی جان لابد ملتفت شده‌ای [که].....

گاهی جمله پیرو بین اجزای جمله پایه قرار می‌گیرد.

مثال: این کشور که جولانگاه ستمگران است وطن ماست. ← پایه: این کشور وطن ماست / پیرو: که جولانگاه ستمگران است.

گاهی ممکن است جمله مرکب بیش از یک جمله پایه داشته باشد و آن در صورتی است که جمله‌های پایه، هم‌پایه باشند.

مثال: اگر باران بیارد، چشمه از شوق لبریز می‌شود و دشت، اطلس سبز خود را بر تن می‌کند.

اگر باران بیارد (جمله پیرو) چشمه از شوق لبریز می‌شود (جمله پایه ۱) و (حرف ربط همپایه‌ساز) دشت، اطلس سبز خود را بر تن می‌کند. (جمله پایه ۲)

اگر جمله قبل از پیوند همپایه‌ساز مستقل باشد، جمله بعدی هم مستقل است و اگر جمله قبل از پیوند همپایه‌ساز پایه باشد، جمله بعدی هم پایه است (مثل نکته ۸) و اگر جمله قبل از پیوند همپایه‌ساز، پیرو باشد، جمله بعدی هم پیرو است.

مثال ۱: من درس می‌خوانم و او کار می‌کند. ← (دو جمله مستقل همپایه)

مثال ۲: اگر او درس بخواند و من کار کنم، با هم به نتیجه می‌رسیم. ← (یک جمله مستقل مرکب با پیروهای همپایه)

پیرو ۱ پیرو ۲ پایه

۱/۵

مصحح شو:

الف) فعل «معلوم است.» (بعد از «از کجا») (۰/۲۵)؛ حذف به قرینه معنایی (۰/۲۵)

ب) والی: مضاف الیه (۰/۲۵) - خوابگاه: مسند (۰/۲۵)

ج) بدکار (۰/۲۵) - صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵)

بررسی دقیق‌تر:

یافتن نقش دستوری واژه «خوابگاه» کار دشواری نیست؛ چرا که مصراع‌ی که این واژه در آن آمده به شیوه عادی سروده شده است. اما برای یافتن نقش دستوری «والی» نخست جمله‌ای را که این واژه در آن آمده است از شیوه بلاغی به عادی تبدیل می‌کنیم:

گفت: «نزدیک است والی را سرای آن‌جا شویم.» گفت: سرای والی نزدیک است. (به) آنجا شویم (رویم). ملاحظه می‌کنید که این مصراع سه جمله دارد (گفت / سرای والی نزدیک است / به آنجا رویم) و فعل جمله دوم آن اسنادی است؛ بنابراین نیاز به نهاد و مسند دارد؛ نهاد (گروه نهادی) «سرای والی» است که «سرا»، نهاد، «والی» مضاف‌الیه و «نزدیک» نیز مسند است.

	<p>در تعیین نقش دستوری «خوابگاه» نیز باید گفته شود که: هر جمله از چند گروه ساخته شده است که نخست باید آن گروه‌ها را بیابیم و نقش‌شان را تعیین نماییم و سپس در هر گروه نقش دستوری هر واژه را نیز تعیین نماییم. بر این اساس، جمله «مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست.» از سه گروه ساخته شده است: مسجد (گروه نهادی)، «خوابگاه مردم بدکار» گروه مسندی و «نیست» گروه فعلی. در گروه «خوابگاه مردم بدکار»، واژه «خوابگاه» هسته است، بنابراین نقش مسند دارد. «مردم» وابسته پسین مضاف‌الیه است و بدکار وابسته مضاف‌الیه (وابسته وابسته) از نوع صفت بیانی است.</p> <p style="text-align: right;">نقشه نهایی: </p> <p>برای یافتن نقش دستوری واژگان، اولین کار این است که اگر مصراع یا بیت یا عبارت به شیوه بلاغی آمده باشد، آن را به زبان معیار (شیوه عادی) تبدیل نماییم. کار دوم این است که ببینیم فعل اسنادی است یا غیر اسنادی؛ و پس از آن با توجه به نیاز فعل، نقش اجزای جمله را پیدا می‌کنیم.</p>	
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۰/۵	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>الف) گزینه «۱» یا کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران (۰/۲۵) ب) گزینه «۲» یا آیینۀ نگاهت پیوند صبح و ساحل (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: در هر مورد حتی اگر یک واژه را ننوشته باشند یا اشتباه نوشته باشند نمره تعلق نمی‌گیرد.</p> <p style="text-align: right;">نقشه نهایی: </p> <p>از هشت قسمت یا موضوع کتاب‌های فارسی که در آزمون‌ها از آن‌ها سؤال طراحی می‌شود، بخش «حفظ شعر» (شعرخوانی) تنها قسمتی است که جای سؤالات آن کاملاً مشخص است؛ بنابراین پیشاپیش این شعرها را حفظ و یک نمره آن‌ها را برای خودتان ذخیره نمایید. به خاطر داشته باشید که موکل کردن این مهم به شب امتحان باعث افزایش فشار عصبی و تلف شدن وقت مطالعه شما خواهد شد.</p>	۱۱
۰/۵	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی (۰/۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اگر یک واژه را ننوشته باشند یا اشتباه نوشته باشند ۰/۲۵ کسر شود. بیش از یک واژه باشد نمره تعلق نمی‌گیرد.</p> <p style="text-align: right;">نقشه نهایی: </p> <p>در پاسخ‌دهی به این نوع از سؤالات حفظ شعر، بیش‌تر از سایر سؤالات دقت نمایید؛ چرا که اگر واژه‌ای را جا بیندازید یا اشتباه بنویسید، همه یا بخشی از نمره سؤال را از دست خواهید داد!</p>	۱۲
۰/۵	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>الف) اولی یا شهاب‌الدین سهروردی (۰/۲۵) ب) دومی یا محمد بهمن بیگی (۰/۲۵)</p> <p style="text-align: right;">نکته طلایی:</p> <p>«فی حقیقه العشق» از شهاب‌الدین سهروردی و «تمهیدات» از عین‌القضات همدانی از پرکارترین سؤالات تاریخ ادبیات کتاب فارسی دوازدهم در امتحانات نهایی است. درسنامه کامل تاریخ ادبیات در پاسخنامه آزمون قبلی آمده است.</p>	۱۳
۰/۵	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>ملک‌الشعراى بهار (بهار) (۰/۲۵) - نصرالله منشى (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اگر به ترتیب ننوشته باشند نمره ندارد.</p> <p style="text-align: right;">نقشه نهایی: </p> <p>به ندرت پیش آمده است که در امتحانات «نام شعر»ی را بدهند و نام شاعرش را بخواهند؛ اما طرح این‌گونه سؤالات درباره شعرهای مشهوری مثل «دماوندیه» و «نی‌نامه» اصلاً بعید نیست! بنابراین توصیه می‌شود، در کنار یادگیری نام نویسنده و نام کتاب، نام درس و محتوای آن را نیز به خاطر بسپارید.</p>	۱۴
۰/۵	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>الف) جناس همسان (۰/۲۵) ب) تضمین (۰/۲۵)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق‌تر:</p> <p>♦ تفاوت دو آرایه تکرار و جناس تام (همسان) در این است که اگر هم املا و هم معنای دو واژه یکسان باشد، آرایه تکرار (واژه‌آرایی) است؛ ولی اگر دو واژه لفظاً یکسان، ولی از نظر معنا متفاوت باشند، آرایه جناس تام وجود دارد.</p>	۱۵

مثال ۱: گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد به بویش روان ← **جناس تام؛** «روان» اول به معنی جاری و «روان» دوم به معنی روح است.
مثال ۲: آتش است این بانگ نای و نیست باد / هر که این آتش ندارد نیست باد. (فارسی دوازدهم) ← «تکرار» واژه «آتش» («نیست و باد» جناس تام دارند)
 ♦ همچنین تفاوت دو آرایه تلمیح و تضمین در این است که در تلمیح در اثنای کلام فقط یکی دو کلمه از آیات، روایات، حکایات و ... می‌آوریم، ولی در تضمین همه یا بخش قابل توجهی از آیه، حدیث یا ... «عیناً» آورده می‌شود.
مثال ۱: آن چنان او را می‌کوفت که «پولاد کوبند آهنگران». (فارسی دهم) ← **تضمین** مصراع‌ی از فردوسی به وسیله عبدالحسین وجدانی
مثال ۲: با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (فارسی دوازدهم) ← **تلمیح؛** اشاره به جمشید، پادشاه پیشدادی که جامی داشته است (جام جم) که...

۱۶

مصحح شو:

گزینه «ج» یا حسن تعلیل (۰/۵)

بررسی دقیق‌تر:

محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مَر زبان را مشتری جز گوش نیست
محرم: همراز، هم‌دل / هوش: زیرکی و آگاهی، استعاره از عشق / بی‌هوش: استعاره از عاشق واقعی / مَر: نشانه‌ای زاید که برای آرایش سخن یا تکمیل وزن یا برای محدود کردن همراه با «را» به کار می‌رفته است. / زبان: مجاز از سخن
معنی: فقط عاشقان واقعی حقیقت عشق را درمی‌یابند؛ همان‌گونه که فقط گوش ابزار مناسبی برای درک سخنان زبان است.
مفهوم: هر کسی درد عشق را درک نمی‌کند / حقیقت عشق را فقط عاشق می‌فهمد. / فقط عارف دلسوخته درد آشناست.
 آرایه: **تناقض:** محرم هوش بودن بی‌هوش! / **تشخیص:** مشتری بودن گوش! / **مراعات نظیر:** زبان و گوش / جناس: هوش و گوش / **اسلوب معادله و تمثیل:** مصراع دوم مثال و معادلی برای مصراع اول است.
نکته طلایی:
 «اسلوب معادله» این بیت، یکی از پر تکرارترین سؤالات آرایه ادبی در آزمون‌های فارسی ۳ بوده است.

۱۷

مصحح شو:

الف) متناقض نما (پارادوکس / تناقض) (۰/۵) / ب) استعاره (استعاره مصرحه) (۰/۵)

بررسی دقیق‌تر:

«سموم» یعنی باد گرم کشنده؛ بنابراین نمی‌تواند «سرد» باشد؛ به بیانی دیگر «سموم سرد» یعنی «باد گرم سرد کشنده»! که گرمی و سردی را به طور هم‌زمان به باد نسبت داده‌اند!
 در توضیح گزینه «ب» نیز باید گفت که سعدی ابتدا در ذهنش تشبیهی ساخته است: «فراش باد صبا را گفته تا [سبزه و چمن را مثل] فرش زمردین بگسترده». سپس برای افزایش زیبایی کلامش مشبه و ادات تشبیه را حذف نموده و فقط مشبهه را آورده است که آرایه استعاره مصرحه (آشکار) شکل گرفته است.
تفاوت (پارادوکس / متناقض نما):
 آوردن و جمع دو واژه یا دو معنی متناقض در کلام، به گونه‌ای که جمع آن‌ها از نظر عقلی و منطقی محال باشد.
مثال: دولت فقر خدایا به من ارزانی دار! / از تهی سرشار جویبار لحظه‌ها جاری است. / در نومییدی بسی امید است / پایان شب سیه سپید است.
انواع متناقض نما:
 ♦ **تناقض در واژه:**
 خراب‌آباد / سیه‌روز / عریان‌پوش /
 ♦ **تناقض در ترکیب:**
 فریاد بی‌صدا / خفتگان بیدار / پیدای پنهان / دریای آتش و ...
 ♦ **تناقض در جمله:**
 - کسی که وسعت او در جهان نمی‌گنجد / به خانه دل من آمده است مهمانی
 - ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوری / از این یاد ار مدد خواهی چراغ دل پرافروزی
 - گدای کوی تو از هشت خلد مستغنی است / اسیر عشق تو از هر دو عالم آزاد است!
فرق متناقض نما و تضاد:
 تضاد آوردن دو امر متضاد است، بدون آنکه متناقض هم باشند؛ مانند «صبح هوا سرد بود و اکنون گرم است»؛ اما در متناقض‌نما، تضاد در یک امر است؛ نه دو امر؛ مانند «اکنون هم گرم است و هم سرد».
مثال دیگر: تو کجیل هستی و من موفرفری! (تضاد) / کجیل موفرفری وارد شد! (تناقض)

متناقض‌نماهای کتاب فارسی ۳:

منبع درسی	متناقض‌نما
درس ۶	همچو نی زهری و تریاکی که دید / همچو نی دمساز و مشتاقی که دید
درس ۶	محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست
درس ۹	و از آن است که ماوراءالطبیعه را ... در کویر به چشم می‌توان دید.
درس ۹	آن باغ پر از گل‌های رنگین و... در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.
درس ۱۱	لبریز زندگی است نفسهای آخرت / آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه.
درس ۱۳	قصه است این؛ قصه ... هیچ - همچون پوچ - عالی نیست.
درس ۱۳	رخش، آن طاق عزیز / آن تایی بی‌همتا ...
درس ۱۴	بعد از این وادی عشق آید پدید / غرق آتش شد کسی کانجا رسید.
درس ۱۴	هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است.
درس ۱۷	... مگر روزی به پایان این دریای بیکران رسم.
درس ۱۸	یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب / کز هر زبان که می‌شنوم نامکرر است.

۱۸

مصحح شو:

الف) مجاز (۰/۲۵): کرانه‌های فرات: مجاز از مردم و شاهان ساکن در کرانه فرات یا خط: مجاز از فرمان یا رود تیسر: مجاز از شاهان ایتالیا (یک مورد) (۰/۲۵)
یا: کنایه (۰/۲۵): خط خواندن: کنایه از پیروی کردن. (۰/۲۵)
ب) حسن تعلیل (۰/۲۵): این که شاعر دلیل پنهان شدن دماوند در پشت ابر را مردم‌گریزی دانسته، دلیلی هنری و ادبی است. (۰/۲۵)
یا: کنایه (۰/۲۵): دل‌بند کنایه از زیبا و دوست‌داشتنی (۰/۲۵)
یا: تشخیص (استعاره) (۰/۲۵): دماوند [مثل انسان] چهره دارد و آن را از مردم می‌پوشاند. (۰/۲۵)
یا: مراعات نظیر (۰/۲۵): روی، چشم و چهره (۰/۲۵)
یا: اغراق (۰/۲۵): زیاده‌روی در وصف بلندی دماوند (۰/۲۵)

نقشه نهایی:

این سؤال، سؤالی ضعیف به نظر می‌رسد و بعید است در امتحان نهایی چنین سؤالی طراحی شود؛ به هر حال در پاسخ به این‌گونه سؤالات به خاطر داشته باشید که از آرایه‌های ساده مثل تکرار و مراعات نظیر شروع کنید و اگر نیافتید سپس به سراغ آرایه‌های پیچیده‌تر بروید و نکته دیگر این که فقط به ذکر نام آرایه بسنده نکنید و بنویسید که این آرایه در کجای بیت یا عبارت و به چه شکل آمده است؛ مثلاً فقط به نوشتن «مجاز» اکتفا نکنید؛ بلکه بنویسید کدام واژه مجاز دارد و مجاز از چیست.

نکته طلایی:

این سؤال، به ویژه حسن تعلیل قسمت «ب»، بارها در امتحانات نهایی مورد پرسش واقع شده است.

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۹

مصحح شو:

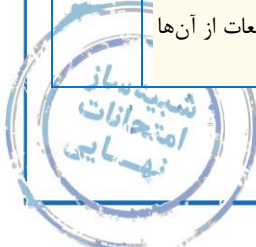
الف) یکی از عارفان (۰/۲۵) در حالت تفکر عارفانه فرورفته بود. (۰/۲۵)
ب) هر چیزی که به وسیله آن به خداوند برسند در نظر سالکان (عارفان) (۰/۲۵) واجب (ضروری) است. (۰/۲۵)
ج) صفای الهی آن همه زیبایی‌ها (۰/۲۵) به این علم حسابگر مادی (۰/۲۵) آلوده شد. (۰/۲۵)
د) در دفتر روزگار (به مرور زمان) (۰/۲۵) فراموش (حذف) خواهد شد. (۰/۲۵)
ه) من برای بیان درد عشق (آرزومندی / بی‌قراری) (۰/۲۵) شنونده‌ای (عاشقی) (۰/۲۵) که درد و داغ هجران را چشیده باشد، می‌خواهم. (۰/۲۵)
و) مثل اژدهای سمی (زهرآگین) (۰/۲۵) حمله‌ور شو (۰/۲۵) و مانند شیر خشمگین و غضبناک (۰/۲۵) نعره بکش (فریاد برآور). (۰/۲۵)
راهنمای مصحح: به پاسخ‌های درست مشابه نمره داده شود.

نقشه نهایی:

در بخش معنی شعر و نثر شما باید دو کار انجام دهید: اول این که ابیات و عبارات را از شیوه بلاغی به صورت عادی (زبان معیار) تبدیل کنید و دیگر این که واژگان دشوار و قدیمی را با واژه‌های آسان و امروزی جایگزین سازید. بنابراین تسلط بر واژگان متون درسی و مبحث دستور دو پیش‌نیاز مهم برای موفقیت در بخش معنی شعر و نثر است.

نکته طلایی:

واژه‌های «فرض، شرحه‌شرحه، فراق، اشتیاق، گرز، شرز، ارغند» جزو واژگان طلایی هستند و در انواع سؤالات (لغت، املا، معنی و ...) به دفعات از آن‌ها استفاده شده است؛ همین‌گونه است بیت: «در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت.»

۱	<p>۲۰ مصحح شو: </p> <p>الف) نقش ظرفیت وجودی افراد در تأثیرپذیری از عشق (۰/۵) ب) عشق اساس زندگی است (۰/۵)</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>برای یافتن مفهوم یک بیت یا عبارت قدم نخست خوانش درست آن است و پس از آن باید بتوانیم آن را معنی کنیم و سپس با دقت در معنی، مفهوم را استخراج نماییم.</p> <p>نکته طلایی: </p> <p>طراحان سؤال می‌توانند از همه جای متن‌های اصلی کتاب و با احتمال کمتر حتی از بخش‌های گنج حکمت، شعرخوانی و روان‌خوانی سؤالات درک مطلب طراحی کنند؛ اما احتمال طرح سؤال از ابیات قلمروی فکری کارگاه متن‌پژوهی بسیار بیشتر از بقیه قسمت‌ها است. علاوه بر آن، برخی از انواع ادبی مثل غنایی (مثلاً درس «نی‌نامه»)، قابلیت بیشتری برای طرح سؤالات درک مطلب دارند.</p>	۲۰
۰/۵	<p>۲۱ مصحح شو: </p> <p>از چاله درآمدن و در چاه افتادن یا از بیم مار به دهان اژدها رفتن یا هر ضرب‌المثل مشابه دیگر (یک مورد) (۰/۵)</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>با جرأت می‌توان گفت که حداقل ۷ نمره از ۱۰ نمره سه مبحث دستور، آرایه‌های ادبی و درک مطلب، همان سوالات کارگاه متن‌پژوهی کتاب درسی هستند؛ بنابراین تسلط بر سؤالات کارگاه متن‌پژوهی می‌تواند یک حاشیه امنیت مهم در آزمون‌های درس فارسی برای شما ایجاد نماید.</p>	۲۱
۰/۵	<p>۲۲ مصحح شو: </p> <p>تفاوت نگاه علمی و خشک مردم شهر با نگاه ساده و معنوی مردم روستا یا تقابل عقل و احساس یا توصیه به ترک ظاهر بینی و توجه به عمق و باطن (یک مورد) (۰/۵)</p> <p>نکته طلایی: </p> <p>نکوهش نگرش علمی و مادی به پدیده‌ها و این که با دانش و خرد نمی‌توان زیبایی و معنویت را درک کرد، یکی از مفاهیم مهم درس کویر است که بارها در امتحانات از آن سؤال آمده است.</p>	۲۲
۱	<p>۲۳ مصحح شو: </p> <p>الف) خود شاعر (ملک‌الشعراى بهار) (۰/۵) ب) پیر و مرشد (مراد) (۰/۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر: </p> <p>الف) پنهان مکن آتش درون را زین سوخته‌جان شنو یکی پند آتش: استعاره از خشم و اعتراض / سوخته‌جان: کنایه از «آزرده و دردمند» (منظور خود شاعر است) (صفت جانشین اسم) / یکی پند: یک پند، پندی معنی: خشم و اعتراض را پنهان نکن و از این شاعر آزرده و دردمند نصیحتی بشنو. مفهوم: دعوت به قیام و اعتراض / ستم‌ستیزی ب) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم (حافظ) همت: عنایت، طلب دعای خیر و عنایت از پیر و مرشد (اصطلاح عرفانی) / بدرقه: همراهی، مشایعت، مجازاً راهنما و نگهبان، راهبر / طایر: پرنده / قدس: پاکی (طایر قدس: پرنده بهشتی، استعاره از پیر و مرشد) / نوسفر: کنایه از بی‌تجربه / جهش ضمیر: همت را بدرقه راهم کن / استعاره و تشخیص: بدرقه (رهبر و پیشوا) راه بودن همت / مراعات نظیر: ره، سفر و مقصد معنی: ای پیر و مرشد! دعای خیرت را راهنما و نگهبان راه من کن؛ زیرا راه رسیدن به معشوق دراز است و من هم بی‌تجربه هستم. مفهوم: ضرورت بهره‌گیری از مرشد در راه عشق و عرفان / عنایت پیر و مرشد موجب کمال است / دشوار بودن راه عشق و عرفان.</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>قسمت «ب» این سوال از کارگاه متن‌پژوهی درس سوم انتخاب شده است و این به آن معناست که یادگیری معنی، مفهوم، لغت، املا، آرایه و نکات دستوری این ابیات نیز مهم است.</p>	۲۳
۱	<p>۲۴ مصحح شو: </p> <p>الف) ضرورت وجود پیر و راهنما در زندگی (وصف مقام والای پیر و مرشد) (۰/۵) ب) نفس خطا و گناه مهم است؛ نه کم و زیاد بودن آن (خوردن شراب، چه کم چه زیاد گناه است) (۰/۵)</p> <p>راهنمای مصحح: به پاسخ‌های مشابه نمره داده شود.</p>	۲۴

۲۰	<p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>الف) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند</p> <p>۱) آیین: روش، مذهب / ۲) طریق: راه، روش دینی، مذهب (آیین طریق: راه شناخت حق، راه عرفان) / ۳) نفس: مجاز از دعا یا سخن یا همراهی / ۴) مغان: موبدان زرتشتی؛ در ادبیات عرفانی، عارف کامل و مرشد را [پیر مغان] گویند / ۵) خضر: نام یکی از انبیاست که در نزد صوفیان مقامی ممتاز دارد. وی در ظلمات، چشمه «آب حیوان» را یافت و از آن آشامید و عمر جاودان یافت؛ نماد راهنمای کامل / ۶) فرخنده پی: خوش قدم، نیک پی، خوش یمن</p> <p>معنی: حضرت خضر که به خوش قدمی معروف بود، راه عرفان و شناخت حق را از همراهی و دعای عارف کامل به دست آورد.</p> <p>مفهوم: برتری عارف کامل (پیر مغان) بر حضرت خضر(ع) / ضرورت وجود پیر و راهنما در مسیر زندگی / مقام والای پیر و راهنما</p> <p>ب) گفت: «می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی» گفت: «ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست!»</p> <p>۱) بی خود: مست، بی اختیار / ۲) حرف: مجاز از سخن (حرف کم و بسیار نیست: مقدار کار مهم نیست؛ نفس کار مهم است، کنایه)</p> <p>معنی: محتسب گفت: شراب زیاد خورده‌ای و به همین دلیل از خود بی خود شده‌ای. مست گفت: ای نادان؛ خوردن شراب حرام است؛ چه کم باشد، چه زیاد!</p> <p>مفهوم: نفس خطا و گناه مهم است؛ نه کم یا زیاد بودن آن / خوردن شراب کم هم باشد گناه است! آزمون وی ی پی</p> <p style="text-align: right;">نکته طلایی:</p> <p>درس دوم کتاب درسی (مست و هشیار) یکی از ساده‌ترین و در عین حال زیباترین درس‌های کتاب است و در عین حال مفاهیم بسیار مهمی دارد که بارها در آزمون‌ها مورد توجه قرار گرفته است!</p>
	۲۰

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
آزمون شبیه‌ساز نهایی		گروه آموزشی ماز	
ساعت شروع:	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۸ صفحه	آزمون شبیه‌ساز نهایی
ردیف	پاسخ‌نامه	نمره	
۱	<p>مصصح شو: </p> <p>الف) ظرف (۰/۲۵) ب) رستاخیز (۰/۲۵)</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>برای نوشتن ترجمه کلمات به این نکات خوب دقت کن: ۱- حواست به تعداد باشه! ترجمه مفرد، مثنی و جمع باید درست انجام بشه. ۲- اگه کلمه مد نظر فعل بود، حتماً زمان و صیغه‌ش رو در نظر بگیر!</p>	۰/۵	
۲	<p>مصصح شو: </p> <p>الف) أَلْعُودَةُ = أَلرُّجُوعُ (۰/۲۵) ب) ضَاقٌ ≠ إِتَّسَعَ (۰/۲۵)</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>این سؤال ممکنه به سبک‌های مختلفی مطرح بشه: * تعدادی کلمه داده می‌شه و از شما می‌خوان که یک جفت مترادف و یک جفت متضاد بنویسین. * یک متن کوتاه می‌دن و می‌خوان توی کلمات اون متن، یک جفت مترادف و یک جفت متضاد رو پیدا کنین. * دو کلمه به شما می‌دن و از شما می‌خوان برای یکی مترادف و برای اون یکی متضاد بنویسین. (از حفظ!) بررسی دقیق‌تر: دقت کن که نوع کلمات مترادف و متضاد باید مانند هم باشند! یعنی چه؟ مثلاً اگر یک طرف فعل می‌نویسی، آن طرف هم باید فعل باشد. بیشتر اوقات طراح از همین ترفند استفاده می‌کند و «صَعَدَ: بالا رفت» و «صَعُود: بالا رفتن» را بین کلمات می‌آورد و ممکن است که شما آن را مترادف بگیرید ولی چون نوع این دو کلمه مانند هم نیست و یکی فعل و دیگری مصدر است، نمی‌توانند مترادف باشند. علاوه بر این به تفاوت‌های ریز هم دقت کن! مثلاً «بالا رفتن» و «بالا بردن» مترادف نیستند.</p>	۰/۵	
۳	<p>مصصح شو: </p> <p>الف) أَلْقَصِيرُ (۰/۲۵)</p> <p>ترجمه موارد:</p> <p>الف) کوتاه ب) سگ‌ها ج) گرگ‌ها د) شیرها</p>	۰/۲۵	
۴	<p>مصصح شو: </p> <p>أَلْعَجَائِزُ (۰/۲۵)</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>عزیز دل این سؤال کلاً روی محور جمع مکسر می‌چرخه‌ها! نیای جمع سالم بنویسی یا اگه مفرد خواسته، فکر کنی جمع سالم نوشتن و مفردش رو خواستن! به فنا می‌ری!</p>	۰/۲۵	
۵	<p>مصصح شو: </p> <p>الف) هیچ فقری (۰/۲۵) مانند نادانی (۰/۲۵) و هیچ میراثی (۰/۲۵) مانند ادب نیست (۰/۲۵). ب) و سست نشوید (۰/۲۵) و ناراحت نباشید (۰/۲۵) حال آنکه (۰/۲۵) شما برترید (۰/۲۵). ج) یکی از روزنامه‌های فرانسوی (۰/۲۵) هنگام مرگ برادر دیگرش (۰/۲۵)، عنوان اشتباهی (۰/۲۵) منتشر کرد (۰/۲۵). د) کاش (۰/۲۵) راهنما (۰/۲۵) با تأخیر (۰/۲۵) حاضر نمی‌شد (حاضر نشده بود) (۰/۲۵). ه) میوه دادن این درخت (۰/۲۵) چه سریع است (۰/۲۵)! و) پیامبر خدا او را آزاد کرد (۰/۲۵) و او را (۰/۲۵) با عزت (۰/۲۵) نزد قومش فرستاد (۰/۲۵). ز) حالت اول: از رحمت خدا (۰/۲۵) ناامید نمی‌شوند (۰/۲۵) مگر (۰/۲۵) گروه کافر (۰/۲۵) حالت دوم: فقط، تنها (۰/۲۵) گروه کافر (۰/۲۵) از رحمت خدا (۰/۲۵) ناامید می‌شوند (۰/۲۵). راهنمای مصصح: به یکی از حالت‌های درست نوشته شده نمره تعلق می‌گیرد.</p>	۶/۵	

بررسی دقیق تر:

- برای پاسخ به سؤال‌هایی که به هر سبکی «ترجمه» از تو می‌خواهند، باید حواست به نکات زیر باشد:
- دانشت معنای کلمات (باید کتاب و واژگانش را دقیق و عمیق بخوانی).
 - توجه به کلمات مفرد، مثنی و جمع و درست ترجمه کردن آن‌ها از نظر تعداد (مثنی و جمع عربی، در فارسی به صورت جمع ترجمه می‌شوند).
 - توجه به ضمایر (اگر کلمه‌ای ضمیر دارد حتماً باید در ترجمه لحاظ شود) (کتابه: کتابش).
 - توجه به انواع فعل‌ها و صیغه‌ها و ضمایر.
 - تکنیک ترجمه فعل که در این مورد باید حواست به سه چیز باشد:
- الف) معنای مصدری فعل (رفتن، گفتن، نوشتن و ...)
- ب) زمان فعل
- ج) صیغه فعل

در جدول زیر انواع زمان‌هایی را که تا الان خواندی، برایت آورده‌ایم!

زمان فعل	ساختار عربی	ترجمه فارسی	مثال	ترجمه
ماضی	فعل ماضی	ماضی ساده مثبت	دَهَبْتُ	رفتم
	ما + فعل ماضی	ماضی ساده منفی	مَا كَتَبْتُ	ننوشتی
	قَدْ + ماضی	ماضی نقلی مثبت	قَدْ أَحْضَرْتُ	آورده‌ای
	لَمْ + مضارع مجزوم	ماضی ساده منفی	لَمْ تُؤَكِّدِي	تأکید نکردی
	كان + مضارع	ماضی نقلی منفی	كَانُوا يَبْحَثُونَ	جستجو می‌کردند
	ماضی ... مضارع (در جمله وصفیه)	ماضی استمراری	رَأَيْتُ طِفْلاً يَلْعَبُ	کودکی را دیدم که بازی می‌کرد
	لَيْتَ / لَعَلَّ + ماضی	ماضی استمراری	لَيْتَكَ سَافِرْتُ	کاش سفر می‌کردی
	كان + (قَدْ) + ماضی	ماضی بعید	كُنْتُمْ (قَدْ) تَرَكَتُمْ	ترک کرده بودید
	ماضی ... ماضی (در جمله وصفیه)	ماضی بعید	رَأَيْتُ طِفْلاً لَعِبَ	کودکی را دیدم که بازی کرده بود
	لَيْتَ / لَعَلَّ + ماضی	ماضی بعید	لَيْتَكَ سَافِرْتُ	کاش سفر کرده بودی
مضارع اخباری	عین‌الفعل: —	ماضی مجهول	قَرِئْتُ تُعَلِّمُ	خوانده شد یاد گرفته شد
	فعل مضارع	مضارع ساده مثبت (اخباری)	يَجْلِسُونَ	می‌نشینند
	لا + فعل مضارع	مضارع ساده منفی (اخباری)	لَا تَفْعَلُونَ	انجام نمی‌دهید
	قَدْ + مضارع	گاهی/شاید + مضارع (اخباری یا التزامی)	قَدْ يُكْسِرُ	گاهی می‌شکنند (اخباری) شاید بشکنند (التزامی)
امر	عین‌الفعل: —	مضارع مجهول	يُضْرَبُ يُعَلَّمُ	زده می‌شود یاد داده می‌شود
	فعل مضارع با تغییرات (ثلاثی مجرد) وزن خاص (ثلاثی مزید)	امر	اُكْتُبْ تَعَلَّمْ	بنویسید یاد بگیرید
نهی	لا + مضارع مجزوم	نهی	لَا تَنْظُرُوا	نگاه نکنید
مضارع التزامی	لا نهی + صیغه‌های غایب و متکلم مضارع مجزوم	نباید + مضارع التزامی	لَا يَذْكُرْ	نباید ذکر کنند
	لِ امر + صیغه‌های غایب و متکلم مضارع مجزوم	باید + مضارع التزامی	لِيَتَّجِنَّبْ	باید دوری کنیم
	فعل شرط (مضارع یا ماضی)	مضارع التزامی	مَنْ يَجْتَهِدْ يَنْجَحْ مَنْ اجْتَهَدَ نَجَحَ	هرکس تلاش کند، موفق می‌شود
	لَيْتَ / لَعَلَّ + مضارع		لَعَلَّنِي أَشْكُرُ	شاید سپاسگزاری کنم
	مضارع ... مضارع (در جمله وصفیه)		أُحِبُّ تَلْمِيذًا يَدْرُسُ	دانش‌آموزی را دوست دارم که درس بخواند
حروف ناصبه (حَتَّى - لِي - لِكِي - كِي - أَنْ) + مضارع	لِيُبَيِّنُوا		تا آشکار کنند	
مستقبل	سَوْفَ / سَوْفَ + مضارع	مستقبل مثبت	سَتُحْرَجُ	خارج خواهیم کرد
	لَنْ + مضارع	مستقبل منفی	لَنْ تَرْجِعَ	باز نخواهید گشت

۶) ترجمه صحیح حروف مشبَّهه بالفعل، «لا» نفی جنس

ترجمه صحیح حروف مشبَّهه بالفعل و «لا» نفی جنس:

کلمه	ترجمه
«إِنَّ»	قطعاً، همانا، به درستی که، بی گمان، بدون شک
«أَنَّ»	که
«لِأَنَّ»	زیرا، برای اینکه
«كَأَنَّ»	گویى، مانند
«كَيْتَ، يَأْتِ»	کاش، ای کاش
«لَكِنَّ»	ولی، اما
«لَعَلَّ»	شاید، امید است
«لا» نفی جنس	هیچ ... نیست

۷) ترجمه صحیح حال

ترجمه انواع حال:

ترجمه حال

حال از نوع یک اسم

حال را به صورت قید حالت ترجمه می‌کنیم. اگر لازم بود از عبارت «که، در حالی که» کمک می‌گیریم. در هر صورت مهم است که حال به صورت صفت ترجمه نشود.

مثال: «يَرَجُعُ التَّلَامِيذُ مِنَ الْقَلْعِ صَاحِكِينَ»: دانش‌آموزان از ورزشگاه، خندان / با خنده / خنده کنان بازمی‌گردند.

نکته ۱: حال (مفرد، مثنی، جمع)، همواره مفرد ترجمه می‌شود.

مثال: «رَأَيْتُ التَّلَامِيذَ مُبْتَسِمِينَ»: دانش‌آموزان را خندان دیدم.

نکته ۲: اگر دو کلمه قبل از حال، قابلیت صاحب حال بودن را داشتند...

مثال: «أَرْضَعَتِ الْأُمُّ طِفْلَهَا جَائِعًا»: مادر کودکش را در حالی که گرسنه بود، شیر داد.

در جمله بالا ممکن است شک کنیم که «جائعاً» حال «الأم» هست یا «طفل». با توجه به اینکه حال مذکر آمده می‌توانیم بفهمیم که حالت «طفل» را بیان می‌کند.

مثال: «خَاطَبَ الْأَسْتَاذُ التَّلَامِيذَ نَادِمِينَ»: استاد دانش‌آموزان را در حالی که پشیمان بودند مورد خطاب قرار داد.

در جمله بالا چون «نادمین» جمع است، مشخص می‌شود که حال «التلامیذ» است.

جمله حالیه:

جمله حالیه را با عبارت «در حالی که» ترجمه می‌کنیم. باید دقت داشت که مانند جمله وصفیه، زمان جمله اصلی روی جمله حالیه اثر می‌گذارد.

زمان جمله اصلی	زمان فعل جمله حالیه	نتیجه
ماضی	ماضی	جمله حالیه به صورت ماضی بعید یا ماضی ساده ترجمه می‌شود
«جاءَ التَّلَامِيذُ وَ هُوَ كَتَبَ تَمَارِيثَهُ»: دانش‌آموز آمد در حالی که تمرین‌هایش را نوشته بود»		
ماضی	مضارع	جمله حالیه به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود
«رَأَيْتُ النَّاسَ وَ هُمْ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ»: مردم را دیدم در حالی که به دین خدا وارد می‌شدند»		
مضارع	مضارع	جمله حالیه به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود
«أَشَاهَدُ الْفَلَمَ وَ هُوَ يُعْجِنِي»: [این] فیلم را می‌بینم در حالی که مرا متعجب می‌کند»		

نکته ۳: ترجمه واو حالیه به «و» غلط است.

۸) ترجمه صحیح جمله دارای اسلوب استثنا

	<p>ترجمه جمله دارای اسلوب استثنا:</p> <p>جمله دارای «إلا»، ممکن است دو حالت داشته باشد:</p> <p>(۱) «مستثنی منه» در جمله موجود باشد</p> <p>در این حالت جمله را بدون تغییر خاصی ترجمه می‌کنیم. «إلا» در این حالت به معنای «مگر، به جز» می‌آید.</p> <p>مثال: حَلَّ الطَّلَابُ مَسَائِلَ الرِّبَاضِيَّاتِ إِلَّا مَسْأَلَةً: دانش‌آموزان مسائل ریاضی را حل کردند به جز یک مسئله.</p> <p>مثال: لَا تَعَلَّمُ زَمِيلَاتِي اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةً: همکلاسی‌هایم زبان فرانسوی را نمی‌دانند مگر عطیه.</p> <p>(۲) جمله قبل از «إلا» منفی بوده و «مستثنی منه» در جمله موجود نباشد</p> <p>در این حالت به دو صورت می‌توانیم ترجمه را انجام دهیم:</p> <p>الف) بدون تغییر: «إلا» به معنای «مگر، به جز» می‌آید</p> <p>ب) به صورت مثبت: «إلا» به معنای «فقط، تنها» می‌آید</p> <p>مثال: لَا تَعَلَّمُ اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ إِلَّا عَطِيَّةً:</p> <p>ترجمه الف: نمی‌داند زبان فرانسوی را مگر عطیه.</p> <p>ترجمه ب: فقط (تنها) عطیه زبان فرانسوی را می‌داند.</p> <p>نکته مهم: در حالت ب، کلمه «فقط، تنها» قبل از کلمه‌ای می‌آید که بعد «إلا» قرار گرفته است.</p> <p>(۹) ترجمه اسلوب تعجب</p> <p>ترجمه جمله اسلوب تعجب:</p> <p>اسلوب «ما أَفْعَلُ» برای بیان تعجب از اسمی که بعد از «أَفْعَلُ» قرار می‌گیرد، استفاده می‌شود.</p> <p>ترجمه این اسلوب همواره به صورت «چه ... است!» انجام می‌شود.</p> <p>«ما أَجْعَلُ الرَّبِيعَ: بهار چه زیباست!»</p> <p>«ما أَشْرَعُ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ: میوه دادن این درخت چه سریع است!»</p>	
۱	<p>مصحح شو:</p> <p>الف) بوسید (۰/۵) ب) نشاند (۰/۵)</p>	۶
۰/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>الف (۰/۵)</p>	۷
۳	<p>مصحح شو:</p> <p>الف) صبر کنید (۰/۵) ب) صبر کردیم (۰/۵) ج) صبر نمی‌کنید (۰/۵) د) صبر نکردید (۰/۵) ه) صبر می‌کنند (۰/۵) و) صبر خواهد کرد (۰/۵)</p> <p>نقشه نهایی:</p> <p>این سؤال هم کاملاً با نکات «بیست شو، ترجمه زمان‌های فعل» سؤال ۵ حل میشه!</p>	۸
۱/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>الف) نَدِمْنَا (۰/۵) ب) ما طَالَعْتُ (۰/۵) ج) يَأْمُلُنُ (۰/۵)</p>	۹
۰/۲۵	<p>مصحح شو:</p> <p>عبارت (ج) (۰/۲۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>برای تشخیص «لا» نفی جنس توجه به چند نکته بسیار کمک کننده است:</p> <p>۱- در «لا» ی نفی جنس، همواره بلافاصله بعد از «لا»، یک اسم می‌آید.</p> <p>۲- اسم بعد از «لا»، معرفه نیست؛ تنوین ندارد و غالباً انتهایش فتحه دارد.</p>	۱۰

مصحح شو:

عبارت (ج) (۰/۲۵)

بررسی دقیق تر:

تسلط بر تعداد و ظاهر حروف مشبّهة بالفعل در این سؤال مهم است. حروف مشبّهة بالفعل شش عدد هستند و همگی تشدید دارند به جز «لَيْتَ». کاش «لَيْتَ» هم تشدید داشت!
«إِنَّ - أَنْ - كَأَنَّ - لَيْتَ - لَكِنَّ - لَعَلَّ»

مصحح شو:

الف) حال (جمله حالیه) (۰/۵) ب) مستثنی (۰/۵) ج) حال (۰/۵) د) مفعول (۰/۵)

بررسی دقیق تر:

برای پاسخ به این سؤال توجه به دو نکته زیر به ما خیلی کمک می کند:

۱- دقت به اعراب کلمات:

اعراب یا همان حرکت حرف آخر کلمه ها، نقش آن ها را بیان می کند، حتی اگر دقیقاً ما را به نقش کلمه مورد نظر نرساند، حداقل مواردی را حذف می کند.

۲- دقت به جایگاه کلمه در جمله:

محل قرار گرفتن کلمه در جمله، بیانگر نقش آن هست، مثلاً اسمی که ابتدای جمله آمده، مبتدا و اسمی که بعد از حروف جر قرار گرفته، مجرور به حرف جر می باشد.

برای تسلط بر این دو مطلب مهم، به مطالب زیر دقت کنیم:

۱- جدول اعراب:

دقت داشته باشیم که این جدول دو تا شرط دارد:

الف) برای اسمی معرب است نه مبنی!

ب) فقط جایی که یک اسم نقش می گیرد، قابل استفاده است!

بنابراین اگر «جار و مجرور» خبر لا نفی جنس شد یا «فعل» خبر شد، نمی توانیم از این علامت ها استفاده کنیم.

همچنین زمانی که یک «ضمیر» نقش بگیرد، این علائم قابل استفاده نیستند.

لازم است با انواع اعراب آشنا باشیم:

نوع اعراب	علامت	مثال	اسمی که این علامت را دارد
رَفْع	«ف، ت، ان، ون»	الْمُؤْمِنُ / الْمُؤْمِنُ / الْمُؤْمِنَانِ / الْمُؤْمِنُونَ	مرفوع
نَصْب	«ع، ی، یین، یین»	الْمُؤْمِنِ / الْمُؤْمِنَا / الْمُؤْمِنِينَ / الْمُؤْمِنِيْنَ	منصوب
جَرّ	«ی، ی، یین، یین»	الْمُؤْمِنِ / الْمُؤْمِنِ / الْمُؤْمِنِينَ / الْمُؤْمِنِيْنَ	مجرور

به توضیح نقش های مرفوع (مرفوعات) «الْمَصَلُ الْاِعْرَابِيَّة» دقت کنید:

اعراب	نقش (محل اعرابی)	توضیح
مرفوع	مبتدا	- اسمی که ابتدای جمله می آید و در مورد آن خبر می دهیم.
	خبر	- کلمه ای که در مورد مبتدا خبر می دهد و جمله را به لحاظ معنا کامل می کند. - دو نوع دارد: اسم - فعل / بعد از مبتدا می آید.
	فاعل	- اسمی که انجام دهنده فعل است و همواره بعد از فعل می آید. - در پاسخ به سؤال «چه کسی؟» و «چه چیزی؟» از فعل معلوم می آید.
	نائب فاعل	- از لحاظ ظاهر دقیقاً همان فاعل برای فعل مجهول است. - به لحاظ معنایی مفعول جمله معلوم بوده است. - در پاسخ به سؤال «چه کسی؟» و «چه چیزی؟» از فعل مجهول می آید.
	اسم افعال ناقصه	- کلمه ای که در اصل مبتدا بوده و الان فعل ناقصه بر سر آن آمده است پس اگر فعل ناقصه را برداریم، مبتدا می شود. - روش پیدا کردن آن، دقیقاً مانند پیدا کردن فاعل برای فعل معلوم است (در بیشتر موارد) یعنی: - همواره بعد از فعل ناقصه می آید. - یک اسم مرفوع است. - در پاسخ به سؤال «چه کسی؟» و «چه چیزی؟» از فعل ناقصه می آید.
	خبر حروف مشبّهة بالفعل	- کلمه ای که در اصل خبر برای مبتدا بوده است و الان خبر برای اسم حرف مشبّهة بالفعل است. - دو نوع دارد: اسم - فعل
	خبر لا نفی جنس	- کلمه ای که بعد از اسم لا می آید (با فاصله یا بی فاصله) و در مورد آن خبر می دهد. - برخی اوقات حذف می شود. - سه حالت دارد: اسم - فعل - جاز و مجرور؛ البته غالباً به صورت جاز و مجرور می آید.

مثال ۱: يَكْتُبُ الْمُعَلِّمُ عَلَى السَّبْوَرَةِ: الدَّهْرُ يَوْمَانُ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ: معلم روی تخته می‌نویسد: روزگار دو روز است؛ روزی به سودت و روزی به ضررت.
فاعل و مرفوع مبتدا و مرفوع خبر و مرفوع

مثال ۲: كَتَبْتُ جُمْلَةً عَلَى اللُّوحِ: إِنَّ الْكُذْبَ شَرُّ كُلِّهِ؛ لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكُذْبِ: جمله‌ای روی تخته نوشته شد: بی‌گمان دروغ همه‌اش بد است؛ هیچ بدی‌ای از دروغ بدتر نیست.
نائب فاعل و مرفوع نائب مفعول خبر لا نفی جنس و مرفوع خبر إن و مرفوع

مثال ۳: لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلَ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ: چیزی در ترازوی اعمال سنگین‌تر از اخلاق نیکو نیست.
اسم فعل ناقصه و مرفوع

به توضیح نقش‌های منصوب (منصوبات) «المحلّ الإعرابی» دقت کنید:

اعراب	نقش (محلّ اعرابی)	توضیح
منصوب	مفعول	- اسمی که عمل فعل روی آن انجام می‌شود. - در پاسخ به سؤال «چه کسی را؟» و «چه چیزی را؟» از فعل می‌آید. - دو نوع دارد: اسم ظاهر - ضمیر بارز - اگر ضمیر «ی» مفعول شود، بین ضمیر و فعل قبل آن «ن» وقایه می‌آید.
	خبر افعال ناقصه	- کلمه‌ای که در اصل خبر برای مبتدا بوده است. - دو نوع دارد: اسم - فعل
	اسم حروف مشبّهة بالفعل	- کلمه‌ای که در اصل مبتدا بوده و الان اسم حرف مشبّهة بالفعل شده است. - غالباً بلافاصله بعد از حرف مشبّهة بالفعل می‌آید.
	اسم لا نفی جنس	- اسمی که پس از «لا» بدون فاصله با آن می‌آید. - نکره است و تنوین ندارد. - آخر آن معمولاً دارای فتحه «ـَ» است.
	حال	- اسم یا جمله‌ای که حالت یک اسم قبل از خود را بیان می‌کند. - اگر اسم باشد، غالباً نکره است و معنای توصیفی دارد. - اگر جمله باشد در این قالب می‌آید: یک جمله کامل + و + مبتدا (معمولاً ضمیر منفصل) + خبر
	مستثنی	- در جملاتی که با کلمه «إلا»، فردی را از گروهی جدا می‌کنیم، همواره بعد از «إلا» قرار می‌گیرد. - آن گروهی که مستثنی از آن جدا شده، در جمله حضور دارد که «مستثنی منه» نامیده می‌شود. - «مستثنی منه» محل اعرابی محسوب نمی‌شود.

مثال: عِنْدَمَا يَتَعَلَّمُ الطُّلَابُ دُرُوسًا كَثِيرَةً يَصِيرُونَ عَالِمِينَ وَ هُمْ يَعْلَمُونَ أَنَّ قُدْرَةَ التَّعَلُّمِ مُهِمَّةٌ جَدًّا؛ لَا فِقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ
مفعول و منصوب خبر فعل ناقصه و منصوب اسم آن و منصوب اسم لا نفی جنس و منصوب

هنگامی که دانش‌آموزان دروس زیادی را یاد می‌گیرند عالم و دانا می‌شوند در حالی که می‌دانند قدرت یادگیری واقعاً مهم است؛ هیچ فقری بدتر از نادانی نیست.
 مثال: صَحَّحَ الْمُعَلِّمُ أَوْرَاقَ التَّلَامِيذِ فِرْحَانًا وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ نَاجِحُونَ
حال از نوع اسم جمله حالیه

معلم با شادی برگه‌های دانش‌آموزان را تصحیح کرد در حالی که می‌دانست که بیشترشان قبول می‌شوند.
 مثال: قَرَأْتُ جَمِيعَ الْكُتُبِ إِلَّا كِتَابَ التَّارِيخِ: همه کتب‌ها را خواندم به جز کتاب تاریخ.
مستثنی

به توضیح نقش‌های مجرور (مجرورات) «المحلّ الإعرابی» دقت کنید:

اعراب	نقش (محلّ اعرابی)	توضیح
مجرور	مضاف الیه	- اسمی که در ترکیب اضافی همواره در جایگاه دوم قرار دارد. - سه چیز برای مضاف ممنوع است: ال - تنوین - «ن» مثنی و جمع مذکر - محدود اعداد ۳ تا ۱۰ نیز مضاف الیه هستند. از مون وی ی پی
	مجرور به حرف جرّ	- اسم یا ضمیری که پس از حروف جرّ «فی، من، إلی، علی، ...» قرار می‌گیرد. - به مجموع «حرف جرّ + اسم»، جاز و مجرور گفته می‌شود. - فی المدرّسة: جاز و مجرور / إلی التّیّت: مجرور به حرف جرّ

مثال ۱: عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ: دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادانی است.
مضاف‌الیه و مجرور مجرور به حرف جرّ و مجرور

مثال ۲: زَأَيْتُ ثَلَاثَةَ طُلَاطٍ وَ خَمْسَةَ مُعَلِّمِينَ فِي الْمَدْرَسَةِ: سه دانش‌آموز و پنج معلم را در مدرسه دیدم.
مضاف‌الیه و مجرور مضاف‌الیه و مجرور

به توضیح نقش‌ها «المحلّ الإعرابی» دقت کنید:

اعراب	نقش (محلّ اعرابی)	توضیح
مرفوع یا منصوب یا مجرور با توجه به موصوف	صفت	- اسمی که در ترکیب وصفی همواره در جایگاه دوم قرار دارد. - در چهار چیز با موصوف مطابقت دارد: جنس، اعراب (حرکت حرف آخر)، داشتن یا نداشتن «ال»، عدد - محدود اعداد ترتیبی و عدد ۱ و ۲ اصلی نیز صفت هستند.

مثال ۱: و فیک انطوی العالم الاکثر: و در تو جهان بزرگتر در هم پیچیده شده است.

صفت و مرفوع

مثال ۲: قرأت قصیده رابعة: قصیده جالبی خواندم.

صفت و منصوب

مثال ۳: لا تکتب شیئاً علی الآثار التاريخية: روی آثار تاریخی چیزی ننویس.

صفت و مجرور

مثال ۴: اشتريت کتابين اثنين في الساعة الخامسة بعد الظهر: دو کتاب در ساعت پنج بعد از ظهر خریدم.

صفت و منصوب / صفت و مجرور

بررسی دقیق تر:

- ۱) نکته بسیار مهم در تعیین محل اعرابی:
- در زبان عربی هر کلمه، یک نقش دارد و هر نقش، برای یک کلمه است.
- نمی‌توان دو کلمه را با هم «خبر» یا «مبتدا» بدانیم و از طرفی یک کلمه نمی‌تواند هم «مبتدا» و هم «فاعل» باشد.
- ۲) مبتدا و خبر مختص جمله اسمیه است.
- ۳) فاعل و مفعول وابسته به فعل هستند. اگر در جمله‌ای فعل نداشته باشیم، قطعاً فاعل و مفعول در آن جمله وجود ندارد.
- ۴) نقش‌های صفت، مضاف‌الیه و جارومجرور مشترک بین جمله اسمیه و فعلیه هستند.

۱/۵

۱۳

مصحح شو:

- الف) أَكْبَرُ، اسم تفضیل (۰/۲۵) ب) أَمَارَةٌ، اسم مبالغه (۰/۲۵) ج) مَجْلِسٌ، اسم مکان (۰/۲۵)
- د) الْمُؤْمِنُونَ، اسم فاعل (۰/۲۵) هـ) مَخْفُوظًا، اسم مفعول (۰/۲۵) و) أَحْسَنُ، اسم تفضیل (۰/۲۵)

بررسی دقیق تر:

برای پاسخ به این سؤال، ما فقط باید به دنبال وزن خاص بگردیم. توجه داشته باشید که «اسم فاعل» و «اسم مفعول» هیچ ربطی به نقش «فاعل» و «مفعول» ندارند!

«اسم فاعل» و «اسم مفعول» بر اساس وزن پیدا می‌شوند و لزومی ندارد حتماً در جمله به کار رفته باشند، اما «فاعل» و «مفعول» بر اساس جایگاه در جمله تعیین می‌شوند.

جدول زیر در یافتن اسامی با وزن خاص به شما کمک می‌کند.

جدول اسامی که وزن خاص دارند!

وزن	نوع
«أَفْعَلٌ» - «أَفْعَلٌ» - «أَفْعَلٌ» - «أَفْعَلٌ» - «أَفْعَلٌ» (جمع: «أَفْعَالٌ»)	اسم تفضیل
مانند: «أَكْبَرُ، أَفْضَلُ» - «أَقْلُ، أَحَبُّ» - «أَعْلَى، أَعْلَى» - «صُعْرَى، دُنْيَا» / «أَرَادِلُ، أَكْبَرُ»	
خَيْرٌ - شَرٌّ (در صورتی که معنای «بهرتر، بدترین» یا «بدتر، بدترین» بدهند)	
کلمات «أَخْرَ، أَخْرَى»	
«مَفْعَلٌ» - «مَفْعُولٌ» - «مَفْعَلَةٌ» (جمع: «مَفْعَالٌ»)	اسم مکان
مانند: «مَطْبَخٌ» - «مَشْرِقٌ» - «مَزْرَعَةٌ» / «مَطَابِخٌ، مَشَارِقٌ، مَزَارِعٌ»	
هم باید معنای «مکان» داشته باشند و هم بر یکی از سه وزن بالا باشند	
در نتیجه «نَبِيتٌ» و «مَسْئَلَةٌ» اسم مکان نیستند	
فاعل - م... - (جمع «فاعل»): «فَعَالٌ - فَعَالٌ - فَعَالٌ»	اسم فاعل
مانند: «كَاتِبٌ، كَافِرٌ، عَالِمٌ» - «مُعَلِّمٌ، مُبْصِرٌ، مُسْتَكْبِرٌ» / «نُقَادٌ، كُفَّارٌ» - «عُلَمَاءٌ، شُعْرَاءٌ» - «وَرَثَةٌ، عَمَلَةٌ»	
مفعول - م... - (جمع «مفعول»): «مَفْعُولٌ»	
مانند: «مَشْهُورٌ، مَعْرُوفٌ، مَحْضُولٌ» - «مُنْظَمٌ، مُحْكَمٌ، مُحْتَرَمٌ» / «مَحَاصِلٌ، مَعَارِيفٌ، مَشَاهِيرٌ»	اسم مفعول
«فَعَالٌ» - «فَعَالَةٌ»	اسم مبالغه
مانند: «خَلَّاقٌ، عَلَامَةٌ» - «قَصَابٌ، حَبَّازٌ» - «نُظَّارَةٌ، فَتَّاحَةٌ»	
دارای سه معنا: بسیاری صفت - شغل - ابزار	

۱	<p>مصباح شو: </p> <p>(۱) تن: ج) وزنی برابر با هزار کیلوگرم (۰/۲۵) (۲) عصب، پی: د) رشته‌ای سفید در جسم که حس در آن جریان می‌یابد (۰/۲۵) (۳) ملخ: ب) حشره‌ای که محصولات زراعی را می‌خورد؛ می‌تواند یک متر ببرد (۰/۲۵) (۴) جو (مورد اضافی) (۵) بالاپوش: الف) قطعه‌ای لباس که روی لباس‌ها پوشیده می‌شود مانند عبا (۰/۲۵)</p>	۱۴
۱	<p>مصباح شو: </p> <p>الف) لَأَنَّهُ بِالْتَّعْلِيمِ أُرْسِلَ (۰/۲۵) ب) این یا آن (۰/۲۵) ج) نَعَمَ (۰/۲۵) د) مَعَ الَّذِينَ يَتَّقِفَهُونَ (۰/۲۵)</p> <p>ترجمه متن:</p> <p>رسول خدا (ص) وارد مسجدی شد. در آن مسجد دو گروه بودند. گروهی دانش فرا می‌گرفتند و گروهی به درگاه خدا دعا می‌کردند. رسول خدا (ص) فرمود: هر دو گروه در راه خوبی هستند ولی من برای یاد دادن برانگیخته شده‌ام. سپس با آنان نشست.</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>برای حل سؤال‌های متن به چند نکته دقت کنیم:</p> <p>۱- از متن نترسین و آگه معنای کلمه‌ای رو نمی‌دونستین، همچنان به مطالعه ادامه بدین. در بیشتر اوقات اون کلمه، تأثیری توی پاسخ‌دهی نداره یا اینکه نهایتاً یک یا دو سؤال رو نمی‌تونین جواب بدین.</p> <p>۲- داشتن گنجینه لغات بالا تأثیر زیادی توی قدرت درک مطلب شما داره. لذا کلمات کتاب رو کامل و دقیق بخونین. (هرچی کلمه توی کتاب هست یاد بگیر حتی توی پاورقی و جاهایی که عقل جن هم ممکنه نرسه بهش!)</p> <p>۳- به نکات ریز و دقیق متن دقت کنین. برخی کلمات با اینکه ظاهر کوچیکی دارن، اما تأثیر بزرگی رو توی معنا می‌ذارن. «إِلَّا: مگر»، «فَقَط»: «جمیع: همه» و «بَغْض: برخی» نمونه‌هایی از کلمات اثرگذار هستن.</p> <p>۴- تأثیر قواعد بر معنا رو یادت نره. «لا نفی جنس» برای نفی تام و بدون هرگونه استثنایی هست. «إِنَّ» برای تأکید کلّ جمله بعدش میاد و ... برای همین ممکنه توی متن سؤال با توجه به کاربرد این حروف از شما پرسیده بشه. مثلاً توی جایی از متن عبارت «لا کتاب ...» اومده و توی سؤال می‌پرسه «آیا کتابی هست؟»! پُر واضحه که با وجود «لا نفی جنس» هیچ کتابی موجود نیستش دیگه. آگه حتی یکی بود، لا نفی جنس نمی‌آورد.</p>	۱۵
۲۰	موفق باشید.	

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۰ دقیقه
آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: دین و زندگی ۳	ساعت شروع:	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۵ صفحه

گروه آموزشی ماز

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌نامه	نمره							
الف	تدبر در آیات قرآن و روایت (هر مورد ۰/۵ نمره)								
۰/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>۱- برخی افراد منافع و تجارتشان در گسترش و افراط در تمایلات مادی است و به دنبال حریص‌تر شدن مردم هستند. (درس ۷، صفحات ۸۵ و ۸۶)</p> <p>ترجمه آیه قرآنی: «و کسانی که از شهوات پیروی می‌کنند، می‌خواهند شما به انحراف بزرگی دچار شوید.»</p>								
۰/۵	<p>۲- مسئولیت‌پذیری (۰/۵) (درس ۵، صفحات ۵۶ و ۵۷)</p> <p>ترجمه آیه قرآنی: «این [عقوبت] به خاطر کردار پیشین شماست [و نیز به خاطر آن است که] خداوند هرگز به بندگان ستم نمی‌کند.»</p> <p>شواهد وجود اختیار در انسان:</p> <table border="1"> <tr> <td>تفکر و تصمیم</td> <td>۱- إنا هدیناه السبيل إما شاكراً وإما كفوراً ۲- قد جاءكم بصائر من ربكم فمن أبصر فلنفسه و من عمى فعليها ...</td> <td rowspan="3">شواهد وجود اختیار</td> </tr> <tr> <td>احساس رضایت یا پشیمانی</td> <td>آیه ندارد.</td> </tr> <tr> <td>مسئولیت‌پذیری</td> <td>ذلك بما قدمت أيديكم و ان الله ليس بظلام للعبيد</td> </tr> </table>	تفکر و تصمیم	۱- إنا هدیناه السبيل إما شاكراً وإما كفوراً ۲- قد جاءكم بصائر من ربكم فمن أبصر فلنفسه و من عمى فعليها ...	شواهد وجود اختیار	احساس رضایت یا پشیمانی	آیه ندارد.	مسئولیت‌پذیری	ذلك بما قدمت أيديكم و ان الله ليس بظلام للعبيد	
تفکر و تصمیم	۱- إنا هدیناه السبيل إما شاكراً وإما كفوراً ۲- قد جاءكم بصائر من ربكم فمن أبصر فلنفسه و من عمى فعليها ...	شواهد وجود اختیار							
احساس رضایت یا پشیمانی	آیه ندارد.								
مسئولیت‌پذیری	ذلك بما قدمت أيديكم و ان الله ليس بظلام للعبيد								
۰/۵	<p>۳- قیام برای خدا (اخلاص) (۰/۵) (درس ۴، ص ۴۳)</p> <p>ترجمه آیه قرآنی: «(به بندگانم) بگو شما را فقط یک موعظه می‌کنم، [و آن] این‌که به‌صورت گروهی و فردی برای خدا قیام کنید...»</p>								
۰/۵	<p>۴- شرک عملی در بعد فردی (۰/۵) (درس ۳، ص ۳۳)</p> <p>ترجمه آیه قرآنی: «آیا دیدی آن کسی را که هوای نفس خود را معبود خود گرفت، آیا تو ضامن او می‌باشی [و به دفاع از او برمی‌خیزی]؟»</p> <p>شرک عملی در بعد فردی:</p> <table border="1"> <tr> <td>آیات مربوط به شرک</td> <td>أرأيت من اتخذ إلهه هواه أفانت تكون عليه وكيلاً</td> <td rowspan="2">آیات مربوط به شرک عملی در بعد فردی</td> </tr> <tr> <td>عملی در بعد فردی</td> <td>و من الناس من يعبد الله على حرف فإن أصابه خير اطمأن به و إن أصابته فتنة انقلب على وجهه خسر الدنيا و الآخرة ذلك هو الخسران المبين</td> </tr> </table>	آیات مربوط به شرک	أرأيت من اتخذ إلهه هواه أفانت تكون عليه وكيلاً	آیات مربوط به شرک عملی در بعد فردی	عملی در بعد فردی	و من الناس من يعبد الله على حرف فإن أصابه خير اطمأن به و إن أصابته فتنة انقلب على وجهه خسر الدنيا و الآخرة ذلك هو الخسران المبين			
آیات مربوط به شرک	أرأيت من اتخذ إلهه هواه أفانت تكون عليه وكيلاً	آیات مربوط به شرک عملی در بعد فردی							
عملی در بعد فردی	و من الناس من يعبد الله على حرف فإن أصابه خير اطمأن به و إن أصابته فتنة انقلب على وجهه خسر الدنيا و الآخرة ذلك هو الخسران المبين								
۰/۵	<p>۵- سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او (۰/۵) (درس ۶، ص ۷۶)</p> <p>ترجمه حدیث: «کسانی که به واسطه گناه می‌میرند از کسانی که به واسطه سرآمد عمرشان می‌میرند، بیشترند و کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند، از کسانی که به عمر اصلی زندگی می‌کنند، بیشترند.»</p> <p>تأثیر اعمال انسان در زندگی او:</p> <table border="1"> <tr> <td>آیه و حدیث مربوط به سنت</td> <td>آیه: و لو أن أهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء و الأرض ... (آیه ۹۶ سوره اعراف)</td> <td rowspan="2">آیه و حدیث مربوط به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او</td> </tr> <tr> <td>تأثیر اعمال انسان در زندگی او</td> <td>امام صادق (ع): من يموت بالذنوب أكثر ممن يموت بالأجال و من يعيش بالإحسان أكثر ممن يعيش بالأعمار</td> </tr> </table>	آیه و حدیث مربوط به سنت	آیه: و لو أن أهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء و الأرض ... (آیه ۹۶ سوره اعراف)	آیه و حدیث مربوط به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او	تأثیر اعمال انسان در زندگی او	امام صادق (ع): من يموت بالذنوب أكثر ممن يموت بالأجال و من يعيش بالإحسان أكثر ممن يعيش بالأعمار			
آیه و حدیث مربوط به سنت	آیه: و لو أن أهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء و الأرض ... (آیه ۹۶ سوره اعراف)	آیه و حدیث مربوط به سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او							
تأثیر اعمال انسان در زندگی او	امام صادق (ع): من يموت بالذنوب أكثر ممن يموت بالأجال و من يعيش بالإحسان أكثر ممن يعيش بالأعمار								

ب

درستی یا نادرستی گزاره‌ها (هر مورد ۰/۵ نمره)

مصحح شو:

۰/۵ ۶- غلط (۰/۵) (درس ۷، ص ۸۴)

بررسی دقیق‌تر:

خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش‌های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا به وسیله آنها حیات مادی و معنوی خود را سامان دهد و تکامل بخشد؛ امیال و غرایز برای حیات مادی و گرایش به خیر و نیکی برای حیات معنوی.

۰/۵ ۷- غلط (۰/۵) (درس ۵، ص ۵۹)

بررسی دقیق‌تر:

برخی می‌پندارند (به غلط) که تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی لغو و هر نظمی را برهم می‌زند؛ در حالی که این‌طور نیست.

قضا و قدر الهی:

۱- قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است.	موارد نادرست درباره قضا و قدر
۲- تقدیر، چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم در آن است.	
۳- قدر و قضای الهی وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت، هر قانونی را لغو و هر نظمی را برهم می‌زند.	
۱- معنای قضا و قدر این است که هر چیزی مهندسی و قاعده خاص خود را دارد.	موارد صحیح درباره قضا و قدر
۲- تمام جهان براساس قواعدی بنا شده است.	
۳- این قواعد، توسط انسان قابل یافتن و بهره‌گیری است.	
۴- بدون قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید.	

۰/۵ ۸- صحیح (۰/۵) (درس ۴، ص ۴۷)

راه‌های تقویت اخلاص:

۱- افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند	راه‌های تقویت اخلاص
۲- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او	
۳- دوری از گناه و تلاش برای واجبات	

۰/۵ ۹- صحیح (۰/۵) (درس ۳، ص ۳۱)

جای خالی (هر مورد ۰/۵ نمره)

ج

مصحح شو:

۰/۵ ۱۰- ابتلاء (آزمایش - امتحان) (۰/۵) (درس ۶، صفحات ۶۹ و ۷۰)

۰/۵ ۱۱- تکرار گناه (۰/۵) (درس ۷، ص ۹۰)

آثار گناه:

۱- قساوت قلب	آثار گناه
۲- سلب توفیق	
۳- از بین بردن آرامش خاطر	

۰/۵ ۱۲- احاطه و دسترسی (۰/۵) (درس ۱، ص ۱۲)

لازمه شناخت چیستی و هستی:

لازمه شناخت ذات و چیستی هر چیزی ← احاطه و دسترس به آن است.
لازمه شناخت هستی هر چیزی ← وجود نشانه است.

۰/۵ ۱۳- مالک (۰/۵) (درس ۲، ص ۱۹)

علت مراتب توحید در عقیده:

چرا خدا مالک است؟ ← چون خالق است.
چرا خدا ولی است؟ ← چون مالک است.
چرا خدا رب است؟ ← چون خالق و مالک و ولی است.

۰/۲۵ ۱۴- د (سنت ابتلاء و آزمایش و امتحان الهی) (۰/۲۵) (درس ۶، ص ۷۰)

ترجمه عبارت قرآنی: «به راستی که مؤمن به مانند کفه ترازوست هر اندازه ایمانش افزوده شود، امتحانش نیز افزوده می‌شود.»

۰/۲۵ ۱۵- هـ (سنت توفیق الهی) (۰/۲۵) (درس ۶، ص ۶۷)

ترجمه عبارت قرآنی: «و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم ...»

۰/۲۵ ۱۶- الف (سنت امداد عام الهی) (۰/۲۵) (درس ۶، ص ۶۷)

ترجمه عبارت قرآنی: «هر یک از اینان و آنان [ادنیاطلبان و آخرت‌طلبان] را مدد می‌رسانیم از عطای پروردگارت ...»

۰/۲۵ ۱۷- ب (سنت سبقت رحمت بر غضب) (۰/۲۵) (درس ۶، ص ۶۸)

ترجمه عبارت قرآنی: «کسی که کار نیکی بیاورد ده برابر آن [پاداش] می‌گیرد ...»

سنت‌های الهی:

۱- ابتلاء و آزمایش و امتحان الهی	۱- کُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوکُمْ ...
۲- امداد عام الهی	۲- أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ یُتْرَکُوا ...
۳- توفیق الهی (امداد خاص)	کَلَّا نُمَدُّ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّکَ ...
۴- املاء و استدراج	وَ الَّذِینَ جَاهَدُوا فِینَا لَنَهْدِیَنَّهُمْ سُبُلَنَا ...
۵- سبقت رحمت بر غضب	وَ الَّذِینَ کَذَّبُوا بِآیَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ ...
۶- تأثیر اعمال انسان در زندگی او	مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا ...
	وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا ...

احادیث عربی سنت‌های الهی

۱- امام صادق (ع): إِنَّمَا الْفُؤْمُنُ بِمَنْزِلَةِ كَفَّةِ الْمِيزَانِ كَلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ (سنت ابتلاء و آزمایش و امتحان)

۲- امام صادق (ع): مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْإِجَالِ وَ مَنْ يَعْيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَعْيشُ بِالْأَعْمَارِ (سنت تأثیر اعمال انسان در زندگی او)

۰/۵ پاسخ کوتاه (هر سؤال ۰/۵ نمره)

۰/۵ ۱۸- ۱) توجیه گناه (۰/۲۵)؛ ۲) عادت به گناه (۰/۲۵) (درس ۷، ص ۸۸)

۰/۵ ۱۹- قانونمندی جهان (۰/۵) (درس ۵، ص ۵۷)

۰/۵ ۲۰- ۱) دستیابی به درجاتی از حکمت - ۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - ۳) دریافت پاداش‌های وصف‌نشده (ذکر دو مورد کافی است). (هر مورد ۰/۲۵ نمره دارد). (درس ۴، صفحات ۴۸ و ۴۹)

میوه‌های درخت اخلاص:

۱- دستیابی به درجاتی از حکمت	میوه‌های درخت اخلاص
۲- نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان	
۳- دریافت پاداش‌های وصف‌نشده	

۰/۵	<p>۲۱- جهان بینی توحیدی (۰/۵) (درس ۳، ص ۳۰)</p> <p>رابطه اعتقاد و عمل در توحید:</p> <table border="1"> <tr> <th>علت</th> <th>معلول</th> </tr> <tr> <td>جهان بینی توحیدی اندیشه های خاص افکار و اعتقادات توحید نظری</td> <td>زندگی توحیدی سبک زندگی هدفها و رفتارها توحید عملی</td> </tr> </table>	علت	معلول	جهان بینی توحیدی اندیشه های خاص افکار و اعتقادات توحید نظری	زندگی توحیدی سبک زندگی هدفها و رفتارها توحید عملی
علت	معلول				
جهان بینی توحیدی اندیشه های خاص افکار و اعتقادات توحید نظری	زندگی توحیدی سبک زندگی هدفها و رفتارها توحید عملی				
۰/۵	<p>۲۲- توحید در ولایت (۰/۵) (درس ۲، ص ۱۹)</p> <p>لیدر ویژه های توحید در ولایت:</p> <p>تصرف، تغییر، سرپرستی، حق استفاده، رساننده فرمان های الهی.</p>				
۰/۵	<p>۲۳- افزایش بندگی (۰/۵) (درس ۱، ص ۱۰)</p> <p>نتایج آگاهی و شناخت انسان از خودش:</p> <p>افزایش خودشناسی و معرفت و آگاهی ← درک بیش تر فقر و نیازمندی ← افزایش عبودیت و بندگی (معلول) → (معلول) (علت) ← (معلول)</p>				

و	<p>تعریف اصطلاحات (هر مورد ۰/۷۵ نمره)</p> <p>مصحح شو:</p> <p>۰/۷۵ ۲۴- ابتلاء در لغت به معنای امتحان است (۰/۲۵) و در اصطلاح دینی به معنای قرار دادن فرد در شرایط و موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد (۰/۲۵) و درستی یا نادرستی آنچه را که ادعا کرده مشخص سازد. (۰/۲۵) (درس ۶، ص ۶۹)</p> <p>۰/۷۵ ۲۵- در اصطلاح دینی، توفیق به معنای آسان نمودن است؛ (۰/۲۵) یعنی خداوند شرایط و اسباب را برای کسی که با نیت پاک، قدم در راه حق می گذارد (۰/۲۵) و در این راه سعی و تلاش می کند چنان فراهم می سازد که وی بتواند آسان تر به مقصد برسد. (۰/۲۵) (درس ۶، ص ۷۳)</p>
---	---

ز	<p>انتخاب گزینه مناسب: (هر مورد ۰/۵ نمره)</p> <p>مصحح شو:</p> <p>۰/۵ ۲۶- گزینه «۲» (۰/۵) (درس ۷، ص ۸۵)</p> <p>۰/۵ ۲۷- گزینه «۳» (۰/۵) (درس ۵، ص ۵۹)</p> <p>واژه های تقدیر و قضا:</p> <table border="1"> <tr> <td>تقدیر</td> <td>ویژگیها - اندازه گیری - حدود - نقشه - کمیّت - کیفیت - طول - عرض - حجم - مکان - زمان - اختیار و اراده انسان - کجی، سستی و محکمی دیوار</td> </tr> <tr> <td>قضا</td> <td>پایان دادن - به انجام رساندن - حکم کردن - حتمیت بخشیدن - آفریدن و خلق کردن - ایجاد کردن - به اجرا درآوردن - پیاده کردن - اراده الهی - مشیت الهی - ریختن و نریختن دیوار</td> </tr> </table>	تقدیر	ویژگیها - اندازه گیری - حدود - نقشه - کمیّت - کیفیت - طول - عرض - حجم - مکان - زمان - اختیار و اراده انسان - کجی، سستی و محکمی دیوار	قضا	پایان دادن - به انجام رساندن - حکم کردن - حتمیت بخشیدن - آفریدن و خلق کردن - ایجاد کردن - به اجرا درآوردن - پیاده کردن - اراده الهی - مشیت الهی - ریختن و نریختن دیوار
تقدیر	ویژگیها - اندازه گیری - حدود - نقشه - کمیّت - کیفیت - طول - عرض - حجم - مکان - زمان - اختیار و اراده انسان - کجی، سستی و محکمی دیوار				
قضا	پایان دادن - به انجام رساندن - حکم کردن - حتمیت بخشیدن - آفریدن و خلق کردن - ایجاد کردن - به اجرا درآوردن - پیاده کردن - اراده الهی - مشیت الهی - ریختن و نریختن دیوار				

ح	<p>پاسخ کامل (تشریحی)</p> <p>مصحح شو:</p> <p>۱ ۲۸- در حقیقت، مهلتها و نعمتها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر شده (۰/۵) و باعث می شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین تر شود و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک تر شوند. (۰/۵) (درس ۶، ص ۷۴)</p> <p>سنت املاء و استدراج:</p> <table border="1"> <tr> <td>سنت املاء و استدراج</td> <td>کسانی که در گناه و باطل پیش روند و از کار خود خرسند باشند. با حق دشمنی و لجابت می روزند و خداوند امکانات و نعمت های آنان را می افزاید. مهلتها و نعمتها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر می شود. این سنت (املاء و استدراج) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است.</td> </tr> </table>	سنت املاء و استدراج	کسانی که در گناه و باطل پیش روند و از کار خود خرسند باشند. با حق دشمنی و لجابت می روزند و خداوند امکانات و نعمت های آنان را می افزاید. مهلتها و نعمتها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر می شود. این سنت (املاء و استدراج) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است.
سنت املاء و استدراج	کسانی که در گناه و باطل پیش روند و از کار خود خرسند باشند. با حق دشمنی و لجابت می روزند و خداوند امکانات و نعمت های آنان را می افزاید. مهلتها و نعمتها، با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه گر می شود. این سنت (املاء و استدراج) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق شدگان در گناه است.		

- ۱ ۲۹- گناهان کبیره گناہانی هستند که آثار سوء و زیان بار آن‌ها به مراتب از گناهان صغیره بیش تر است. تعداد گناهان کبیره در آیات و روایات به طور دقیق تعیین نشده، فقط می توان گفت که برخی از گناهان حتماً از جمله گناهان کبیره هستند. (۱) (درس ۷، ص ۸۹)
- ۱ ۳۰- مسئولیت پذیری (۰/۲۵) هر کدام از ما خودمان را مسئول کارهای خود می دانیم. (۰/۲۵) به همین جهت آثار و عواقب عمل خود را می پذیریم و اگر به کسی زیان رسانده ایم، آن را جبران می کنیم. (۰/۲۵) عهدها و پیمان‌ها نیز بر همین اساس استوارند. بنابراین، اگر کسی پیمان شکنی کند و مسئولیتش را انجام ندهد خود را مستحق مجازات می داند. (۰/۲۵) (درس ۵، ص ۵۶)

اشعار مربوط به شواهد اختیار:

این که فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم	تفکر و تصمیم	اشعار مربوط به شواهد وجود اختیار
گر نبودی اختیار این شرم چیست / این دریغ و خجالت و آزره چیست؟ وان پشیمانی که خوردی زان بدی / ز اختیار خویش گشتی مهتدی	احساس رضایت یا پشیمانی	
هیچ گویی سنگ را فردا بیا / ورنیایی من دهم بد را سزا؟ هیچ عاقل مرکلوخی را زند؟ / هیچ با سنگی عتابی کس کند؟	مسئولیت پذیری	

- ۱ ۳۱- پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد. (۰/۲۵) همچنین ارتباط دقیقی میان ایمان به خدا و اخلاص برقرار است. (۰/۲۵) بنابراین هر قدر که معرفت ما به خداوند بیش تر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. (۰/۲۵) پس خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه های الهی کنیم. (۰/۲۵) (درس ۴، ص ۴۶)

رابطه افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند و ایمان و اخلاص:

معرفت و شناخت به خداوند ← ایمان به خدا ← اخلاص
(علت) → (معلول) (علت) ← (معلول)

- ۱ ۳۲- این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش دهنده (رب) جهان می پندارند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست (۰/۲۵)، آلوده شدن طبیعت (۰/۲۵)، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند و مانند آن هاست. (۰/۵) (درس ۳، ص ۳۶)
- ۱ ۳۳- اعتقاد به این که علاوه بر خداوند و در کنار او، دیگران هم مالک بخشی از جهان هستند. (۰/۵) اگر کسی معتقد به شرک در خالقیت باشد، معتقد به شرک در مالکیت نیز خواهد بود. (۰/۵) (درس ۲، ص ۲۱) آزمون وی ی پی
- ۱ ۳۴- رابطه خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطه مولد برق با جریان برق است؛ (۰/۲۵) همین که مولد متوقف شود جریان برق هم قطع می گردد و لامپ های متصل به آن نیز خاموش می شوند. (۰/۲۵) بنابراین، مسجد با ساخته شدن، از بنا بی نیاز می شود اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظه نخست خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند. (۰/۵) (درس ۱، ص ۹)

۲۰ موفق باشید.

مدت امتحان: ۴۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: زبان انگلیسی ۳
تعداد صفحات: ۱۱ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: همه رشته‌ها	نام و نام خانوادگی:

گروه آموزشی ماز

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌نامه	نمره
------	-----------	------

Listening

۴	1) forgive (1)	2) knowledge (1)	3) worth (1)	4) insights (1)	A
---	----------------	------------------	--------------	-----------------	---

مصاحبه شو:

متن فایل صوتی:

B2n.ir/Eng12Exam5

با توجه به اهمیت این فایل صوتی، ترجمه آن را در ادامه برای شما نوشتیم. یادتان باشد تمام لغات داخل فایل‌های صوتی را هم باید به خوبی یاد بگیرید.

متن انگلیسی فایل صوتی

Doctor Asadi is answering this important question. Why is it important to care for our elders? I think first of all we need to remember that they are our mothers and fathers and our first teachers. They teach us how to love, how to care, how to (1) **forgive**, and how to accept. Second, elders have more (2) **knowledge** and wisdom than anyone of us. They've come so far, and they've learned so much. We have a responsibility to learn from that wisdom. But the most important thing is their experience. We may or may not know of all the ups and downs they faced in life. But they have definitely gained experience that is (3) **worth** respecting and learning from. Our elders may hide much pain from us because they don't want us to feel the pain. The least we can do is appreciate them for all they've gone through and learn from their (4) **insights** into situations.

ترجمه فارسی متن فایل صوتی

دکتر اسدی در حال پاسخ‌دادن به این سؤال مهم است؛ چرا مهم است که از بزرگترهایمان مراقبت کنیم؟ من فکر می‌کنم اول از همه باید یادمان باشد که آن‌ها پدر و مادر و اولین معلمین ما هستند. آن‌ها به ما یاد می‌دهند چطور عشق بورزیم، چطور مراقب کنیم، چطور ببخشیم، و چطور بپذیریم. دوم اینکه بزرگترها دانش و خرد بیشتری از هر یک از ما دارند. آن‌ها تا اینجا پیش آمده‌اند و چیزهای زیادی یاد گرفته‌اند. ما وظیفه داریم از این خرد و حکمت یاد بگیریم. ولی مهم‌ترین چیز تجربه آن‌هاست. ممکن است ما همه فراز و نشیب‌هایی که آن‌ها در زندگی با آن روبرو شده‌اند را ندانیم. ولی آن‌ها قطعاً تجربیاتی را به‌دست آورده‌اند که ارزش احترام و یادگرفتن دارند. بزرگترهایمان ممکن است درد و رنج زیادی را از ما پنهان کرده باشند؛ زیرا نمی‌خواهند ما این درد و رنج را احساس کنیم. کمترین کاری که می‌توانیم انجام بدهیم این است که به آن‌ها احترام بگذاریم بابت تمام چیزهایی که با آن مواجه شده‌اند و از بینش آن‌ها در موقعیت‌های مختلف بیاموزیم.

بررسی دقیق‌تر:

مهم‌ترین کلمات این فایل صوتی عبارتند از:

Word	ترجمه	Word	ترجمه
definitely (adv)	قطعاً، یقیناً	forgive (v)	بخشیدن، عفو کردن، گذشت کردن
gain experience	تجربه بدست آوردن	knowledge (n, U)	علم و دانش
worth (n)	ارزش، بها، سزاوار	wisdom (n)	خرد، حکمت، دانایی
hide (v)	پنهان کردن، مخفی کردن	responsibility (n)	مسئولیت، وظیفه
insight (n)	بینش، نگرش، طرز فکر	ups and downs	بالا و پایین، فراز و نشیب

نقشه نهایی:

برای تمرین و مطالعه مهارت شنیداری، همه فایل‌های صوتی کتاب درسی رو با دقت گوش بدین و حتی حفظشون کنین تا اگه سؤالی از این قسمت‌ها اومد، خیلی راحت بتونین بهش پاسخ بدین. در امتحانات نهایی معمولاً بخشی از سؤالات شنیداری، از فایل‌های صوتی داخل کتاب انتخاب می‌شوند. هنگام مطالعه فایل‌های صوتی کتاب، فقط به پاسخ‌دادن به سؤالاتی که داخل کتاب اومده اکتفا نکنین. خودتون مهم‌ترین قسمت‌های هر فایل صوتی (اسامی خاص، تاریخ، روزهای هفته و...) رو با دقت بررسی کنین تا هر سؤالی ازتون پرسیده شد، بتونین خیلی راحت بهش جواب بدین. **بخش شنیداری این امتحان فایل صوتی صفحه ۴۱ کتاب درسی است.**

فایل صوتی در امتحان نهایی سه بار پخش میشه. قبل از گوش‌دادن به فایل صوتی حتماً صورت سؤالات رو بخونین و سعی کنین نوع جواب رو حدس بزنین (اینکه مثلاً جواب یک عدد هست یا یک اسم خاص یا مثال یکی از روزهای هفته و...). بعضی وقتا سؤالات اینقد تابلو هستن که بدون گوش دادن به فایل صوتی هم میشه بهشون جواب داد. ولی حتی اگه ازین نوع سؤالات بهتون دادن بازم جواب رو با فایل صوتی چک کنین تا ۱۰۰ درصد مطمئن بشین.

Vocabulary

۱					B
۱	5) heritage (0.25)	6) blessing (0.25)	7) complicated (0.25)	8) uncertainty (0.25)	<p>مصباح شو: </p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>۵) heritage (صفحه ۴۱ کتاب درسی) ترجمه: این وظیفه ماست که میراث فرهنگی‌مان را برای نسل‌های آینده حفظ کنیم. (میراث فرهنگی: cultural heritage / وظیفه: duty (n))</p> <p>۶) blessing (صفحه ۴۱ کتاب درسی) ترجمه: این یک نعمت بزرگ است که برق و آب لوله‌کشی تقریباً همه‌جا در دسترس است. (آب لوله‌کشی: running water / نعمت، موهبت: blessing (n))</p> <p>۷) complicated (صفحه ۵۵ کتاب درسی) ترجمه: این یک مساله پیچیده است. ما باید راجع به آن با جزئیات صحبت کنیم. (با جزئیات، بطور مفصل: in detail / پیچیده: complicated (adj))</p> <p>۸) uncertainty (صفحه ۳۲ کتاب درسی) ترجمه: عدم قطعیت (ابهام) زیادی در مورد آینده شرکت وجود دارد. هیچ‌کس نمی‌داند چه اتفاقی خواهد افتاد. (عدم قطعیت، ابهام: uncertainty (n))</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>یادتون باشه که اگه دنبال نمره ۲۰ هستید، باید تمام لغات کتاب درسی و کتاب کار رو به دقت بررسی کنین و معنی اون‌ها رو یاد بگیرین. خیلی از لغات داخل کتاب در قسمت‌هایی که دانش‌آموزها به اون‌ها دقت نمی‌کنن و بدون مطالعه از اون‌ها رد می‌شن. مثلاً، صورت سؤال‌ها یا صفحات آخر هر درس. پس یادتون باشه باید خطبه‌خط کتاب درسی رو با دقت بخونین و تمام کلمات اون‌ها رو حفظ کنین.</p>
۱	9) (c) contain (0.25)	10) (d) communicative (0.25)	11) (e) calmly (0.25)	12) (a) recommend (0.25)	<p>مصباح شو: </p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>۹) contain (c) (صفحه ۴۹ کتاب درسی): کلمه contain یک فعل به معنی «محتوی چیزی بودن، شامل شدن» است.</p> <p>۱۰) communicative (d) (صفحه ۵۶ کتاب درسی): کلمه communicative یک صفت به معنی «آدم اجتماعی» است. سایر کلمات مرتبط با این کلمه را در ادامه برای شما نوشتم. لغات صفحه ۵۶ کتاب درسی هم خیلی مهم هستند و باید همه آن‌ها را حفظ کنید.</p> <p>ارتباط برقرار کردن (با): communicate (with) (v)</p> <p>ارتباط، ارتباطات (n): communication</p> <p>آدم غیر اجتماعی: uncommunicative (adj)</p> <p>۱۱) calmly (e) (صفحه ۲۳ کتاب درسی): کلمه calmly یک قید به معنای «با آرامش، با خونسردی» است. کلمه clam نیز یک صفت به معنای «آرام و خونسرد» است.</p> <p>۱۲) recommend (a) (صفحه ۴۷ کتاب درسی): کلمه recommend یک فعل به معنای «توصیه کردن، پیشنهاد کردن» است و با فعل suggest مترادف است.</p>

۱	<p style="text-align: right;">مصباح شو: </p> <p>13) a sense of belonging (c) (0.25) 14) hard of hearing (d) (0.25) 15) strong wind (a) (0.25) 16) spare no pains (b) (0.25)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>(۱۳) a sense of belonging (c) (صفحه ۴۱ کتاب درسی) a sense of belonging به معنای «حس تعلق» است. دوتا دیگر از همنشینی‌های کلمه sense که در درس اول آمده عبارتند از: حس تشکر و قدردانی: a sense of appreciation حس هویت: a sense of identity</p> <p>(۱۴) hard of hearing (d) (صفحه ۲۷ کتاب درسی) hard of hearing به معنای «کم شنوا» است (difficult of hearing). (۱۵) strong wind (a) (صفحه ۲۷ کتاب درسی) strong wind به معنای «باد شدید» است (heavy wind). (۱۶) spare no pains (b) (صفحه ۱۹ کتاب درسی) spare no pains به معنای «از هیچ تلاشی دریغ نکردن» است. کلمه spare به عنوان یک صفت به معنای «یدکی، زاپاس، اضافی» است.</p> <p style="text-align: right;">هم نشینی‌ها: </p> <p>یکی از مهم‌ترین و پرکاربردترین مباحث در بخش لغت، همنشینی (collocation) است که در بخش vocabulary development درس اول پایه دوازدهم در موردش صحبت شده. همنشینی به دو یا چند کلمه گفته می‌شود که در کنار هم معنای درستی را منتقل می‌کنند. در زبان انگلیسی، بعضی از کلمه‌ها معنای یکسانی دارند ولی نمی‌توان همیشه از آن‌ها به جای هم استفاده کنیم. برای مثال fast و quick هر دو به معنای «تند و سریع» هستند ولی همیشه می‌گوییم fast food و نه quick food. بعضی وقت‌ها، معنی یک همنشینی رو می‌شود به راحتی از روی کلماتش حدس بزنیم ولی خیلی وقت‌ها نیز حدس زدن معنی همنشینی کار دشواری است و حتماً باید قبلاً آن را دیده باشید تا معنی‌اش را بلد باشید. مثلاً اشتباه کردن به انگلیسی یعنی make a mistake. در صورتی که make به معنای ساختن است! اگر می‌خواهید زبان انگلیسی‌تان را تقویت کنید و شبیه یک انگلیسی‌زبان صحبت کنید، حتماً بر روی موضوع همنشینی‌ها کار کنید. در امتحان نهایی هم همیشه از این قسمت سؤال می‌آید.</p>	D
۱	<p style="text-align: right;">مصباح شو: </p> <p>17) tears (0.5) 18) monolingual (0.5)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>(۱۷) tears (صفحه ۲۳ کتاب درسی) ترجمه: وقتی او مادرش را دید ناگهان شروع کرد به گریه کردن. burst into tears به معنای «ناگه‌ای گریه کردن، زدن زیر گریه» است. کلمه tear به معنای «اشک» و burst یک فعل به معنای «ترکیدن، منفجر شدن» است. (۱۸) monolingual (صفحه ۴۵ کتاب درسی) ترجمه: من گمان می‌کنم (فکر می‌کنم) یک دیکشنری یک زبانه برای شما مناسب تر است. monolingual به معنای «تک زبانه» است. کلمه bilingual به معنای «دو زبانه» و multilingual به معنای «چند زبانه» است.</p>	E
Grammar		
۲	<p style="text-align: right;">مصباح شو: </p> <p>19) c (0.5) 20) d (0.5) 21) c (0.5) 22) c (0.5)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>(۱۹) گزینه C (گرامر درس اول / دنباله سؤالی) ترجمه: من فکر نمی‌کنم آن‌ها بتوانند بازی را پیروز شوند، مگه نه؟ نکته شماره ۹ در سننامه مطالعه شود.</p> <p style="text-align: right;">دنباله سؤالی Tag Question: </p> <p>دنباله سؤالی جمله کوتاهی است که در انتهای جملات خبری می‌آید و معادل «مگه نه؟» است. از دنباله سؤالی برای بررسی درستی یا نادرستی جمله و یا به منظور گرفتن تأیید از طرف مقابل استفاده می‌شود. شکل کلی دنباله سؤالی به صورت زیر است:</p> <p style="text-align: center;">?ضمیر فاعلی + فعل کمکی, -----</p>	F

قوانین کلی دنباله سؤالی:

دنباله سؤالی فقط از دو قسمت تشکیل می‌شود: قسمت اول فعل کمکی، قسمت دوم ضمیر فاعلی. در صورتیکه جمله خبری مثبت باشد، دنباله سؤالی منفی است و بالعکس.

He is not sick, **is he?**

Ali has been to Canada twice, **hasn't he?**

Children should respect their parents, **shouldn't they?**

نکات طلایی:

۱) اگر در جمله، فعل کمکی وجود ندارد، باید با توجه به زمان جمله از do و does (زمان حال ساده) و did (زمان گذشته ساده) استفاده کرد. این اتفاق فقط برای زمان حال ساده و گذشته ساده می‌افتد؛ آن هم تنها وقتی جمله مثبت باشد.

She likes pizza, **doesn't she?**

You have a car, **don't you?**

They went abroad, **didn't they?**

۲) اگر در جمله، کلمات منفی‌کننده مثل never, rarely, barely, seldom, scarcely, hardly ever, no, no one, nowhere, nobody, nothing, little, few, ... باشد، جمله را منفی در نظر می‌گیریم و دنباله سؤالی را مثبت می‌نویسیم.

They **never** go to the gym, **do they?**

There is **little** milk in the fridge, **is there?**

۳) اگر جمله مثبت با I am شروع شود، دنباله سؤالی به صورت I aren't (حواست باشه I amn't کلاً وجود ندارد).

I am a student, **aren't I?**

I am not a football fan, **am I (are-I)?**

۴) اگر فاعل جمله یکی از ضمایر مبهم انسانی مثل everyone, everybody, no one, nobody, someone, somebody, anybody, anyone ... باشد، ضمیر فاعلی مورد استفاده تو دنباله سؤالی they هست.

Everyone loves him, **don't they?**

No one talked to him, **did they?**

۵) اگر فاعل جمله یکی از ضمایر مبهم غیرانسان مثل anything, everything, nothing, something باشد، ضمیر فاعلی مورد استفاده تو دنباله سؤالی it هست.

Everything will be ok, **won't it?**

Nothing was wrong, **was it?**

۶) اگر جمله با There is یا There are شروع شود، از there به عنوان ضمیر فاعلی در دنباله سؤالی استفاده می‌کنیم.

There is a cat on the wall, **isn't there?**

۷) اگر جمله داده شده مرکب باشد (یعنی حداقل دوتا جمله که با and یا or یا so به هم وصل شده‌اند)، دنباله سؤالی را بر اساس آخرین جمله می‌نویسیم.

I love pizza, **but my mother hates it, doesn't she?**

۸) اگر جمله داده شده پیچیده باشد (حداقل دوتا جمله که با حرفی مثل that, if, because, when, who, whom, which, ... بهم وصل شده‌اند) دنباله سؤالی را بر اساس **هسته** می‌نویسیم. هسته به جمله‌ای گفته می‌شود که در ابتدای آن، حرف ربط نیامده است.

If you work hard, **you will get a promotion, won't you?**

She was sure that they were absent, **wasn't she?**

۹) در جملات پیچیده، **فقط در صورتی که فاعل جمله هسته باشد** و بعد از آن، یکی از فعل‌های think, suppose, guess, be sure, hear, ... آمده باشد، استثنائاً دنباله سؤالی را بر اساس اولین وابسته می‌نویسیم. ولی مثبت یا منفی بودن هسته در دنباله سؤالی تأثیر می‌گذارد. در این جملات، معمولاً حرف ربط that را نمی‌نویسیم. برای همین، من در مثال‌های زیر that را درون پرانتز نوشته‌ایم.

I heard (that) **they went abroad, didn't they?**

I don't think (that) they will be able to attend the meeting, **will they?**

۱۰) گاهی اوقات 's باعث گیج شدن دانش آموزان می‌شود؛ چون نمی‌دانند 's مخفف is هست یا مخفف has.

He's great, **isn't he?**

• اگر بعد از 's یک اسم یا صفت بیاید، 's مخفف is هست.

Ali's listening to music, **isn't he?**

• اگر بعد از 's یک فعل ing دار بیاید، 's مخفف is هست.

• اگر بعد از 's شکل سوم فعل (p.p.) آمده و جمله مجهول باشد، باید به زمان جمله دقت کنید:

He's not invited for the party, **is he?** (حال ساده)

He's been invited for the party, **hasn't he?** (حال کامل)

• اگر بعد از 's شکل سوم فعل (p.p.) آمده و جمله معلوم باشد، 's مخفف has هست.

He's always wanted to become an actor, **hasn't he?**

۱۱) گاهی اوقات 'd باعث گیج شدن دانش آموزان می‌شود.

اگر بعد از 'd ریشه فعل بیاید، 'd مخفف would هست.

You'd like to go out tonight, **wouldn't you?**

اگر بعد از 'd شکل سوم فعل (p.p.) بیاد، 'd مخفف had هست.

She'd been to Tehran before, **hadn't she?**

۱۲) اگر فاعل جمله this یا that باشد، از it به عنوان ضمیر فاعلی در دنباله سؤالی استفاده می‌کنیم و اگر فاعل جمله these یا those باشد، از they به عنوان ضمیر فاعلی در دنباله سؤالی استفاده می‌کنیم.

This is a wonderful carpet, **isn't it?**

These people are crazy, **aren't they?**

۲۰) گزینه d (گرامر درس دوم / جملات موصولی)

ترجمه: آن مردی که داشتم با تو در موردش حرف می‌زدم یکی از دانش‌آموزانم بود.

جملات موصولی: Relative Clauses

جمله موصولی جمله‌ای است که در آن از ضمائر موصولی (who, whom, which, that, whose, when, where, why, ...) برای توصیف یک اسم یا عبارت اسمی استفاده می‌شود. از ضمیر موصولی، برای ارائه توضیحات بیشتر در مورد اسم یا عبارت اسمی قبل از خودش استفاده می‌شود و ترجمه همه‌شان به فارسی "که" است. به مثال‌های زیر دقت کنید:

برادرم که در بانک کار می‌کند ۴۰ ساله است.

برادرم ۴۰ ساله است. برادرم در بانک کار می‌کند.

دوستم که دیروز تو پارک دیدی‌اش **قراره فردا خونمون.**

دوستم قراره فردا خونمون. دوستم را دیروز تو پارک دیدی.

در مثال‌های بالا، از حرف ربط «که» برای وصل کردن دو جمله و ساختن یک جمله جدید استفاده شده. با استفاده از ضمائر موصولی (who, whom, which, ...) هم می‌توان با همین روش دو تا جمله مرتبط را به هم وصل کرد و یک جمله موصولی ساخت.

در امتحان، ممکن است از شما خواسته شود که دو تا جمله را با استفاده از ضمیر موصولی مناسب به هم وصل کرده و یک جمله بسازید. تنها کافی است گام‌های زیر را به ترتیب انجام بدهید.

گام ۱: شناسایی وجه مشترک بین دو جمله (همان کلمه‌ای که قراره توصیفش کنیم).

گام ۲: حذف وجه اشتراک از جمله دوم و نوشتن ضمیر موصولی مناسب در ابتدای جمله دوم. برای پیدا کردن ضمیر موصولی مناسب به نمودار زیر دقت کنید:

نمودار ۱: انتخاب ضمیر موصولی مناسب

گام ۳: نوشتن جمله ساخته شده تو گام ۲ بلافاصله بعد از اسمی که می‌خوانی توصیفش کنیم.

گام ۴: نوشتن ادامه جمله اول (در صورت وجود).

در مثال‌های زیر قرار است دو جمله داده شده را با استفاده از ضمیر موصولی مناسب به یک جمله تبدیل کنیم:

1) I saw the man. The man lives next door.

گام ۱: تو دو تا جمله بالا the man هر دو به یک نفر اشاره می‌کنند، پس وجه مشترک دو جمله the man است.

گام ۲: وجه مشترک (The man) را از جمله دوم حذف می‌کنیم. چون the man در جمله دوم فاعل و انسان هست، به جای آن who را در ابتدای جمله دوم می‌نویسیم (با توجه به نمودار ۱). جمله دوم را به شکل روبه‌رو بازنویسی می‌کنیم: who lives next door.

گام ۳: جمله‌ای را که در گام ۲ ساختیم، بعد از the man (وجه مشترک) در جمله اول می‌نویسیم.

I saw the man **who lives next door.**

2) The students talked to the teacher. John met him before.

گام ۱: در دو تا جمله بالا the teacher و him هر دو به یک نفر اشاره می‌کنند، پس وجه مشترک دو تا جمله همیشه the teacher و him.

گام ۲: وجه مشترک (him) را از جمله دوم حذف می‌کنیم. چون him در جمله دوم مفعول و انسان است، به جای آن whom را در ابتدای جمله دوم می‌نویسیم (نمودار ۱). جمله دوم را به شکل روبه‌رو بازنویسی می‌کنیم: whom John met before.

گام ۳: جمله‌ای که در گام ۲ ساختیم، بعد از the teacher (وجه مشترک) در جمله اول می‌نویسیم.

The students talked to the teacher **whom John met before.**

3) She watched the DVD. Her father bought it.

گام ۱: تو دو تا جمله بالا the DVD و it هر دو به یک چیز اشاره می‌کنند؛ پس وجه مشترک دو تا جمله می‌شود the DVD و it.

گام ۲: وجه مشترک (it) را از جمله دوم حذف می‌کنیم. چون it در جمله دوم مفعول و غیرانسان هست به جای آن، which را در ابتدای جمله دوم می‌نویسیم (نمودار ۱). جمله دوم را به شکل روبه‌رو بازنویسی می‌کنیم: which her father bought.

گام ۳: جمله‌ای که در گام ۲ ساختیم، بعد از the DVD (وجه مشترک) در جمله اول می‌نویسیم.

She watched the DVD **which her father bought**.

4) My friend is going to come over tomorrow. You saw him in the park yesterday.

گام ۱: در دوتا جمله بالا My friend و him هر دو به یک نفر اشاره می‌کنند، پس وجه مشترک دوتا جمله می‌شود My friend و him.
گام ۲: وجه مشترک (him) را از جمله دوم حذف می‌کنیم. چون him در جمله دوم مفعول و انسان هست به جای آن، whom را در ابتدای جمله دوم می‌نویسیم (نمودار ۱). جمله دوم را به شکل روبه‌رو بازنویسی می‌کنیم: whom you saw in the park yesterday.
گام ۳: جمله‌ای که در گام ۲ ساختیم، بعد از My friend (وجه مشترک) در جمله اول می‌نویسیم.
 My friend whom you saw in the park yesterday
گام ۴: ادامه جمله اول را می‌نویسیم.

My friend **whom you saw in the park yesterday** is going to come over tomorrow.

(۱) برای حل راحت‌تر تست‌های مربوط به جملات موصولی به دوتا فرمول زیر دقت کنید: آزمون وی ی پی

فعل + ضمیر موصولی فاعلی + انسان / غیرانسان
 فعل + فاعل + ضمیر موصولی مفعولی + انسان / غیرانسان

(۱) برای تشخیص انسان یا غیرانسان بودن ضمیر موصولی به اسم قبل از ضمیر موصولی دقت کنید (اسمی که ضمیر موصولی آن را توصیف می‌کند). اگر آن اسم به انسان اشاره داشته باشد، از ضمائر موصولی مربوط به انسان (who, whom) استفاده می‌کنیم؛ در غیراین صورت، از ضمیر موصولی غیرانسان (which) استفاده می‌کنیم.

(۲) برای تشخیص فاعلی یا مفعولی بودن ضمیر موصولی به کلمه بعد از آن دقت کنید. اگر بعد از ضمیر موصولی فعل آمده باشد، ضمیر موصولی فاعلی است و اگر بعد از ضمیر موصولی فاعل و فعل آمده باشد، ضمیر موصولی مفعولی است.

نکته طلایی:

به مثال‌های زیر دقت کنید:

This is the man. I talked to you about him yesterday.

- 1) This is the man whom I talked to you about yesterday.
- 2) This is the man that I talked to you about yesterday.
- 3) This is the man I talked to you about yesterday.
- 4) This is the man about whom I talked to you yesterday.

هر چهار تا جمله بالا از نظر گرامری درست‌اند. پس تفاوتشان در چیست؟

در جمله ۲: به جای ضمیر موصولی whom از ضمیر that استفاده کردیم که کاملاً صحیح است. دقت کنید که در بیش‌تر مواقع می‌توانیم از that به جای who یا whom یا which استفاده کنیم که در مکالمات و جملات غیررسمی خیلی رایج است.

در جمله ۳: ضمیر موصولی حذف شده است؛ **در حالت مفعولی** می‌توان ضمیر موصولی را حذف کرد و بقیه قسمت‌های جمله هیچ تغییری نمی‌کنند.
 در جمله ۴: حرف اضافه about را پیش از ضمیر موصولی آورده‌ایم، که کاملاً هم صحیح است. این کاربرد در جملات رسمی خیلی رایج است. البته دقت کنید اگر حرف اضافه را قبل از ضمیر موصولی بیاورید، دیگر به هیچ عنوان حق ندارید که ضمیر موصولی را حذف کرده یا از ضمیر موصولی that استفاده کنید. به عبارت دیگر، جملات زیر نادرست‌اند:

This is the man about I talked to you yesterday.

This is the man about that I talked to you yesterday.

بعضی از حروف اضافه رایجی را که قبل از ضمائر موصولی می‌آیند، در ادامه می‌بینید. (دقت کنید حرف اضافه به هیچ عنوان قبل از who و that نمی‌آید).

about whom/ to whom/ in which/ on which/ at which/ with which/ about which/ ...

(۲۱) گزینه C (گرامر پایه)

ترجمه: دولت از سال گذشته جاده‌های جدیدی را در این منطقه ساخته است.

توضیح خودمونی: گول گزینه‌های مجهول رو نخورین. قرار نیست هر وقت تو جمله گزینه مجهول داشتیم جواب مجهول باشه. با توجه به مفهوم جمله و وجود عبارت since last year که نشون‌دهنده ارتباط گذشته تا حال هست، باید از زمان حال کامل استفاده کنیم. دقت کنید جمله معلومه و در نتیجه، گزینه‌های a و b که مجهول نمی‌تونن جواب درست باشن.

(۲۲) گزینه C (گرامر درس اول دوازدهم/ جملات مجهول)

ترجمه: به او دو روز دیگر زمان داده شد تا تکلیف مدرسه اش را به اتمام برساند ولی او موفق نشد.

توضیح خودمونی: اگر به گزینه‌ها با دقت نگاه کنین، گزینه‌های b و c مجهول و گزینه‌های a و d معلوم. از کجا فهمیدم؟! (درسنامه‌ای که در ادامه نوشتیم رو به دقت بخونین) از ترجمه جمله متوجه میشیم که در جای خالی نیاز به فعل مجهول داریم (به او دو روز زمان داده شد تا پروژه‌اش را تمام کند ولی...). در نتیجه گزینه‌های a و d که معلوم هستن رد میشن. تفاوت گزینه‌های b و c زمانشونه. گزینه b زمان حال کامل و گزینه c زمان گذشته ساده. چون جمله بعد از but مربوط به گذشته هست پس گزینه c درسته.

جمله مجهول:

در درس اول، با جملات مجهول که یکی از مهم‌ترین و پرکاربردترین مفاهیم گرامری هستند، آشنا می‌شوید. جمله مجهول چیست؟ به جمله‌ای گفته می‌شود، که فاعل (کننده کار) در ابتدای جمله و در جایگاه فاعل نیامده باشد. چه زمانی از جمله مجهول استفاده می‌کنیم؟

- ۱) فاعل جمله مشخص نیست
 - ۲) عمل انجام شده مهم‌تر از کسی یا چیزی است که آن عمل را انجام داده است.
 - ۳) فاعل جمله خیلی واضح است و نیازی نیست از آن نام ببریم.
- جمله «علی پنجره را شکست» یک جمله معلوم است؛ چون کننده کار (فاعل) در ابتدای جمله آمده، و روشن است چه کسی پنجره را شکسته؛ ولی جمله «پنجره شکسته شد» یک جمله مجهول است چون کننده کار (فاعل) در ابتدای جمله نیامده و ما اطلاعی نمی‌یابیم که چه کسی پنجره را شکسته.

جمله مجهول در زبان انگلیسی

در زبان انگلیسی، فعل موجود در جملات مجهول به شکل "to be + p.p." است. دقت کنید در این فرمول باید هر دو قسمت هم‌زمان با هم آمده باشد، تا فعل مجهول ساخته شود. اگر هر کدام از این دو قسمت به‌تنهایی بیاید، دیگر جمله مجهول نیست. شکل سوم (p.p.) فعل را که همه بلدید (برای فعل‌های باقاعده تنها کافی است به آخر فعل ed اضافه کنید و برای فعل‌های بی‌قاعده باید شکل سوم فعل را حفظ کنید). همه افعال to be را در ادامه برای شما نوشته‌ام. از am, is, are برای ساختن مجهول در زمان حال ساده، از was, were برای زمان گذشته ساده، از be برای افعال وجهی، از been برای زمان حال و گذشته کامل، از being برای زمان حال و گذشته استمراری و از to be برای مجهول کردن بعضی از فعل‌های خاص (want, choose, ... decide) استفاده می‌شود.

am, is, are	was, were	be	been	being	to be
حال ساده	گذشته ساده	مصدر بدون to	کامل	استمراری	مصدر با to

حالت مجهول زمان‌ها را به‌صورت خلاصه در جدول زیر برایتان نوشته‌ایم:

زمان	شکل فعل در حالت مجهول
حال ساده	am, is, are + p.p.
حال استمراری	am, is, are + being + p.p.
حال کامل	have, has + been + p.p.
گذشته ساده	was/ were + p.p.
گذشته استمراری	was/ were + being + p.p.
گذشته کامل	had + been + p.p.
will و سایر افعال وجهی	will, would, can, should, could, ... + be + p.p.

برای تبدیل یک جمله معلوم به مجهول باید مراحل زیر را به‌ترتیب انجام بدهید:

- ۱) حذف فاعل و قرار دادن مفعول به‌جای آن در ابتدای جمله.
 - ۲) تبدیل فعل معلوم به مجهول با توجه به فرمول to be + p.p.
 - ۳) نوشتن ادامه جمله بدون تغییر بعد از فعل مجهول.
- جملات زیر را از معلوم به مجهول تبدیل کنید.

1) She receives an email every day.

او هر روز یک ایمیل دریافت می‌کند.
در جمله بالا She فاعل و an email مفعول جمله است. فاعل (She) را حذف کرده، و مفعول (an email) را در ابتدای جمله می‌نویسیم. سپس، فعل جمله را از حالت معلوم به مجهول تبدیل می‌کنیم. برای این کار، نخست باید فعل to be مناسب را پیدا کرده و بعد از آن، شکل سوم فعل receive را نوشت. با توجه به اینکه زمان جمله حال ساده است؛ پس باید از am یا is یا are استفاده کنیم. از طرفی شکل سوم فعل receive می‌شود received. پس جمله بالا به‌شکل زیر درمی‌آید:

An email (am, is, are received) every day.

باتوجه به جمله بالا فعل to be مورد نیاز is هست. پس جمله مجهول به شکل زیر نوشته می‌شود.

An email is received every day.

هر روز یک ایمیل دریافت می‌شود.

2) The government has built new roads here.

دولت جاده‌های جدیدی را اینجا ساخته است.

در جمله بالا The government فاعل و new roads مفعول جمله است. فاعل جمله را حذف کرده و مفعول (new roads) را به‌جای آن، در ابتدای جمله می‌نویسیم. فعل جمله را از حالت معلوم به مجهول تبدیل می‌کنیم. با توجه به اینکه زمان جمله حال کامل است، باید از been به‌عنوان فعل to be استفاده کنیم. از طرفی built شکل سوم فعل build هست. پس جمله بالا به‌شکل زیر درمی‌آید:

New roads (have/ has been built) here.

در جمله بالا باتوجه به اینکه new roads جمع است باید از have استفاده کنیم. در نتیجه، جمله مجهول به شکل زیر نوشته می‌شود:

New roads have been built here.

جاده‌های جدیدی اینجا ساخته شده‌اند.

	<p>3) They destroyed the old building last month. آن‌ها خانه قدیمی را ماه گذشته خراب کردند. در جمله بالا They فاعل و the old building مفعول است. فاعل جمله را حذف کرده و مفعول (the old building) را به جای آن، در ابتدای جمله می‌نویسیم. فعل جمله را از حالت معلوم به مجهول تبدیل می‌کنیم. با توجه به اینکه زمان جمله گذشته ساده است از was و were به عنوان to be استفاده می‌کنیم. شکل سوم فعل هم destroyed است. پس جمله بالا به شکل زیر درمی‌آید: The old building (was/ were destroyed) last month. در جمله بالا was را انتخاب می‌کنیم چون the old building مفرد است. در نتیجه، جمله مجهول به شکل زیر نوشته می‌شود: The old building was destroyed last month. ساختمان قدیمی ماه گذشته تخریب شد.</p> <p>4) I will buy a new car next week. در جمله بالا I فاعل و a new car مفعول است. فاعل جمله را حذف کرده و مفعول (a new car) را به جای آن، در ابتدای جمله می‌نویسیم. فعل جمله را از حالت معلوم به مجهول تبدیل می‌کنیم. با توجه به اینکه زمان جمله آینده ساده است، از be به عنوان فعل to be استفاده می‌کنیم. شکل سوم فعل buy می‌شود bought. پس، جمله مجهول به شکل زیر نوشته می‌شود: A new car will be bought next week. یک ماشین جدید هفته آینده خریداری خواهد شد.</p> <p>روش حل تست‌های معلوم/ مجهول در حل تست با نگاه کردن به گزینه‌ها متوجه می‌شویم که این تست مربوط به مبحث معلوم / مجهول است یا نه. اگر فعل موجود در همه گزینه‌ها معلوم باشد، یا همه گزینه‌ها مجهول باشند این تست معلوم / مجهول نیست و تست مربوط به زمان است. در تست‌های معلوم / مجهول، در گزینه‌ها هم فعل معلوم وجود دارد و هم فعل مجهول. برای تشخیص اینکه در جای خالی فعل معلوم باید گذاشت یا مجهول، دو روش وجود دارد: (۱) ترجمه (در ترجمه فعل مجهول از مصدر فعل شدن استفاده می‌شود. ۲) بررسی وجود مفعول بعد از فعل (اگر بعد از فعل متعدی مفعول نیامده باشد، یعنی جمله مجهول است). در تست شماره ۲۲ اگر به گزینه‌ها نگاه کنید، گزینه‌های b و c مجهولند و گزینه‌های a و d معلوم. از ترجمه جمله متوجه می‌شویم که جمله مجهول است (به او دو روز زمان داده شد تا پروژه‌اش را تمام کند ولی ...). در نتیجه، گزینه‌های a و d که معلوم هستند رد می‌شوند. تفاوت گزینه‌های b و c زمان جمله است. گزینه b زمان حال کامل است و گزینه c زمان گذشته ساده. چون جمله مربوط به گذشته هست، پس گزینه درست c هست.</p> <p>نکات طلایی: ۱) در ترجمه جملات مجهول از مصدر فعل «شدن» استفاده می‌کنیم. ۲) می‌توان فاعل جمله مجهول را در انتهای جمله بصورت "by + subject" نوشت. ۳) در تبدیل جمله معلوم به مجهول حق نداریم زمان جمله را تغییر بدهیم. ۴) برای پیدا کردن مفعول کافی است به این دو سؤال جواب بدهیم: «چه کسی را؟» و «چه چیزی را؟» ۵) حواستان باشد بعضی از فعل‌ها اصلاً قابل مجهول شدن نیستند (افعال لازم یا ناگذر). به فعل‌های زیر دقت کنید: agree, live, appear, disappear, die, sleep, stay, cry, ... ۶) بعضی از فعل‌ها دو مفعولی‌اند پس به دو شکل قابل مجهول شدن هستند. به فعل‌های زیر دقت کنید: give, send, show, lend, buy, teach, offer, promise, ...</p>	
۱	<p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>23) was stolen (0.5) 24) is spoken (0.5)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>۲۳) was stolen (گرامر درس اول دوازدهم/ جملات مجهول) ترجمه: ماشینی که ماه گذشته دزدیده شد بسیار گران قیمت بود. به پاسخنامه سؤال ۲۲ مراجعه شود.</p> <p>۲۴) is spoken (گرامر درس اول دوازدهم/ جملات مجهول) ترجمه: زبان فارسی در ایران، تاجیکستان و افغانستان صحبت می‌شود. به پاسخنامه سؤال ۲۲ مراجعه شود.</p>	G
۱	<p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>25) The experiment which was done at Stanford university was successful. (1)</p> <p>ترجمه: آزمایشی که در دانشگاه استنفورد انجام شد موفقیت‌آمیز بود.</p>	H

Writing

<p>۱/۵</p>	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p style="text-align: center;">26) so (0.5) 27) but (0.5) 28) or (0.5)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>(۲۶) so (مهارت نوشتاری درس اول دوازدهم) ترجمه: رضا در بیمارستان است بنابراین نمی تواند در کلاس شرکت کند. (۲۷) but (مهارت نوشتاری درس اول دوازدهم) ترجمه: برادرم به کتابخانه رفت ولی اصلاً درس نخواند. (۲۸) or (مهارت نوشتاری درس اول دوازدهم) ترجمه: ما دو انتخاب داریم. می توانیم به خرید برویم یا می توانیم با هم به سینما برویم.</p> <p style="text-align: center;">جملات مرکب Compound Sentences: </p> <p>جمله مرکب به جمله ای گفته می شود که در آن، حداقل دو تا جمله ساده با استفاده از حروف ربط so, but, or, and به هم دیگر وصل شده باشند. برای انتخاب حرف ربط مناسب باید به ترجمه و رابطه بین دو جمله با هم دقت کنید.</p> <ul style="list-style-type: none"> حرف ربط but به معنای «اما، ولی» است و تضاد بین دو جمله را نشون می دهد. من عاشق فوتبالم ولی برادرم از فوتبال متنفره. حرف ربط so به معنای «در نتیجه» هست و برای نتیجه گیری استفاده می شود. او خسته بود؛ در نتیجه زود خوابید. حرف ربط or به معنای «یا» هست و زمانی از آن استفاده می کنیم که بین دو حالت موجود باید یکی را انتخاب کرد. You don't have a lot of money. You can buy a shirt, or you can buy shoes. <p>تو پول زیادی نداری. می تونی یک پیراهن بخری یا کفش بخری.</p> <ul style="list-style-type: none"> حرف ربط and به معنای «و» هست و برای بیان موارد مشابه یا متوالی یا اضافه کردن موارد مشابه ارزش استفاده می کنیم. I get up early in the morning, and I wash my face. من صبح زود بیدار میشم و صورتمو می شویم. در جملات مرکب اگر فاعل دو جمله یکسان باشد، در جمله دوم باید از ضمیر فاعلی مناسب استفاده کنیم و از تکرار اسم خودداری کنیم. در جملات مرکبی که با حروف ربط and, or, but به هم متصل شده اند، می توان قسمت های مشترک جمله دوم رو به قرینه جمله اول حذف کرد. البته تا جایی که مفهوم جمله دچار آسیب نشود. حذف فاعل بعد از حرف ربط so امکان پذیر نیست. I love volleyball, and I love boxing = I love volleyball and boxing. 	<p style="text-align: right;">I</p>
<p>۱/۵</p>	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p style="text-align: center;">29) <u>He catches the morning train which enters the station at 7:30.</u> (1.5)</p> <p style="text-align: center;">0.75 0.75</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>(۲۹) He catches the morning train which enters the station at 7:30. ترجمه: او سوار قطار صبحی می شود که ساعت ۷:۳۰ وارد ایستگاه می شود. به درسنامه سؤال ۲۰ و درسنامه ای که در ادامه نوشته شده، مراجعه شود.</p> <p style="text-align: center;">ترتیب اجزای جمله: </p> <p>مرتب کردن کلمات بهم ریخته و ساختن یک جمله کامل یکی از سوالات ثابت در بخش نوشتاری امتحانات نهایی است. برای حل این سوالات باید ساختار کلی جملات خبری و سوالی در زبان انگلیسی را بلد باشید. در ادامه، ساختار کلی جملات خبری و پرسشی در زبان انگلیسی آمده است. توصیه می کنیم برای حل راحت تر این نوع سوالات اول تک تک کلمات را در حد امکان ترجمه کنید و بعد با استفاده از آن ها یک جمله معنی دار فارسی بسازید و بعد، آن جمله را به انگلیسی برگردانید. در این سوالات، به هیچ عنوان حق ندارید کلمه ای را حذف و یا اضافه کنید. ساختار کلی جملات خبری:</p> <p style="text-align: center;">قید زمان + قید مکان + قید حالت + (مفعول) + فعل زماندار + فاعل</p> <p>دقت کنید صفت ها و قیده ها جزو اجزای اصلی جمله نیستند و برای کامل تر کردن معنای جمله و دادن اطلاعات بیشتر استفاده می شوند. از صفت ها برای توصیف اسم استفاده می شود و جایگاه آن ها قبل از اسم است. از قید نیز برای توصیف فعل و یا صفت استفاده می شود.</p> <p>وجود مفعول در جمله زمانی الزامی است که فعل جمله گذرا (متعدی) باشد. فعل های متعدی فعل هایی هستند که بعد از خود نیاز به مفعول دارند.</p> <p>جملات پرسشی به دو گروه Yes/ No questions و Yes/ No questions (Wh questions) Information questions تقسیم می شوند. Yes/ No questions به سوالاتی گفته می شود که جواب آنها بله یا خیر است در حالیکه Wh question ها به دنبال اطلاعات مشخصی هستند و با کلمات پرسشی مانند When, Where, What, Why, Who, How, What time, ... شروع می شوند.</p>	<p style="text-align: right;">J</p>

	<p style="text-align: right;">ساختار Yes/ No questions</p> <p style="text-align: center;">ادامه جمله + فعل اصلی + فاعل + فعل کمکی</p> <p>Do you like pizza? Are you studying English? Have you been to Canada? Did you have a great time?</p> <p style="text-align: right;">ساختار Wh questions</p> <p style="text-align: center;">ادامه جمله + فعل اصلی + فاعل + فعل کمکی + کلمه پرسشی</p> <p>What time do you usually go to school? Where did you go? How do you feel? What have you heard recently? How often do you eat out?</p> <p style="text-align: right;">جایگاه قیدهای تکرار:</p> <p>به کلماتی مانند ... always, usually, sometimes, often, barely, rarely, hardly ever, never, ... که نشان دهنده میزان تکرار یک عمل هستند قید تکرار گفته می‌شود. جایگاه اصلی قیدهای تکرار قبل از فعل اصلی و بعد از فاعل است. چنانچه در جمله فعل کمکی نیز داشته باشیم قید تکرار بعد از فعل کمکی و قبل از فعل اصلی می‌آید.</p> <p>I always go to school by bus. I don't usually go to school by bus.</p>	
۱	<p style="text-align: right;"> مصاحف شو:</p> <p>30) but I don't have time to take a class. (1)</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>۳۰) but I don't have time to take a class (هر پاسخ معنادار دیگری که تضاد بین دو جمله را نشان بدهد نیز درست است).</p> <p>ترجمه: من یادگیری زبان چینی را دوست دارم ولی برای کلاس رفتن زمان ندارم.</p>	K
Reading		
۴	<p style="text-align: right;"> مصاحف شو:</p> <p>31) False (1) 32) True (1) 33) True (1) 34) d (1)</p> <p style="text-align: right;">ترجمه مترجم:</p> <p>در جهانی به گستردگی جهان ما، توانایی صحبت کردن به بیش از یک زبان مهارت فوق العاده‌ای است. این مهارت مانند داشتن یک کلید مخفی است که می‌تواند درهایی را به سوی تجربیات و فرهنگ‌های مختلف باز کند. زمانی که شما چند زبانه هستید، از کلمات فقط برای صحبت کردن استفاده نمی‌کنید بلکه شما بین مردم پل می‌زنید و ارتباطات عمیق‌تری را خلق می‌کنید.</p> <p>یادگیری چندین زبان سفری جذاب است. این سفر مانند شروع ماجراجویی است که در آن شما می‌توانید سرزمین‌های جدید را کشف کنید بدون ترک کردن خانه خود. شما می‌توانید از طعم غذاهای خارجی و موسیقی‌های مختلف لذت ببرید. چندزبانه بودن فقط مربوط به لغات نیست، درباره در آغوش گرفتن جهان با تمام تفاوت‌های آن است. بنابراین، بیایید در جهان شگفت‌انگیز زبان‌ها شیرجه بزنیم و زیبایی چند زبانه بودن را کشف کنیم.</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق تر:</p> <p>False (F) (۳۱) True (T) (۳۲)</p> <p>ترجمه: نویسنده اعتقاد دارد چندزبانه بودن امروزه مهارت مهمی نیست.</p> <p>ترجمه: چند زبانه بودن می‌تواند به ما کمک کند که بین مردم پل بزنیم.</p>	L

	<p style="text-align: right;">True (T) (۳۳)</p> <p>ترجمه: با یادگیری زبان‌های مختلف شما می‌توانید با فرهنگ آنها آشنا شوید. در داخل متن از گفته شده یادگیری یک زبان صرفاً یادگیری کلمات نیست بلکه شما با غذا و موسیقی و ... یک زبان آشنا میشین که اینها همگی بخشی از فرهنگ هستند پس این جمله درست است.</p> <p style="text-align: right;">d (۳۴)</p> <p>ترجمه: کلمه "it" که زیر آن خط کشیده شده است به چه چیزی اشاره می‌کند؟</p> <p style="text-align: center;">(a) سفر (b) یادگیری زبان‌های مختلف (c) موسیقی (d) چندزبانه بودن</p>
۲۰	موفق باشید.

دانلود رایگان تمام آزمون‌های آزمایشی در کانال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تمام پایه‌ها و رشته‌ها

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

گزینه دو

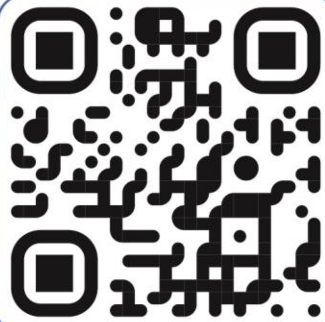

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

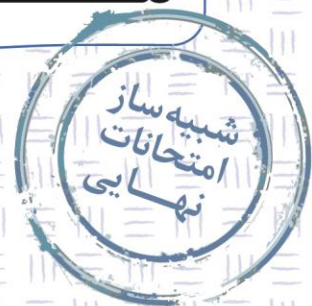
حلقه
سنجی

دوازدهم ادبیات و علوم انسانی

آزمون
شبه ساز
امتحان
نهایی
ماز

۱۴۰۲/۱۰/۷

گروه آموزشی ماز

مرحله: ۵

پاسخنامه تشریحی (حاوی راهنمای مصحح)

دروس	مسئول درس	ویراستاران
علوم و فنون ادبی	محمد هاشمی - حسن وسکری - مهران قندی	فاطمه حمیدی - مونا حسینی
فلسفه	احمد منصوری	کیمیا طهماسبی - نوید رشیدیان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	نرجس تیمناک - امیرحسین ابومحسوب
جامعه‌شناسی	آزاده میرزایی	علی سلطانی میرزایی - علی فلاح

حق چاپ و تکثیر سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز «گروه آموزشی ماز» مجاز می باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می شود.

به دلیل عدم رضایت تیم ماز، هر گونه استفاده غیرقانونی از دفترچه سؤالات و پاسخنامه ماز برای تمامی اشخاص، شرعاً حرام است.

راهنمای پاسخنامه برای بچه‌های ماژی!

مصحح شو:

پاسخ دقیق سؤال این‌جا میاد و اسمش روشه: «مصحح شو»، می‌خواد شما رو به‌یه مصحح حرفه‌ای و دقیق تبدیل کنه که بدونین موقع ارزیابی جواب‌هاتون باید حواستون به چی باشه تا توی آزمون‌های بعدی دقیق‌تر عمل کنین. اگه جواب یه سؤال رو بشه به شکل‌های مختلف بیان کرد، اون هم، این‌جا بهتون گفتیم.

بررسی دقیق‌تر:

اگه پاسخ کوتاه یه سؤال کافی نباشه تا ببینین چطوری باید به جواب برسین، توی این بخش با بررسی دقیق‌تر جواب، سؤال رو براتون توضیح دادیم.

نقشه نهایی:

امتحان نهایی قوانین و قواعد خاص خودش رو داره؛ شما باید بدونین تیپ‌های رایج سؤال‌های امتحان نهایی چیه و باید چطوری بهش جواب بدین. این‌کادر، مشاوره حرفه‌ای ماست به شما تا فوت و فن‌های امتحان نهایی رو یاد بگیرین.

۲۰ شو:

توی «۲۰ شو»، مبحث هر سؤال رو براتون مرور یا جمع‌بندی کردیم؛ «۲۰ شو» و درس‌نامه‌هاش دقیقاً فاصله بین نمره خوب و نمره ۲۰ رو براتون پر می‌کنه.

نکته طلایی:

با وجود «۲۰ شو»، که کلی درس‌نامه مفصل داره، باز هم اگه نکته مهم و مفیدی بود، توی این‌کادر براتون آوردیم.

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع:	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
تعداد صفحات: ۸ صفحه	پایه دوازدهم دوره متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:

گروه آموزشی ماز

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌نامه	نمره
------	-----------	------

تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره)

۱	<p>۱ مصحح شو:</p> <p>الف: ایرج میرزا</p> <p>ب: میرزا آقا تبریزی (هر کدام ۰/۵ نمره)</p> <p>۲ پیش‌تر بدیند:</p> <p>۳ ایرج میرزا:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ شاهزاده قاجاری ✓ اشعار ساده و روان ✓ به‌کارگیری تعبیرات عامیانه <p>با وجود اندیشه‌های نوگرایانه، به‌دلیل جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی‌خواه قرار نمی‌گیرد.</p> <p>۴ ابتکار: ترجمه منظوم از اشعار غربی نمونه قطعه «قلب مادر»</p> <p>۵ نمایش‌نامه‌نویسی و میرزا آقا تبریزی:</p> <p>✓ نمایش‌نامه‌نویسی در ایران نوع ادبی جدیدی به شمار می‌رود.</p> <p>زمان ناصرالدین شاه: رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا موجب رواج این نوع ادبی در ایران</p> <p>اولین نمایش‌نامه‌نویس به زبان فارسی: میرزا آقا تبریزی</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ نمایش‌نامه‌های کوتاه ■ به‌سبب انتشار در صدر مشروطه، تنها نمونه ادبیات نمایشی این دوره به شمار می‌آید. ✓ سبک نثر نمایش‌نامه‌ها <ul style="list-style-type: none"> ■ ساده و روان ■ بی‌تکلف ■ عوام‌فهم <p>۶ مقایسه ادبیات داستانی و ادبیات نمایشی در دوره بیداری:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>نکته</th> <th>اولین آثار</th> <th>آغاز</th> <th>سابقه در ادبیات کلاسیک</th> <th>داستان‌نویسی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>عوامل رویکرد بیشتر به این نوع: (۱) باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته (۲) در دسر کمتر از روزنامه‌نویسی</td> <td>رمان‌های تاریخی</td> <td>با ترجمه رمان‌های تاریخی غربی</td> <td>x</td> <td></td> </tr> <tr> <td>زبان: ساده، روان، بی‌تکلف، و عوام‌فهم</td> <td>میرزا آقا تبریزی</td> <td>با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا در دوره ناصرالدین‌شاه</td> <td>x</td> <td>نمایش‌نامه‌نویسی</td> </tr> </tbody> </table>	نکته	اولین آثار	آغاز	سابقه در ادبیات کلاسیک	داستان‌نویسی	عوامل رویکرد بیشتر به این نوع: (۱) باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته (۲) در دسر کمتر از روزنامه‌نویسی	رمان‌های تاریخی	با ترجمه رمان‌های تاریخی غربی	x		زبان: ساده، روان، بی‌تکلف، و عوام‌فهم	میرزا آقا تبریزی	با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا در دوره ناصرالدین‌شاه	x	نمایش‌نامه‌نویسی	۱
نکته	اولین آثار	آغاز	سابقه در ادبیات کلاسیک	داستان‌نویسی													
عوامل رویکرد بیشتر به این نوع: (۱) باستان‌گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته (۲) در دسر کمتر از روزنامه‌نویسی	رمان‌های تاریخی	با ترجمه رمان‌های تاریخی غربی	x														
زبان: ساده، روان، بی‌تکلف، و عوام‌فهم	میرزا آقا تبریزی	با رفت‌وآمد ایرانیان به اروپا در دوره ناصرالدین‌شاه	x	نمایش‌نامه‌نویسی													

۰/۵	<p>۱ مصحح شو:</p> <p>الف: درست</p> <p>ب: نادرست (هر کدام ۰/۲۵ نمره)</p> <p>متن کتاب درسی:</p> <p>از بارزترین ویژگی‌های ادبیات دوره بیداری توجه به مردم است. شاعران این دوره به انعکاس خواست‌ها و علایق توده مردم پرداختند. نیازها و کاستی‌های محرومان جامعه را موضوع سخن خود قرار دادند و به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند. ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی از شاعران این حوزه‌اند. آزمون وی ی پی</p> <p>۲ نقشه نهایی:</p> <p>سوالاتی که در بخش تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی به شکل درست و نادرست طرح می‌شود، از آن جا که نمره منفی ندارد، لازم است حتماً پاسخ داده شود؛ زیرا هر پاسخ به احتمال ۵۰ درصد درست خواهد بود.</p>	۲
-----	---	---

مصحح شو:

الف: محمدتقی بهار
ب: ناظم الاسلام کرمانی (هر کدام ۰/۵ نمره)
راهنمای مصحح: در پاسخ «الف»، «ملک الشعرا بهار» و «محمدتقی بهار» هر دو درست است.

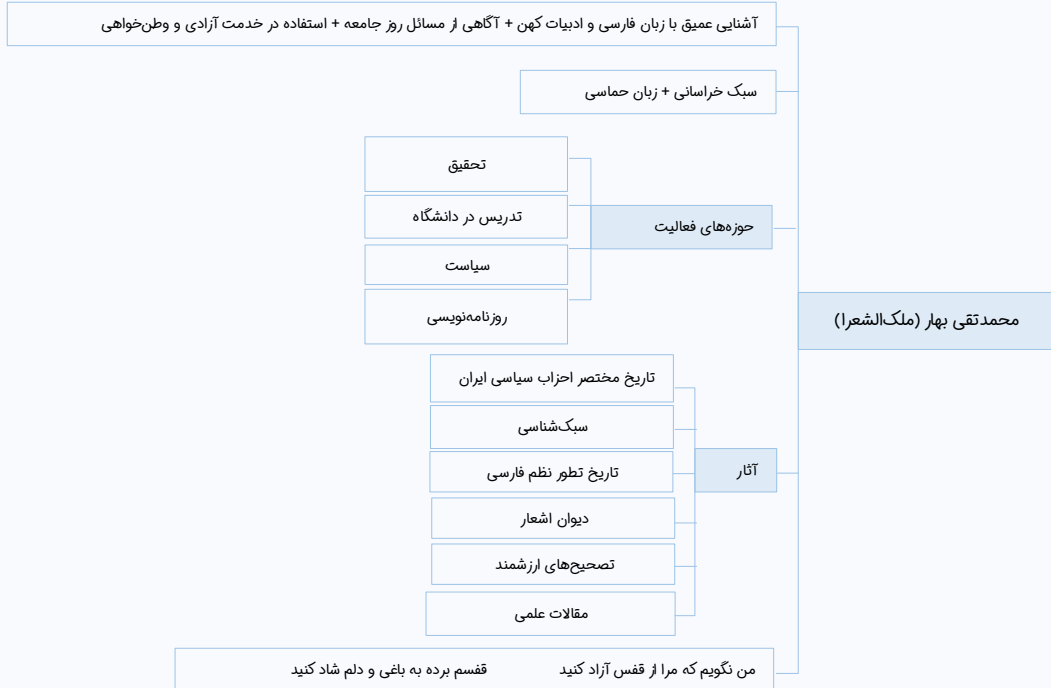
نقشه نهایی:

نام کتاب‌ها و نویسندگان‌شان از بخش‌های مهم تاریخ ادبیات هر دوره است. به دلیل تعداد فراوان این کتاب‌ها، احتمال فراموشی برای شما زیاد است. با یادداشت‌برداری از این کتاب‌ها، مرور مداوم و حتی کلیدگذاری، می‌توان به آسانی به این سوال‌ها پاسخ درست داد.

آثار دوره بیداری در یک نگاه:

نوع اثر	توضیحات	مؤلف	نام اثر
منثور		محمدتقی بهار	تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران
منثور			سبک‌شناسی
منثور			تاریخ تطور نثر فارسی
منظوم			دیوان اشعار
منظوم	قصیده و ترجیع‌بند و مسقط دربارهٔ حوادث و اوضاع روزگار	ادیب‌الممالک فراهانی	دیوان
منظوم	نمایشنامه منظوم	میرزادهٔ عشقی	سه تابلوی مریم
منثور	رمان تاریخی	محمدباقر میرزا خسروی	شمس و طغرا
منثور	رمان	میرزا حسن خان بدیع	شمس‌الدین و قمر
منثور	رمان		داستان باستان
منثور	ترجمهٔ میرزا حبیب اصفهانی	جیمز موریه	سرگذشت حاجی بابای اصفهانی
منثور		قائم‌مقام فراهانی	منشآت
منثور	نوشته‌های طنزآمیز سیاسی اجتماعی		چرند و پرند
منثور	مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی	علی‌اکبر دهخدا	لغت‌نامه
منثور			امثال و حکم

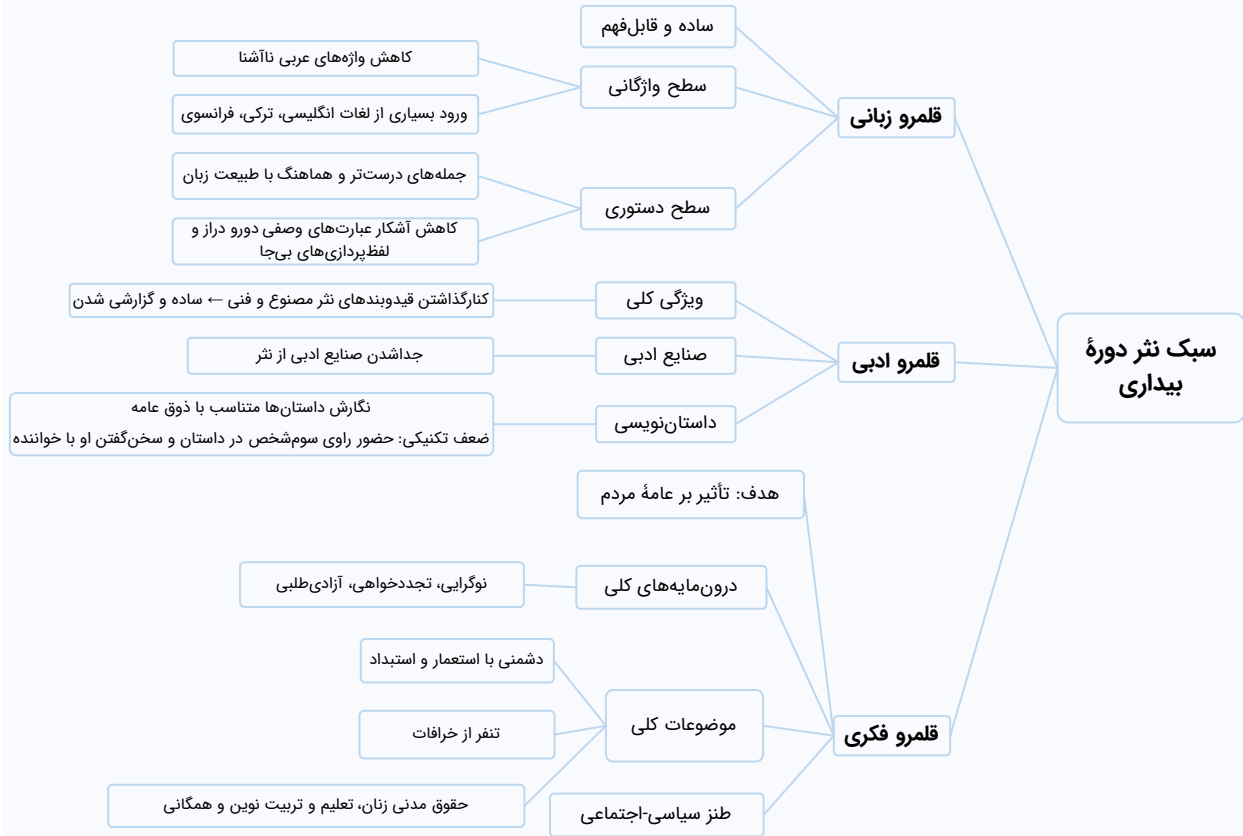
معرفی محمدتقی بهار:

مصحح شو:

الف: قلمرو زبانی (۰/۲۵) ب: قلمرو فکری (۰/۲۵) (نمره)

سبک شناسی نثر دوره بیداری در یک نگاه!

مصحح شو:

آزادی، وطن، قانون، تعلیم و تربیت جدید، توجه به مردم، دانش‌ها و فنون نوین
راهنمای مصحح: دو مورد از موارد فوق را بنویسند، هر کدام ۰/۵ نمره دارد.

مصحح شو:

«ب» یا «ب» مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف» (۰/۵) چون وزن همسان بر وزن ناهمسان ترجیح دارد (۰/۵) (نمره)

بررسی دقیق‌تر:

أو	قا	ت	خ	شان	بو	د	ک	با	دوس	ت	ب	سَر	شُد
با	قی	هَـ	م	بی	حا	ص	ل	ی	بی	خ	ب	ری	بود
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
مستفعلُ			مستفعل			مستفعل			مستفعل			مستف	

نکته طلایی:

در تعیین مرز پایه‌های آوایی و دسته‌بندی هجایی، اگر بتوان نظم همسانی به وجود آورد، باید آن را بر نظم ناهمسان ترجیح داد.

مصحح شو:

واژه «میان» (۰/۵) (نمره)

نکته طلایی: مصوت بلند «ی» در کلماتی مانند بیا، گیاه، سیاست، زیاد، بیاموز و... همیشه کوتاه است. این قاعده همیشه برقرار است و هرچند در درس «اختیارات زبانی» از آن سخن رفته، از اختیارات زبانی به حساب نمی‌آید.

۸

مصحح شو:

الف: همسان (۵/۰ نمره) ب: ناهمسان (۵/۰ نمره)

بررسی دقیق‌تر:

الف) بیا عاشقی را رعایت کنیم

ز یاران عاشق حکایت کنیم

ب یا عا	ش قی را	ر عا یت	ک نیم
ز یا را	ن عا شق	ح کا یت	ک نیم
U - -	U - -	U - -	U - -
فعولن	فعولن	فعولن	فعل

ب) گل بی رخ یار خوش نباشد

بی باده بهار خوش نباشد

گل بی ر	خ یا ر	ن با شد
بی با د	ب ها ر	ن با شد
U - -	U - U	U - -
مفعول	مفاعِلن	فعولن

در بیت اول با خوانش درست شعر و هجابندی آن، به درنگ منظم و یکنواختی که بعد از هر دسته از هجاها وجود دارد، پی می‌بریم. بنابراین وزن این بیت همسان است؛ اما در بیت دوم به دلیل اینکه پایه‌های آوایی، نظم و چینشی یکسان ندارند و تکرار نشده‌اند، وزن ناهمسان می‌سازند.

نکته طلایی: هجای آخر هر مصراع همیشه باید بلند باشد. این نکته‌ای است که در درس اختیارات وزنی می‌آموزید اما دانستنش در پاسخ به چنین سوالاتی لازم است.

۹

مصحح شو:

گزینه «ب» یا مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (۵/۰ نمره)

بررسی دقیق‌تر:

بن	ما	ی	رخ	ک	با	غ	گ	لس	تا	ن	ما	ر	زوست
بگ	شا	ی	لب	ک	قن	د	ف	را	وا	ن	ما	ر	زوست
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	U -

وزن‌هایی که دو دسته‌بندی هجایی دارند:

در دسته‌بندی نشانه‌های هجایی همواره این گونه نیست که ما با یک روش روبه‌رو باشیم. چینش هجاها در بعضی از بیت‌ها به گونه‌ای است که ما می‌توانیم آن‌ها را به دو گونه دسته‌بندی کنیم. وزن‌های زیر از این قرارند:

- ۱- مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل
- ۲- مفعول مفاعِلن مفاعیلن = مستفعلن فاعلات مستفعلن
- ۳- مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن = مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
- ۴- مفعول فاعلات مفاعیلن = مستفعلن مفاعل مفعولن
- ۵- مفعول مفاعِلن فعولن = مستفعلن فاعلات فعِلن

۱۰

مصحح شو:

پایه‌های آوایی	ه م بر	گ بو دن	ه می سا	خ تی
پایه‌های آوایی	ب تد بی	ر رف تن	ن پر دا	خ تی
نشانه‌های هجایی	U - -	U - -	U - -	U -
وزن	فعولن	فعولن	فعولن	فعل

	<p>اختیار زبانی: در پایه آوایی اول، «م» هجای کوتاه است و «تد» هجای بلند. هجای «م» با اختیار شاعری «مصوت‌های کوتاه پایان کلمه» باید به هجای بلند تبدیل شود. (۰/۵ نمره)</p> <p>راهنمای مصحح: به جز توضیح فوق، اختیار شاعری این بیت را در صورتی که در جدول دقیقاً نشان داده باشد، نمره در نظر گرفته شود. به‌ازای تقطیع درست هر پایه (تقطیع به ارکان، تقطیع به هجاهای تشکیل‌دهنده و به‌درستی نوشتن علائم هجایی) ۰/۲۵ نمره دریافت شود و به‌ازای درست وزن کل بیت ۰/۵ نمره دریافت شود.</p>	
۱	<p> مصصح شو:</p> <p>الف: بلند تلفظ کردن هجای کوتاه به دلیل وجود «کسره اضافه» در هجای «پ» (۰/۵ نمره) ب: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «و» در «هو» (۰/۵ نمره)</p> <p> بیشتر بدانید:</p> <p>در یک ترکیب وصفی یا اضافی، شاعر می‌تواند هجای کوتاهی را که «کسره اضافه» دارد، بلند در نظر بگیرد. همچنین در کلماتی که به مصوت بلند «و» یا «ی» ختم می‌شوند، اگر بعد از مصوت‌ها، مصوتی بیاید، شاعر اختیار دارد که مصوت بلند را کوتاه تلفظ کند. ضمناً میان دو مصوت، صامت «ی» می‌آید که آن را «ی میانجی» می‌گویند. آزمون وی ی پی</p> <div data-bbox="191 806 1404 963" style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">تغییر کمیت مصوت‌ها</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">کسره اضافه + ضمه عطف + مصوت پایان کلمه</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">مصوت کوتاه به بلند</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">حذف همزه</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">کلمه مختوم به «او» و «ای»</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">مصوت بلند به کوتاه</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;">اختیارهای زبانی</div> </div> </div>	۱۱
۰/۵	<p> مصصح شو:</p> <p>۱- سر، دل، دیده ۲- گهر، دریا (هر کدام ۰/۲۵ نمره)</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>تناسب از آرایه‌هایی است که تقریباً در اغلب ابیات می‌توان ردیابی از آن دید.</p> <p> مراعات نظیر / تناسب:</p> <p>تعریف فشرده: تناسب یا مراعات نظیر در اصطلاح ادبی آوردن واژه‌هایی در سخن است که با هم ارتباط معنایی داشته باشند. مثلاً آوردن نام گل‌هایی چون لاله، شقایق، سنبل در یک بیت، تناسب بین این واژه‌ها را شکل می‌دهد.</p> <p>تشریح: در زبان، شبکه‌ها و مجموعه‌های پرشماری از واژه‌ها وجود دارد که به نوعی با یکدیگر ارتباط دارند.</p> <p>چه نوع ارتباطی «مراعات نظیر» می‌سازد؟ «ترادف» به واژه‌های هم‌معنی گفته می‌شود که با هم ارتباط دارند؛ «تضمن» به رابطه یک واژه کلی‌تر با یکی از مصادیق یا اجزا با آن گفته می‌شود (گل و لاله / ورزش و فوتبال). «تناسب» هم به رابطه میان واژگانی گفته می‌شود که به یک شبکه مشترک مفهومی تعلق دارند و متعلق به یک گروه هستند؛ مثل «لاله، سنبل، یاسمن، سوسن، گل سوری و...» که همگی «تناسب» دارند یعنی در تعلق به شبکه «گل‌ها» اشتراک دارند. گاهی هم ارتباط از نوع «ملازمت» است؛ یعنی معمولاً این دو واژه همراه هم‌دیگر می‌آیند و آن‌قدر این اتفاق افتاده‌است که ما از باهم‌آیی‌شان نوعی تناسب حس می‌کنیم؛ مثل «شمع و پروانه»، «گل و بلبل»، «سرو و تدر» و... یا واژه‌هایی که به یک مجموعه و شبکه داستانی خاص اشاره می‌کنند؛ مثل «خسرو، شیرین، شکر، فرهاد و...» و «رستم، زال، پیران، دستان، شغاد، سهراب و...» و شبکه‌های دیگری از واژه‌ها که به‌خاطر اشتراک در یک داستان و تلمیح کلی شکل می‌گیرند.</p> <p>تعریف مراعات نظیر: آوردن واژه‌هایی که با هم ارتباط معنایی داشته باشند و یادآور یک‌دیگر باشند.</p>	۱۲
۰/۵	<p> مصصح شو:</p> <p>الف: تلمیح (۰/۲۵) ب: تناقض (۰/۲۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) شاعر در این بیت به ضرب‌المثل «جواب الاحمق السکوت» اشاره کرده‌است. ب) در مصراع اول این بیت، تناقض وجود دارد. کسی نمی‌تواند در بند باشد و در عین حال احساس آزادی کند.</p>	۱۳

	<p>متن کتاب درسی: در لغت، به معنی اشاره کردن با گوشه چشم است و در اصطلاح ادبی، آن است که سخنان در کلام خویش به داستان، آیه، حدیث و مثل اشاره کند. تلمیح گنجانیدن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه است که معانی بسیار را در کمترین واژه‌ها جای می‌دهد و این ایجاز از جهت هنری بسیار مهم است.</p> <p>نکته طلایی: لازمه دریافت معنی و زیبایی تلمیح، آشنایی با داستان، آیه و حدیث است. پس باید داستان‌های معروف ادبیات فارسی و آیات و احادیث پرکاربرد در ادبیات را بشناسید. در «۲۰شو» سوال بعد می‌توانید فهرستی از مهم‌ترین داستان‌ها و کلیدواژه‌های مربوطه‌شان را ببینید.</p>
۰/۵	<p>۱۴</p> <p>مصحح شو: الف: اشاره به داستان در آتش افکندن حضرت ابراهیم و سرد شدن آتش بر او (۰/۲۵) ب: تلمیح (۰/۲۵)</p> <p>کلیدواژه‌های مهم داستان‌های مشهور فارسی: آدم: نخستین انسان و نخستین پیامبر خداوند بر روی زمین. هبوط و فرو آمدن او از بهشت به زمین در ادبیات فارسی انعکاس بسیاری یافته است. پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت من چرا ملک جهان را به جوی نفروشم؟ نوح: مهم‌ترین واقعه ایام او که در ادبیات فارسی بازتاب زیادی داشته سیل عظیمی است که بر زمین جاری شد و کشتی او تنها نقطه امن بود. کلیدواژه‌ها: سفینه، کشتی نوح، کشتی‌بان، پسر نوح، سیل و طوفان ای دل! ار سیل فنا بنیاد هستی برکنند چون تو را نوح است کشتی‌بان ز طوفان غم مخور خضر: طی کردن مسیری طولانی و راهبری اسکندر به سوی چشمه آب حیات؛ نوشیدن از آب چشمه حیات که در ظلمات قرار داشت و جاودانه زیستن حضرت خضر (در مقابل اسکندر که به این چشمه نرسید). کلیدواژه‌ها: خضر، آب حیات، آب حیوان، چشمه حیوان، اسکندر، ظلمات، فرخی، راهبری و راهنمایی سلیمان: او صاحب انگشتری بود که اسم اعظم بر آن نوشته شده بود، و با استفاده از آن بر تمام موجودات سلطنت می‌کرد. یک دیو این انگشتر را از او ربود تا اینکه سلیمان دیگر بار آن را به دست آورد. او در زمان سلطنت ملکه سبا، یمن، به نام بلقیس پیامبری می‌کرد. او نماد حکمرانی و سلطنت مقتدر است. کلیدواژه‌ها: سلیمان، ملک سلیمان، انگشتری، دیو، خاتم، سبا، بلقیس، نشستن بر باد نیست یک دل در جهان بی داغ عالم‌سوز عشق هست در زیر نگین عالم سلیمان را تمام (داستان حضرت سلیمان نبی) موسی: در صحرا و وادی‌ای به نام «ایمن» (به معنی مقدس) که در نزدیکی کوهی به نام «طور» قرار داشته، موسی و همسرش سفر می‌کردند. موسی از دور آتشی را می‌بیند و به سوی او می‌رود. هنگامی که به نور دوردست می‌رسد، درمی‌یابد که درختی است که آتش گرفته و نوری الهی از آن می‌تابد. «از آن درخت ندا آمد که «ای موسی، منم، من خداوند، پروردگار جهانیان» (قصص، ۳۰). شب تار است و ره وادی ایمن در پیش آتش طور کجا موعده دیدار کجاست؟ (حافظ) با تو آن عهد که در وادی ایمن بستیم همچو موسی ارنی‌گوی به میقات بریم «ارنی» لفظی عربی است به معنی «به من نشان بده / بنما به من». این کلام موسی به خداست. خداوند پاسخ می‌دهد که «لن ترانی» (هرگز نمی‌توانی ببینی). کلیدواژه‌ها: نیل، فرعون، پور عمران، کلیم، کوه طور، سامری، ید بیضا، عصا و اژدها، آتش وادی ایمن مشو از حرف عشق ای خامه آتش زبان خامش کر این روشن بیان فانوس شمع طور شد گوشم (داستان حضرت موسی و کوه طور) عیسی مسیح: واژگان کلیدی: مسیح و مسیحا، دم مسیحایی، زنده شدن مردگان، مریم دل بی‌عشق خطر از دم عیسی دارد شیشه چون شد تهی از باده، نفس هم سنگ است (داستان حضرت عیسی علیه‌السلام) یوسف: پیامبری که توسط برادران به چاه انداخته شد و از چاه به عزیزی مصر رسید. ماجرای عشق زلیخا بر او هم مشهور است. کلیدواژه‌ها: یعقوب، کنعان، بوی پیراهن، عزیز مصر، سیلی اخوان، حسن روزافزون، بریدن دست، زلیخا محمد (ص): معجزه مشهور او «شق‌القمر» در ادبیات بازتاب داشته است. «معراج» او نیز مشهور است. «امی» بودن و نداشتن سواد خواندن و نوشتن هم در ابیات دیده می‌شود. کلیدواژه‌ها: شق‌القمر، معراج، سدره، جبرئیل و... که ای بلندنظر شاه‌باز سدره‌نشین نشیمن تو نه این کنج محنت آباد است عشاق: وامق و عذرا / مهر و وفا / ورقه و گلشاه / بیژن و منیژه / زال و رودابه / لیلی و مجنون / خسرو و شیرین (فرهاد، بیستون، شکر) سایه‌اش خونی چندین کمر کوه‌کن است کوه دردی که دل از عشق تو تنها برداشت (داستان فرهاد کوهکن)</p>
۰/۵	<p>۱۵</p> <p>مصحح شو: الف: رودکی (۰/۲۵) نمره ب: آرایه تضمین (۰/۲۵) نمره</p> <p>بررسی دقیق تر: تضمین آوردن عین آیه، حدیث، مصرع یا بیت در شعر شاعر است. در این بیت، حافظ مصرع «بوی جوی مولیان آید همی» رودکی را تضمین کرده‌است.</p>

متن کتاب درسی:
تضمین در لغت به معنای ضمانت کردن و متعهد شدن به انجام کاری است. در علم بدیع، آوردن آیه، حدیث، مصراع، بیت یا سخن دیگری را در شعر یا کلام تضمین می‌گویند. در تضمین شعر یا سخن دیگران، گاه به نام آن شاعر یا نویسنده اشاره شده و گاه نیز نام او به دلیل شهرت نیامده است. شاعر با استفاده از سخن دیگران یا آیه و حدیث می‌تواند مقصود خود را بهتر بیان کند و با ایجاد تنوع در ذهن خواننده، سبب التذاذ وی گردد، همچنین آگاهی خود را از موضوعات مختلف به بهترین وجه نشان دهد.

نکته طلایی:
هر عبارت عربی لزوماً تلمیح یا تضمین نمی‌سازد. به عبارتهای عربی زیر که در زبان و ادبیات فارسی کاربرد فراوان دارند دقت کنید: «ادام الله سلامته، ان شاء الله، بمشيئة الله و عونه، بحمدالله» و... عبارتهایی مثل «الله الله»، «یا رب»، «سبحان الله» که برای بیان شگفتی به کار می‌روند. عبارتی مثل «من تغد» که به معنی «از این پس» که وارد زبان فارسی شده است.

۱۶

مصحح شو: الف (۵/۰) نمره؛ زیرا، خار دشت نمی‌تواند گل و ریحان باشد (۵/۰ نمره)

نقشه نهایی:
معمولاً دانش‌آموزان در تشخیص دو آرایه «تضاد» و «تناقض» دچار اشتباه می‌شوند و مولفان از تشابه این دو که به خطای این دو منجر می‌شود، بهره می‌برند.

الوهای اصلی آرایه متناقض نما در یک نگاه:
همان‌طور که می‌دانید، متناقض‌نما یا پارادوکس، در اصطلاح ادبی آوردن و جمع دو واژه یا دو معنی متناقض در سخن است؛ چنانکه جمع آن‌ها در زبان و عالم واقع، محال باشد و آفریننده زیبایی شود؛ مثلاً، در مصراع «همه بی‌کام و بی‌زبان، گویان» عقلاً و عادتاً، بدون زبان و دهان نمی‌توان سخن گفت اما شاعر در عالم شعر آن را ممکن ساخته و چنان هنرمندانه این دو امر متناقض را در کلام خود به کار برده است که هم پذیرفتنی است، هم بر زیبایی بیت می‌افزاید. متناقض‌نما در آثار ادبی به شکل‌های زیر دیده می‌شود:

(۱) **نهاد و مسند متضاد:** وقتی دو کلمه متضاد به هم اسناد شوند؛ «که درد یار پری‌چهره عین درمان است».

(۲) **یک نهاد با دو گزاره متضاد:** «ما با توایم و با تو نه‌ایم؛ اینت بوالعجب» یا «دل من است که هم جمع و هم پریشان است».

(۳) **ترکیب اضافی:** بحر آتش، قاطعیت تردید، شرم سرافرازی، سایه خورشید، سلطنت فقر، دولت فقر، شولای عریانی، زهر شیرینی، شربت زهر، سور ماتم، بزم عزا و...

(۴) **ترکیب وصفی:** سرد گرم، بیمار تندرست، آتش سرد، سموم فسرده، برگ بی‌برگی، حاضر غایب، صورت بی‌صورت، دُرد صاف، سم گوارا، فریاد بی‌صدا، راهروی نشست، سالک موقوف، مجاز حقیقی، رند پارسا، گدایان منعم و...

(۵) **علت و معلول متضاد:** علتی که معلولی متضاد پدید بیاورد، وضعیتی متناقض است. در این حالت، غالباً از حرف اضافه «از» که کاربرد علی و سببی دارد استفاده می‌شود.
می‌شد نکو به زخم دگر زخم سینه‌ام / دردا که مرهم دگر از من دریغ داشت
از نرگس بیمار بود تازگی حسن / معموری آفاق ز دل‌های خراب است
از خلاف آمد عادت بطلب کام که من / کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم

(۶) **فاعل و فعل متضاد:** وقتی فاعلی کاری انجام می‌دهد که با ذاتش تضاد دارد، وضعیتی متناقض پدید می‌آید.
«از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل برافروزی»؛ باد ← روشن‌کننده چراغ

نکات طلایی:
♦ واژه مرکب «خراب‌آباد» هم دارای وضعیتی متناقض است.
♦ به دو شرط مهم در رابطه با وضعیت متناقض و آرایه متناقض‌نما دقت کنید: (۱) زمان واحد و (۲) پدیده واحد. یک پدیده واحد باید در زمان واحد دو ویژگی متضاد داشته باشد، تا متناقض‌نما پدید بیاید.
♦ در بیتهای که وضعیتی متناقض هست، لزوماً «تضاد» وجود ندارد.

۱۷

مصحح شو: الف: لف اول: گنج زر، نشر دوم: گدایان (۵/۰ نمره)
ب: لف و نشر مرتب (۵/۰ نمره)

انواع لف و نشر:

نشرها	لفها
۱- جمع	۱- دل
۲- معمور (آ با د)	۲- کشور

۱- مرتب: اگر لفها به صورت مرتب با نشرها مرتبط باشند، به آن لف و نشر مرتب می‌گویند.
دل و کشور جمع و معمور باد / ز ملک پراکندگی دور باد

۲- نامرتب (مشوش): اگر ارتباط لفها با نشرها نامنظم باشد، لف و نشر نامرتب خواهد بود.

		نشرها	لفها		
		۲- شمع	۱- افروختن	افروختن و سوختن و جامه دیدن / پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت	
		۱- پروانه	۲- سوختن		
		۳- گل	۳- جامع دیدن		
۲		<p>۱۸ مصحح شو: </p> <p>الف: لفونشر / ب: تناقض / پ: تضمین / ت: تلمیح (هر کدام ۰/۵ نمره)</p>			
۲		<p>۱۹ مصحح شو: </p> <p>الف: غزل / ب: سادگی و روانی شعر یا کاربرد اندک کلمات عربی / پ: توصیه به عدالت و دادگری / ت: نماد زندان و نبودن آزادی (هر کدام ۰/۵ نمره)</p> <p>نیم نگاهی به قالب‌های شعری: </p> <p>جایگاه قرارگیری قافیه مهم‌ترین عامل تعیین قالب در نظم کهن فارسی است. باوجود آنکه متاسفانه قالب‌های شعر فارسی در کتاب شما نیامده است، به دلیل اهمیت فوق‌العاده آن، مروری سریع بر آن‌ها می‌کنیم.</p> <p>قصیده: یکی از کهن‌ترین قالب‌های شعر فارسی که تعداد ابیات آن بیش از پانزده بیت است که مصراع اول و دوم، و دیگر مصراع‌های زوج با هم قافیه مشترکی دارند.</p> <p>غزل: یکی از رایج‌ترین قالب‌های شعر فارسی که تعداد ابیات آن حداقل پنج بیت است که مصراع اول و دوم، و دیگر مصراع‌های زوج با هم قافیه مشترکی دارند.</p> <p>قطعه: قالبی است برای انتقال مضامین و مطالب کوتاه‌تر که در چند بیت، یکجا، بیان شود. این قالب مثل قطعه‌ای از یک قصیده است و واژگان قافیه در آن، در انتهای مصراع‌های زوج دیده می‌شود.</p> <p>رباعی: قالبی است تنها با دو بیت که در مصراع‌های اول، دوم و چهارم یا در هر مصراع، قافیه دارد.</p> <p>مثنوی: قالبی است که بیش‌تر برای داستان‌های بلند و منظومه‌های طولانی به کار رفته است، زیرا در زمینه قافیه، آزادی عمل بسیاری به آفریننده می‌دهد. قافیه هر بیت مستقل است و هر دو مصراع قافیه مشترکی دارند.</p> <p>ترجیع‌بند: این قالب از به هم پیوستن چند غزل تشکیل شده است؛ بین این بندها یا غزل‌ها یک بیت تکرارشونده دیده می‌شود.</p>			
۲		<p>۲۰ مصحح شو: </p> <p>الف: علی اکبر دهخدا / ب: کنایه از ترس و وحشت / پ: ویژگی زبانی / ت: کاربرد اصطلاحات و کنایات عامیانه (هر کدام ۰/۵ نمره)</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>برای پاسخ دادن درست به سوالات در تحلیل شعر و نثر، باید به دقت مواردی را که در قلمروهای زبانی، ادبی و فکری بررسی می‌شود، بخوانید و یاد بگیرید.</p> <p>در هر قلمرو، چه مواردی بررسی می‌شود؟ </p> <p>چه ویژگی‌هایی «نکات زبانی» به شمار می‌آیند؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - جمله‌ها: کوتاهی یا بلندی جمله‌ها، ساده یا غیرساده بودن جمله‌ها، حذف اجزای جمله - خاستگاه واژه‌ها: وجود واژه‌های فارسی، عربی، ترکی یا مغولی - سابقه واژه‌ها: واژه‌های کهن و مهجور فارسی، تحول معنایی واژه‌ها (کاربردهای معنایی کهن) - ساختمان واژه‌ها: ساده یا غیرساده بودن واژه‌ها، ترکیب‌سازی - شبکه معنایی: کاربرد واژه‌هایی که به یک خانواده معنایی بزرگ‌تر تعلق دارند. - دستور زبان: کاربردهای تاریخی دستور <p>چه ویژگی‌هایی در متن از نکات ادبی به شمار می‌آیند؟</p> <ul style="list-style-type: none"> - قالب: مثنوی، غزل، قصیده، قطعه، رباعی، دوبیتی، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند، چهارپاره و... - بهره‌گیری از تمثیل - آرایه‌های تشبیه، استعاره، مجاز، کنایه ← بیان - آرایه‌های واج‌آرایی، واژه‌آرایی، سجع، موازنه، ترصیع، جناس، اشتقاق ← بدیع لفظی - آرایه‌های ادبی مراعات نظیر (شبکه معنایی)، تلمیح، تضمین، تناقض، تضاد، اغراق، ایهام، ایهام تناسب، اسلوب معادله، حسن تعلیل، حسن آمیزی، لفونشر ← بدیع معنوی - موسیقی شعر: وزن عروضی بیت - قافیه و ردیف 			
۲۰		موفق باشید.			

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه
آزمون شبیه‌ساز نهایی	گروه آموزشی ماز	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۶ صفحه

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

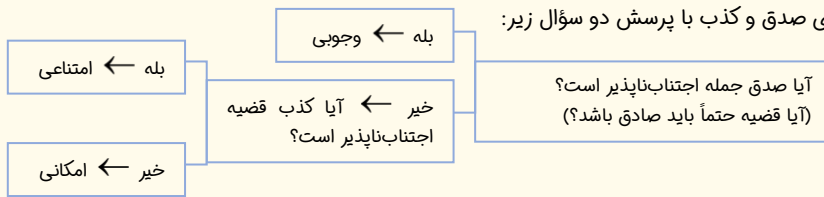
ردیف	پاسخ‌نامه	نمره
۱	<p>مصباح شو: </p> <p>الف) غلط (۰/۲۵) ب) صحیح (۰/۲۵) د) صحیح (۰/۲۵) ه) صحیح (۰/۲۵) ز) غلط (۰/۲۵) ح) صحیح (۰/۲۵)</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه از یک چیزند، به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند که باهم ترکیب شده‌اند؛ بلکه آن‌ها در جهان خارج یک چیزند و در ذهن، تفکیک شده و دو چیز می‌شوند. ج) علیّت به این معنا است که هر معلولی برای موجود شدن خود نیازمند علت است. ز) از نظر برخی مورخان، افلاطون ابداع‌کننده خدانشناسی فلسفی است.</p> <p>ز </p> <p>اولین کسی که در یونان باستان به شکل استدلالی و فلسفی درباره خدا سخن گفت ← ابداع‌کننده خدانشناسی فلسفی (طبق نظر تیلور)</p> <p>هدف استدلالی صحبت کردن افلاطون درباره خدا ← اصلاح پندارهای مردم.</p> <p>تفاوت خدای افلاطون با چندخدایی یونان باستان:</p> <p>خدای افلاطون، خدایی معین با ویژگی‌های روشن است که از روی حکمت و هدفی خاص جهان را خلق و ایجاد کرده است.</p> <p>در چندخدایی یونان باستان، خلقت آگاهانه معنایی ندارد (این همان شرک و بی‌خدایی است).</p> <p>کار خدا هدف‌دار است، یعنی براساس حکمت و برای هدفی خاص انجام می‌شود.</p> <p>افلاطون</p> <p>نوعی هستی که پیوسته ثابت است (تغییر نمی‌کند).</p> <p>نه می‌زاید و نه از میان می‌رود (چیزی شبیه خدا وجود ندارد).</p> <p>چیزی را به خود راه نمی‌دهد (نه شریک می‌پذیرد).</p> <p>توصیف افلاطون از خدا (شبیه توصیف خدا در ادیان الهی است).</p> <p>خود نیز در چیزی فرو نمی‌شود (نه شریک می‌شود).</p> <p>از طریق حواس درک نمی‌شود (نه دیدنی است نه شنیدنی).</p> <p>فقط از طریق تفکر عقلی می‌توان به او دست یافت و از او بهره‌مند شد.</p> <p>افلاطون می‌کوشد خدا را در جایگاهی قرار دهد که هیچ موجود دیگری نمی‌تواند به آنجا برسد.</p> <p>کاربرد لفظ خدایان به جای خدا توسط افلاطون به معنای اعتقاد او به چندخدایی نیست، بلکه به خاطر فضای شرک‌آلود و خطرناک جامعه آتن بوده.</p>	۲
۲	<p>مصباح شو: </p> <p>الف) امکانی (۰/۱۵) ب) هیوم (۰/۱۵) د) اخلاق و وظایف اخلاقی (۰/۱۵) ه) هستی (وجود) (۰/۱۵) ج) علة‌العلل (۰/۱۵) و) امکان فقری یا فقر وجودی (۰/۱۵)</p>	۳

نکته طلایی:

راه میانبر تشخیص قضایای وجوبی، امکانی و امتناعی:

از طریق بررسی اجتناب‌پذیری یا اجتناب‌ناپذیری صدق و کذب با پرسش دو سؤال زیر:

الف)

نسبت قضیه	توضیح	مثال
ضرورت	محمول در قضیه برای موضوع خودش ضروری است. چرا؟ چون محمول ذاتی موضوع است.	مثلث، شکل سه‌ضلعی است.
امکان	محمول ضروری نیست، یعنی می‌تواند باشد، می‌تواند نباشد. پس امکان آن (۵۰-۵۰) است! چون محمول ذاتی موضوع نیست. آزمون وی ی پی	انسان، موجود است.
امتناع	محمول نمی‌تواند به موضوع نسبت داده شود، یعنی نبودنش ضرورت دارد. پس این محمول را به هیچ وجه نمی‌توان به موضوع نسبت داد.	عدد چهار، فرد است.

ب)

ردیف	فیلسوف	نظر در مورد علیت
۱	دکارت	۱) اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که به طور فطری درک می‌کنیم (فطری، نه عقلی). ۲) انسان با درکی از رابطه (ضرورت) علیت متولد می‌شود و نیازمند تجربه نیست. ۳) پذیرش رابطه علیت مقدمه و پایه هر تجربه‌ای است (علیت مقدم بر تجربه است). ۴) یافتن مصداق‌های علت و معلول و علیت نیازمند تجربه و آزمایش است.
۲	تجربه‌گرایان	۱) انسان از طریق حس، توالی یا هم‌زمانی پدیده‌ها را مشاهده می‌کند و رابطه ضروری میان علت و معلول را درمی‌یابد. ۲) مثال آن آمدن خورشید و روشن شدن زمین است. این رابطه را حس کرده‌ایم و به این رابطه «ضروری» میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین، علیت گفته‌ایم.
۳	دیوید هیوم	۱) ضرورت یک رابطه را نمی‌توانیم حس درک کنیم، چون اصلاً حسی نیست پس راه تجربی دیگر لازم دارد. ۲) حس چه چیز را نشان می‌دهد؟ جسم، رنگ و این چیزها! حس، روشن شدن زمین را درک می‌کند، آمدن خورشید را درک می‌کند ولی رابطه ضروری بین این دو را نمی‌تواند درک کند. ۳) این رابطه که ذهن ما اسمش را ضرورت می‌گذارد یک تداعی ذهنی است. ۴) تداعی یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت‌سرهم آمدن پدیده‌هاست.

و)

مکتب فلسفی او حکمت متعالیه نام دارد.

نام برهان: «امکان فقری / فقر وجودی»

مقدمه اول: همه موجودات این جهان «وجودشان» عین وابستگی و نیاز است.

مقدمه دوم: موجود وابسته و نیازمند به وجودی نیاز دارد که خودش بی‌نیاز و غیروابسته باشد.

نتیجه: از آنجایی که موجودات برای موجود شدن نیازمند وجودی بی‌نیاز هستند، پس بودن آن‌ها وجود موجود بی‌نیاز را اثبات می‌کند. این موجود بی‌نیاز که بقیه موجودات برای موجود شدن به او نیازمندند، همان خداست.

جهان طبق نظریه امکان فقری: یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلال ندارد. اگر ذات الهی پرتو عنایت خویش را بگیرد موجودات نابود می‌شوند و نور آن‌ها خاموش می‌شود. این یعنی خدا علاوه بر علت ایجاد، علت بقای موجودات نیز هست.

ملاصدرا برخلاف ابن‌سینا به جای صحبت درباره ذات و ماهیت، مستقیماً به سراغ وجود موجودات می‌رود.

ملاصدرا مشهور به صدرالمتألهین که در عصر صفویه می‌زیست.

۱/۵	الف) «۲» - افلاطون (۰/۵) ب) «۴» - دکارت (۰/۵) ج) «۳» - ویلیام جیمز (۰/۵)	۳
-----	--	---

	<p style="text-align: center;">کرگور: فیلسوف دانمارکی قرن ۱۹</p> <p>ایمان هدیه الهی است که خداوند به انسان‌های برگزیده خودش اعطا می‌کند و اگر کسی شایسته این بخشش نشود، زندگی تاریکی را خواهد داشت (زندگی تاریک = زندگی بی‌معنا).</p> <p style="text-align: center;">ویلیام جیمز: فیلسوف آمریکایی قرن ۱۹ و ۲۰</p> <p>دلیل وجود خدا در «تجربه‌های شخصی و درونی» نهفته است. انسان در تجربه‌های معنوی خود نوعی از تعالی را تجربه می‌کند که تا پیش از این از چنین احساسی تهی بوده است.</p> <p style="text-align: center;">هانری برگسون: فیلسوف فرانسوی قرن ۲۰</p> <p style="text-align: center;">کاتینگهام</p> <p>خدا زندگی انسان را در مسیری قرار می‌دهد که با ارزش و با اهمیت است.</p> <p>پناهگاهی برای انسان می‌شود تا در جهان احساس بیگانگی نکند.</p> <p>به عقیده این فیلسوف، کم شدن دلایل عقلی برای اثبات وجود خدا باعث شد فیلسوفان از طریق ضرورت معنا بخشی به زندگی انسان، اعتقاد به خدا را ضروری بدانند.</p> <p>اعتقاد به خدا را در قالب نوعی تجربه معنوی، عشق و عرفان بیان کردند. ↓ به این شکل اعتقاد به خدا را با تجربه‌گرایی کنار هم قرار دادند.</p>	<p style="text-align: center;">نظر فیلسوفان دوره جدید درباره خدا و معنای زندگی</p>
۱/۵	<p style="text-align: center;">الف) گزینه «۱» (۰/۵) ب) گزینه «۲» (۰/۵) ج) گزینه «۲» (۰/۵)</p>	۴
۱	<p style="text-align: center;">برهان درجات کمال: به طور کلی، هر جا که یک خوبتر و بهتر هست، حتماً خوبترین و بهترین نیز هست.</p> <p>درواقع ما برای اندازه‌گیری نیازمند مقیاس هستیم؛ مثلاً برای این که بدانیم نمرات ۱۸ یا ۱۶، نمرات خوبی هستند یا خیر، نیازمند نمره ۲۰ به عنوان مقیاس هستیم تا در «مقایسه» با آن، دیگر نمرات را ارزش گذاری کنیم.</p> <p>در میان موجودات، ما برخی را خوبتر و بهتر از بقیه می‌دانیم و این نشان می‌دهد ما مقیاسی داریم که خوبترین و بهترین است و ملاک ارزش گذاری ما محسوب می‌شود. این موجود برتر همان واقعیت الهی است.</p> <p style="text-align: center;">برهان حرکت: مشهورترین برهان ارسطو بر اثبات وجود خدا</p> <p>وجود حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خودش حرکت نداشته باشد؛ زیرا اگر خود این محرک هم حرکت داشته باشد، نیازمند محرک دیگری است که آن را به حرکت درآورده باشد. این محرک هم اگر خودش متحرک باشد، نیازمند محرک دیگری است که آن را به حرکت درآورده است ← زنجیره‌ای از محرک‌های متحرک</p> <p>اگر سلسله محرک‌ها به یک محرک نامتحرک ختم نشود، تا بی‌نهایت ادامه می‌یابد؛ اما از آنجایی که تسلسل امری محال است، این سلسله لزوماً باید به محرکی برسد که خودش نامتحرک است ← این محرک نامتحرک خداست.</p>	<p style="text-align: center;">برهان‌های ارسطو برای اثبات وجود خدا</p> <p style="text-align: center;">برهان حرکت (۰/۵) - برهان درجات کمال (۰/۵)</p>
۰/۵	<p style="text-align: center;">داشتن تصور از خالق نامتناهی (۰/۵)</p>	۶
۱	<p style="text-align: center;">کرگور - ویلیام جیمز - برگسون - کاتینگهام</p> <p style="text-align: center;">راهنمای مصحح: ذکر ۲ مورد کافی است، هر مورد (۰/۵) نمره.</p>	۷

<p>۰/۵</p>	<p>مصحح شو: </p> <p>واجب الوجود بالذات (۰/۲۵) - واجب الوجود بالغير (۰/۲۵)</p> <p>مقیاسه برهان امکان ماهوی (ابن سینا) و امکان فقری (ملاصدرا) </p> <p>اشترکات</p> <p>(۱) در هر دو نظریه، موجودات جهان همگی نیازمند علتی هستند که آن‌ها را به وجود آورده است. (۲) خدای واجب الوجود و بی‌نیاز، موجودات را به وجود آورده است. (۳) هر دو فیلسوف موجودات را به دو دسته تقسیم می‌کنند (ابن‌سینا: ممکن‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالذات - ملاصدرا: موجود بی‌نیاز و موجود نیازمند).</p> <p>تفاوت‌ها</p> <p>(۱) ابن‌سینا با نظر به ذات و ماهیت موجودات به نیازمندی آن‌ها به یک موجود بی‌نیاز پی بُرد، درحالی‌که ملاصدرا با نظر به وجود موجودات این نیاز را درک کرد. (۲) ابن‌سینا با نظر به تفکیک وجود از ماهیت در ذهن به حالت امکانی موجودات پی بُرد، درحالی‌که ملاصدرا نیازمندی موجودات به وجود بی‌نیاز را که به یک واقعیت بیرونی مربوط بود را ملاحظه کرد. (۳) ابن‌سینا علت وجوددهنده به ممکنات را واجب‌الوجوب بالذات می‌نامید، درحالی‌که ملاصدرا علت وجوددهنده به موجودات را وجود بی‌نیاز از موجودات می‌داند.</p> <p>برهان امکان ماهوی ← ابن‌سینا ← نیازمندی از جهت ذات است. برهان امکان فقری ← ملاصدرا ← نیازمندی از جهت وجود است.</p>	<p>۸</p>							
<p>۰/۵</p>	<p>مصحح شو: </p> <p>حمل اولی ذاتی (۰/۵)</p> <p>راهنمای مصحح: این موارد هم صحیح است: حمل ضروری / حمل بی‌نیاز از دلیل.</p> <table border="1" data-bbox="191 1198 1404 1344"> <thead> <tr> <th>حمل بی‌نیاز از دلیل</th> <th>حمل نیازمند به دلیل</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>هرگاه یک چیز بیان‌کننده ذات و حقیقت یک چیز باشد، از آن جدا نمی‌شود و حمل این مفهوم، نیازمند دلیل نمی‌باشد، مانند حمل حیوان ناطق بر انسان. این نوع حمل، از نوع حمل ضروری است.</td> <td>هرگاه دو مفهوم با یکدیگر مغایر باشند و رابطه ذاتی میان آن‌ها برقرار نباشد حمل وجود بر آن، نیازمند دلیل است مانند حمل وجود بر انسان که مفهوم وجود با انسان مغایر است و رابطه‌ای بین آن‌ها نیست. این نوع حمل، از نوع حمل غیرضروری است.</td> </tr> </tbody> </table>	حمل بی‌نیاز از دلیل	حمل نیازمند به دلیل	هرگاه یک چیز بیان‌کننده ذات و حقیقت یک چیز باشد، از آن جدا نمی‌شود و حمل این مفهوم، نیازمند دلیل نمی‌باشد، مانند حمل حیوان ناطق بر انسان. این نوع حمل، از نوع حمل ضروری است.	هرگاه دو مفهوم با یکدیگر مغایر باشند و رابطه ذاتی میان آن‌ها برقرار نباشد حمل وجود بر آن، نیازمند دلیل است مانند حمل وجود بر انسان که مفهوم وجود با انسان مغایر است و رابطه‌ای بین آن‌ها نیست. این نوع حمل، از نوع حمل غیرضروری است.	<p>۹</p>			
حمل بی‌نیاز از دلیل	حمل نیازمند به دلیل								
هرگاه یک چیز بیان‌کننده ذات و حقیقت یک چیز باشد، از آن جدا نمی‌شود و حمل این مفهوم، نیازمند دلیل نمی‌باشد، مانند حمل حیوان ناطق بر انسان. این نوع حمل، از نوع حمل ضروری است.	هرگاه دو مفهوم با یکدیگر مغایر باشند و رابطه ذاتی میان آن‌ها برقرار نباشد حمل وجود بر آن، نیازمند دلیل است مانند حمل وجود بر انسان که مفهوم وجود با انسان مغایر است و رابطه‌ای بین آن‌ها نیست. این نوع حمل، از نوع حمل غیرضروری است.								
<p>۱</p>	<p>مصحح شو: </p> <p>قبول غایت برای اشیا و جهان وقتی امکان‌پذیر است که آن غایت قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد تا اشیا متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده و پدید آمده باشند (۰/۵). در آن صورت است که می‌توانند به‌سوی آن حرکت کنند و تکامل یابند و چنین هدف و غایتی بدون قبول خدا امکان‌پذیر نیست (۰/۵).</p>	<p>۱۰</p>							
<p>۱/۵</p>	<p>مصحح شو: </p> <p>سنخیت به معنای تناسب است، یعنی هر معلولی از علتی خاص صادر می‌شود و همچنین هر علتی، معلول خاص خودش را به دنبال دارد (۱). به‌عنوان مثال انبساط فلز معلول حرارت دادن است یا آب علت رفع تشنگی است. این‌طور نیست که برای رفع تشنگی هر علتی را بتوان در نظر گرفت (۰/۵).</p> <p>راهنمای مصحح: هر مثال درست دیگری هم قبول است.</p> <table border="1" data-bbox="319 1702 1276 1971"> <tr> <td>زمینه‌ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیا پیرامونی</td> <td rowspan="3">اصل علتی</td> </tr> <tr> <td>پی بردن به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی‌شان</td> </tr> <tr> <td>کشف منشأ و عامل پیدایش هر پدیده‌ای در مواجهه با آن</td> </tr> <tr> <td>ضرورت و حتمیت تحقق معلول در صورت وجود علت با تمام حقیقت خود</td> <td rowspan="2">اصل وجوب‌بخشی علت به معلول</td> </tr> <tr> <td>تخلّف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی از مون وی ی پی</td> </tr> </table>	زمینه‌ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیا پیرامونی	اصل علتی	پی بردن به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی‌شان	کشف منشأ و عامل پیدایش هر پدیده‌ای در مواجهه با آن	ضرورت و حتمیت تحقق معلول در صورت وجود علت با تمام حقیقت خود	اصل وجوب‌بخشی علت به معلول	تخلّف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی از مون وی ی پی	<p>۱۱</p>
زمینه‌ساز نگاهی ویژه به جهان و اشیا پیرامونی	اصل علتی								
پی بردن به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی‌شان									
کشف منشأ و عامل پیدایش هر پدیده‌ای در مواجهه با آن									
ضرورت و حتمیت تحقق معلول در صورت وجود علت با تمام حقیقت خود	اصل وجوب‌بخشی علت به معلول								
تخلّف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی از مون وی ی پی									

	<p>نظم و قانون‌مندی میان دسته‌های مختلف پدیده‌ها</p> <p>هر چیزی نمی‌تواند منشأ هر چیزی شود.</p> <p>اصل سنخیت میان علت و معلول</p> <p>برخی نتایج اصل علیت و سنخیت</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱) وجود نظم و پیوستگی ۲) امکان پیش‌بینی رخدادها ۳) امکان پیشگیری از برخی حادثه‌ها ۴) امکان پژوهش و تحقیق ۵) تنظیم امور زندگی ۶) به‌وجود آمدن شاخه‌های مختلف دانش 	
۱	<p>مصحح شو:</p> <p>او معتقد است تنها راه کسب معرفت و شناخت، تجربه است. علیت نه از راه تجربه قابل‌درک است و نه از راه عقل (۰/۲۵). ما از طریق حس و تجربه فقط دو حادثه پشت‌سرهم را درک می‌کنیم و چیزی به نام علیت مشاهده نمی‌شود (۰/۲۵)؛ اما چون بارها این توالی و تعاقب را مشاهده و تجربه کردیم ذهن ما عادت کرده یکی را علت دیگری بداند (۰/۲۵)؛ بنابراین تداعی علیت چیزی جز یک امر روانی و ناشی از توالی و پشت‌سرهم دیدن پدیده‌ها نیست (۰/۲۵).</p>	۱۲
۱/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>عالم دارای حرکت است (۰/۲۵). وجود حرکت در عالم، نیازمند یک محرکی است که خود حرکت نداشته باشد (غیرمحرک باشد) (۰/۵)؛ زیرا اگر در نهایت سلسله محرک و متحرک‌ها به یک محرک غیرمحرک (بدون حرکت) منتهی نشود، تسلسل پیش خواهد آمد که عقلاً محال است (۰/۷۵).</p>	۱۳
۱/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>بحران معناداری زندگی سبب شد که در قرن بیستم و بیست و یکم (۰/۵) فیلسوفانی ظهور کردند که در عین اعتقاد راسخ به خدا، به‌جای ذکر دلایل اثبات وجود او، به رابطه میان «اعتقاد به خدا» و «معناداری زندگی» توجه کنند و نشان دهند که زندگی بدون اعتقاد به خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان باشد (۰/۵)، دچار خلأ معنایی و پوچی آزردهنده‌ای خواهد شد (۰/۵).</p>	۱۴
۱	<p>مصحح شو:</p> <p>۱) جهان را غایت‌مند بیابد و این غایت‌مندی را توضیح دهد. ۲) انسان را موجودی هدف‌مند بشناسد و این هدف را مشخص کند. ۳) برای انسان گرایشی به خیر و زیبایی قائل شود و بداند که این خیر و زیبایی یک امر خیالی نیست، بلکه در یک حقیقت متعالی (خدا) وجود دارد. ۴) آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی را معتبر و درست بداند. ۵) در برابر یک وجود متعالی و برتر احساس تعهد و مسئولیت نماید.</p> <p>راهنمای مصحح: ذکر ۴ مورد کافی است، هر مورد (۰/۲۵).</p> <p>دو گروه فیلسوفان اروپایی و مسلمان یک تفاوت اساسی دارند: فیلسوفان اروپایی: ← می‌خواهند بگویند اگر خدا وجود نداشته باشد، زندگی دچار خلأ معنایی می‌شود و به‌خاطر همین وجود خدا را اثبات می‌کنند. فیلسوفان مسلمان: ← اول جود خدا را از طریق استدلال عقلی اثبات می‌کنند، سپس از تأثیر مثبت اعتقاد به خدا در زندگی انسان صحبت می‌کنند.</p> <p>معیارهای زندگی معنادار (نزد فیلسوفان مسلمان)</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱) اعتقاد به غایت‌مندی جهان و توضیح آن ۲) هدف‌مند بودن انسان و تشخیص هدف زندگی ۳) اعتقاد به وجود امری واقعی برای گرایش فطری به زیبایی و خیر ۴) درست و معتبر دانستن آرمان‌های مقدس و فراتر از زندگی مادی ۵) احساس مسئولیت در برابر یک وجود متعالی و برتر <p>پذیرش این پنج گزاره بعد از اثبات یک خدای واقعی است.</p>	۱۵

۱	<p style="text-align: right;">مصاحبه شو: </p> <p>منظور این است که همه اشیا بی که موجود شده‌اند به مرحلهٔ وجوب رسیده و ضرورت وجود پیدا کرده‌اند (۰/۲۵)؛ اما این وجوب، ذاتی آن‌ها نیست بلکه از طرف علتی غیر از خود، وجوب را دریافت کرده‌اند (۰/۲۵). ذات ممکن الوجود، نسبت به وجود و عدم، یکسان است حال اگر علت تامهٔ آن فراهم شد، وجود آن معلول ضرورت پیدا کرده و موجود می‌شود (۰/۲۵) و چون این وجوب را از ناحیهٔ غیر خودش (علت) دریافت کرده واجب الوجود بالغیر نامیده می‌شود (۰/۲۵).</p>	۱۶
۲۰	موفق باشید.	

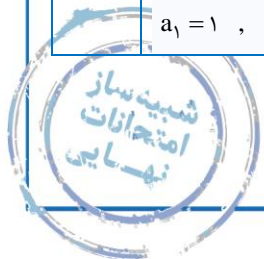

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: ریاضی و آمار ۳	ساعت شروع:	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۴ صفحه

گروه آموزشی ماز

آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی

ردیف	پاسخ‌نامه	نمره
۱	<p>الف) ۶۰ (۰/۷۵) مصحح شو: </p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) چون تکرار ارقام مجاز است، برای صدگان می‌توان ۴ رقم غیرصفر و برای دهگان ۵ رقم موجود را انتخاب کرد، اما به دلیل زوج بودن، در جایگاه یکان تنها یکی از ۳ رقم {۰, ۲, ۴} را می‌توان انتخاب کرد. در نتیجه:</p> $4 \times 5 \times 3 = 60$ <p>ب) $5! + P(4, 2) = 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 + \frac{4!}{(4-2)!} = 120 + \frac{4 \times 3 \times 2!}{2!} = 120 + 12 = 132$ (ب) ۱۳۲ (۰/۷۵)</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>تعداد انتخاب‌های r شیء از بین n شیء ($r \leq n$) (که جابه‌جایی یا ترتیب انتخاب مهم باشد) را با فرمول $P(n, r)$ به دست می‌آوریم و داریم:</p> $P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!}$	۱/۵
۲	<p>الف) درست (۰/۵) مصحح شو: </p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) در جامعه‌ای که متغیر موردنظر پراکندگی بیش‌تری دارد، برای حصول اطمینان از وجود تنوع به نمونه بزرگ‌تری نیاز داریم. در یک کلاس معمولاً دانش‌آموزان با یک الی دو سال اختلاف سنی، هم‌کلاس هستند. اما پراکندگی نمرات می‌تواند تا ۲۰ نمره هم باشد.</p> <p>ب) پیشامد $A - (B \cup C)$ وقتی رخ می‌دهد که پیشامد A رخ دهد ولی پیشامدهای B یا C رخ ندهد. (اجتماع دو مجموعه را با «یا» بیان می‌کنند و اشتراک را با «و» بیان می‌کنند).</p> <p>تعریف مجموعه‌ای $A - (B \cup C)$:</p> $x \in A - (B \cup C) \Rightarrow x \in A \wedge x \notin (B \cup C) \Rightarrow x \in A \wedge x \notin (B \cup C)'$ $\Rightarrow x \in A \wedge x \in (B' \cap C') \Rightarrow x \in A \wedge (x \in B' \wedge x \in C')$ $\Rightarrow A - (B \cup C) = \{x \in S \mid x \in A \wedge (x \notin B \wedge x \notin C)\}$	۱
۳	<p>الف) گزینه «۲» (۰/۵) مصحح شو: </p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) دنباله داده شده به صورت $1, 4, 9, 16, \dots$ است که جمله عمومی آن $a_n = n^2$ است و این دنباله که به دنباله مربعی معروف است، به صورت رابطه بازگشتی $a_1 = 1$ و $a_{n+1} = a_n + 2n + 1$ نوشته می‌شود.</p> <p>ب) $P(A') = 0/6$, $P(A) = 1 - P(A') = 1 - 0/6 = 0/4$</p> <p>$P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) = 0/4 - P(A \cap B) = 0/3 \Rightarrow P(A \cap B) = 0/1$</p> <p>دنباله مثلثی به صورت زیر است: </p> <p>جمله عمومی $a_n = \frac{n(n+1)}{2}$</p> <p>رابطه بازگشتی $a_1 = 1$, $a_{n+1} = a_n + n + 1$</p>	۱

دنبالهٔ مربعی به صورت زیر است:

رابطهٔ بازگشتی: $a_{n+1} = a_n + 2n + 1$ ، جملهٔ عمومی: $a_n = n^2$

۲

مصحح شو:

برای رفتن از شهر A به شهر D یکی از روش‌های زیر را انتخاب می‌کنیم:

۱) $A \xrightarrow{\text{راه ۲}} B \xrightarrow{\text{راه ۳}} D : 2 \times 3 = 6$ راه (۰/۵)

۲) $A \xrightarrow{\text{راه ۱}} D : 1$ راه (۰/۵)

۳) $A \xrightarrow{\text{راه ۱}} C \xrightarrow{\text{راه ۲}} D : 1 \times 2 = 2$ راه (۰/۵)

اصل جمع $\rightarrow 6 + 1 + 2 = 9$ (۰/۵)

تعداد راه‌های بین دو شهر:

در مسائل مربوط به تعداد راه‌های ممکن سفر بین دو شهر از اصل ضرب و جمع استفاده می‌کنیم:

وقتی کل سفر تشکیل شده از دو قسمت باشد (یک شهر بین‌راهی داریم)، تعداد راه‌های مبدأ تا شهر بین راهی در تعداد راه‌های شهر بین راهی تا مقصد ضرب می‌شود.

۳

مصحح شو:

(الف)

$$\binom{6}{2} = \frac{6!}{4! \times 2!} = \frac{6 \times 5 \times \cancel{4!}}{2 \times 1 \times \cancel{4!}} = \frac{30}{2} = 15 \quad (۰/۲۵)$$

(ب)

$$\binom{4}{2} \binom{5}{1} + \binom{2}{2} \binom{7}{1} + \binom{3}{2} \binom{6}{1} + \binom{4}{1} \binom{2}{1} \binom{3}{1}$$

$$= \frac{4 \times 3}{2} \times 5 + 1 \times 7 + 3 \times 6 + 4 \times 2 \times 3 = 30 + 7 + 18 + 24 = 79 \quad (۰/۲۵)$$

حل مسئله (به دست آوردن تعداد وتر و به دست آوردن تعداد مثلث‌ها):

(الف) در مسائلی که می‌خواهیم با تعدادی نقطه روی محیط یک دایره (غیرواقع بر یک خط) تعداد وترهای ممکن را به دست آوریم، چون ترتیب انتخاب دو نقطه اهمیتی ندارد از فرمول ترکیب استفاده می‌کنیم و به همین ترتیب برای تعداد مثلث‌ها، چهارضلعی‌ها و ...

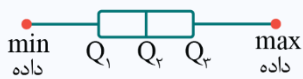

(ب) در مسائلی که نقاط روی چند خط قرار دارند و می‌خواهیم تعداد مثلث‌ها را بشماریم باید به این نکته توجه داشته باشیم که از یک خط نمی‌توان ۳ نقطه را انتخاب کرد، چون مثلثی تشکیل نمی‌شود. پس باید ۲ نقطه از یک خط و نقطهٔ سوم را از خط‌های دیگر انتخاب کرد یا حالتی که از هر سه خط هر کدام یک نقطه را انتخاب کرد.

در محاسبهٔ $\binom{n}{r}$ به نکات زیر توجه کنید:

$$\binom{n}{1} = n \quad , \quad \binom{n}{n} = 1$$

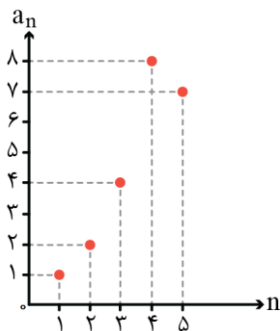
$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} \quad , \quad \binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$$

<p>۲/۵</p>	<p style="text-align: right;">۶</p> <p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>الف) ابتدا $n(S)$ را به دست می‌آوریم که همان جایگشت ۶ میله با شماره‌های ۱ تا ۶ است: برای آن که شماره‌های زوج یک در میان باشند، داریم:</p> $\left(\overset{2}{-} \times \overset{3}{-} \times \overset{2}{-} \times \overset{2}{-} \times \overset{1}{-} \times \overset{1}{-} \right) \times \overset{2}{\downarrow} = 3! \times 3! \times 2 = 72 \quad (0/75) \Rightarrow P(A) = \frac{72}{720} = \frac{1}{10} \quad (0/5)$ <p style="text-align: center;"><small>شروع نیمه با فرد</small></p> <p>ب) حال متمم پیشامد قسمت (الف) را می‌خواهیم حساب کنیم، پس:</p> $P(A') = 1 - P(A) = 1 - \frac{1}{10} = \frac{9}{10} \quad (0/75)$ <p style="text-align: right;"> یادگیری بیشتر:</p> <p>زمانی که اعداد زوج و فرد، زن و مرد یا مهره‌های سفید و سیاه را می‌خواهیم یک در میان بچینیم، اگر تعداد آن‌ها برابر باشد، ۲ حالت برای شروع با زوج یا با فرد داریم و اگر تعداد اعداد زوج و فرد برابر m باشد کل تعداد حالات برابر $m! \times m! \times 2$ می‌شود. اما اگر تعداد زوج‌ها یکی بیش‌تر باشد (یا تعداد فردها یکی بیش‌تر باشد) تنها با حالتی که با زوج شروع می‌شود (یا با فرد شروع می‌شود) می‌توان چیدمان یک در میان را انجام داد و تعداد کل حالات برابر است با:</p> $m! \times (m-1)!$
<p>۲/۵</p>	<p style="text-align: right;">۷</p> <p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>الف) دامنه تغییرات کلاس B کم‌تر (۰/۵) و دامنه میان چارکی کلاس A بیش‌تر است. (۰/۵) ب) حداقل نمره کلاس B برابر ۱۰ است و چارک اول کلاس A نیز ۱۰ است. پس ۲۵ درصد می‌شود. (۰/۵) ج) چارک دوم کلاس A برابر ۱۱ است و چارک اول کلاس B نیز ۱۱ است. پس ۷۵ درصد می‌شود. (۰/۵) د) در کلاس B داریم:</p> $Q_2 = 13, \quad Q_3 = 15$ $\Rightarrow Q_3 - Q_2 = 15 - 13 = 2 \quad (0/5)$ <p style="text-align: right;"> برای رسم نمودار جعبه‌ای به صورت شکل زیر عمل می‌کنیم:</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>چارک اول (میان نیمه اول) داده‌هاست. Q_2 میانگین کل داده‌هاست. آزمون وی ی پی Q_3 چارک سوم (میانگین نیمه دوم) داده‌هاست. همچنین داریم:</p> $IQR = Q_3 - Q_1 \quad \text{دامنه میان چارکی}$ $R = \max - \min \quad \text{دامنه تغییرات}$
<p>۳</p>	<p style="text-align: right;">۸</p> <p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>الف)</p> $\xrightarrow[n=1]{\text{فرد}} a_{1+2} = a_1 + 3 \Rightarrow a_3 = 1 + 3 = 4 \quad (0/75)$ $\xrightarrow[n=2]{\text{زوج}} a_{2+2} = 2a_{2+1} = 2 \times 4 = 8 \quad (0/75)$ $\xrightarrow[n=3]{\text{فرد}} a_{3+2} = a_3 + 3 = 4 + 3 = 7 \quad (0/75)$

(ب) رسم نمودار (۰/۷۵)

بررسی دقیق‌تر:

الف) در رابطه‌های بازگشتی برای به‌دست آوردن جمله‌ای مانند a_n باید مقدار همه جمله‌های قبلی را به‌دست آوریم، چون مقدار a_n به مقدار جمله‌های قبلی وابسته است.

ب) برای رسم نمودار دنباله، روی محور افقی شماره جمله و روی محور عمودی مقدار جمله را مشخص می‌کنیم.

دنباله‌های دو ضابطه‌ای:

در دنباله‌های دو ضابطه‌ای برای به‌دست آوردن هر جمله‌ای با توجه به مقدار n (شماره جمله) ضابطه را انتخاب می‌کنیم.

۲/۵

مصصح شو:

فرد ۳ → $a_3 = 3 \times 3 + 2 = 11$ (۰/۵)
 ضابطه اول

زوج ۲ → $a_2 = 2^2 + 1 = 5$ (۰/۵)
 ضابطه دوم

$$b_2 = \frac{(-1)^{2+3} + 2}{2+1} = \frac{-1+2}{3} = \frac{1}{3} \quad (۰/۵)$$

$$c_2 = 2 \times 2^3 = 2 \times 8 = 16 \quad (۰/۵)$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = \frac{11 + 6 \times \frac{1}{3}}{16 - 5} = \frac{13}{11} \quad (۰/۵)$$

یادگیری بیشتر:

در دنباله‌های دو ضابطه‌ای برای به‌دست آوردن هر جمله‌ای با توجه به مقدار n (شماره جمله) ضابطه را انتخاب می‌کنیم. در دنباله‌هایی که جمله عمومی آن‌ها شامل (-1) با توانی برحسب n هست، دقت کنید که با توجه به مقدار n اگر توان (-1) زوج باشد، مقدار آن برابر ۱ و اگر توان آن فرد باشد، برابر -1 می‌شود.

۱

مصصح شو:

$\frac{n=4}{\text{زوج } n} \rightarrow a_5 = a_4 + 1 \Rightarrow 10 = a_4 + 1 \quad (۰/۵)$

$$\Rightarrow a_4 = 9 \quad (۰/۵)$$

بررسی دقیق‌تر:

در رابطه‌های بازگشتی برای به‌دست آوردن مقدار جمله قبلی به مقدار n توجه کنید نه مقدار $(n+1)$ و ضابطه را برحسب n مشخص کنید. مثلاً برای به‌دست آوردن a_5 چون $n+1=5$ ، پس $n=4$ است. ضابطه‌ای را که برای n ‌های زوج نوشته شده، انتخاب می‌کنیم.

۲۰

موفق باشید.

نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	پایه دوازدهم دوره متوسطه	تعداد صفحات: ۵ صفحه	مدت امتحان: ۳۰ دقیقه	آزمون شبیه‌ساز نهایی درس: جامعه‌شناسی ۳	ساعت شروع:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷
گروه آموزشی ماز							
آزمون شبیه‌ساز امتحان نهایی							
ردیف	پاسخ‌نامه	نمره					
۱	<p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>الف) غلط (۰/۲۵) ب) غلط (۰/۲۵) پ) غلط (۰/۲۵) ت) صحیح (۰/۲۵) ث) صحیح (۰/۲۵) ج) صحیح (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به ص، صحیح، د، درست و علامت ✓ برای عبارت درست و اشاره به غ، غلط، ن، نادرست و علامت * برای عبارت نادرست کافی است و نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) ما درباره دانش عمومی کم‌تر می‌اندیشیم و بیش‌تر از آن استفاده می‌کنیم. ب) موضوع علوم انسانی عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است. پ) امروزه اکثر جوامع صنعتی به خاکستری شدن جمعیت دچارند.</p> <p style="text-align: right;"> نقشه نهایی:</p> <p>سوالات صحیح یا غلط از جمله سؤالاتی است که با کمی دقت و توجه می‌توان به آن‌ها پاسخ داد. کافی است جمله سؤال را کلمه‌به‌کلمه و با دقت بخوانید و با جملات متن کتاب که به‌حافظه سپرده‌اید تطبیق دهید. در این‌گونه سؤالات در بیش‌تر اوقات تنها یک یا دو کلمه کلیدی دستکاری یا جابه‌جا می‌شوند.</p>	۱/۵					
۲	<p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>الف) عمومی (۰/۲۵) ب) طبیعی (۰/۲۵) پ) نظم (۰/۲۵)</p> <p>ت) قفس آهنین (۰/۲۵) ث) مطالعه موردی (۰/۲۵) ج) ذخیره دانشی (ذخیره آگاهی) (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به عین کلیدواژه لازم است. در قسمت (ج) اشاره به «ذخیره دانشی» یا «ذخیره آگاهی» یعنی یکی از دو مورد، کافی است و نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p style="text-align: right;"> نقشه نهایی:</p> <p>برای پاسخ‌گویی به سؤالات جای خالی باید به کلیدواژه‌ها توجه ویژه داشته باشید. زمانی که متن کتاب را مطالعه می‌کنید، کلیدواژه‌ها را مورد توجه قرار داده و زیر آن‌ها خط بکشید. هایلایت کردن این کلیدواژه‌ها و تکرار آن‌ها و توجه به قرار گرفتن آن‌ها در جملات مربوطه، کمک بسیار زیادی در به‌خاطر سپردن و یادآوری آن‌ها به شما می‌کند.</p> <div style="text-align: center;"> </div>	۱/۵					
۳	<p style="text-align: right;"> مصحح شو:</p> <p>الف) گزینه ۳ (۰/۵) ب) گزینه ۴ (۰/۵) پ) گزینه ۱ (۰/۵) ت) گزینه ۲ (۰/۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به شماره گزینه پاسخ یا عبارت گزینه پاسخ کافی است.</p> <p style="text-align: right;">بررسی دقیق‌تر:</p> <p>الف) دیدگاه دوم درباره رابطه دانش عمومی و دانش علمی، برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند و به‌عکس، دانش عمومی را پایه و اساس هرگونه دانش از جمله دانش تجربی می‌داند. ب) نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و دانش‌های ابزاری، از جمله فواید علوم انسانی و اجتماعی است.</p>	۲					

	<p>نقشه نهایی: </p> <p>سوالات تستی از جمله سوالات خوب آزمون هستند. این امر که شما پاسخ صحیح سؤال را در یکی از چهار گزینه مشاهده می‌کنید کمک خوبی است برای این که پاسخ سؤال را بیابید. در سؤالاتی که مفهومی‌تر هستند سعی کنید مفهوم سؤال را به خوبی درک کنید تا بتوانید پاسخ درست را بیابید.</p>															
۳	<p>مصحح شو: </p> <p>الف) تبیینی (۰/۵). ب) زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند (۰/۵). پ) کنش اجتماعی (۰/۵). ت) بخش‌های مختلف آن بر یکدیگر اثر می‌گذارند (۰/۲۵) و از یکدیگر اثر می‌پذیرند (۰/۲۵). ث) به سبب آگاهانه (۰/۲۵) و ارادی بودن (۰/۲۵) کنش‌های اجتماعی. ج) دانش علمی (۰/۵).</p> <p>راهنمای مصحح: لازم است در هر سؤال به عین عبارت اشاره شود.</p> <p>کلمه طلایی:</p> <p>برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم؛ به عبارت دیگر، فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است.</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>در سؤالات پاسخ کوتاه توجه به کلیدواژه‌ها و اشاره به آن‌ها بسیار مهم است. برای پاسخ‌گویی به این نوع سؤالات، سؤال را به دقت بخوانید و با اشاره به کلیدواژه‌های موردنظر، نمره را کسب کنید.</p>															
۱	<p>مصحح شو: </p> <p>الف) حس و تجربه (۰/۲۵) پ) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها (۰/۲۵) راهنمای مصحح: اشاره به عین کلیدواژه برای هر قسمت لازم است.</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>در پاسخ‌گویی به سؤالات جدولی که بیش‌تر برگرفته از جداول کتاب است، توجه و دقت به جداول، حائز اهمیت است. خواندن با دقت موارد ذکر شده در جدول و به‌خاطر سپردن جایگاه هر کلمه در جدول کمک بسیاری در پاسخ‌گویی شما به این سؤالات دارد.</p> <table border="1" data-bbox="183 1332 1404 1512"> <thead> <tr> <th>هدف</th> <th>روش</th> <th>موضوع</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی</td> <td>حس و تجربه (نگاه از بیرون)</td> <td>پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.</td> <td>جامعه‌شناسی تبیینی</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی</td> <td>تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)</td> <td>کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها</td> <td>جامعه‌شناسی تفسیری</td> <td>۲</td> </tr> </tbody> </table>	هدف	روش	موضوع			پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	جامعه‌شناسی تبیینی	۱	معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	جامعه‌شناسی تفسیری	۲
هدف	روش	موضوع														
پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	جامعه‌شناسی تبیینی	۱												
معنابخشی و انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی	تفسیر (نگاه از درون به پدیده‌ها برای یافتن معنای آن‌ها)	کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها	جامعه‌شناسی تفسیری	۲												
۱/۵	<p>مصحح شو: </p> <p>الف) ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی (۰/۵)، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی، چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی (۰/۵) است. ب) بیان چرایی یک پدیده (۰/۵) یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال پدیده (۰/۵) است. آزمون وی ی پی پ) یک کنش غیرعادی (۰/۲۵) که از گرایش به مردن به جای زنده ماندن (۰/۲۵) حکایت دارد. گرایشی که برخلاف طبیعت و سرشت انسان (۰/۲۵) است.</p> <p>راهنمای مصحح: برای دریافت نمره کامل، اشاره به مواردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده لازم است. در قسمت‌های (الف) و (ب) اشاره به یک مورد از دو مورد مشخص شده کافی است و نمره تعلق می‌گیرد. در قسمت (پ) اشاره به دو مورد از سه مورد مشخص شده، کافی است و نمره تعلق می‌گیرد.</p> <p>کلمه طلایی:</p> <p>ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. در هر سازمانی حقوق و تکالیف مربوط به هر نقش، چگونگی روابط میان اعضا و ... مشخص است.</p>															

	<p>نقشه نهایی:</p> <p>برای پاسخ گویی به سؤالات تعاریف و مفاهیم باید عین عبارت و کلیدواژه‌های اصلی در تعریف را به‌خاطر داشته باشید. برای این‌که بهتر تعاریف را به‌خاطر بیاورید، در هنگام مطالعه، زیر تعاریف خط بکشید و کلیدواژه‌های مهم هر تعریف را هایلایت کنید.</p>	
۱	<p>مصحح شو:</p> <p>الف) ۱ (۰/۲۵) ب) ۲ (۰/۲۵) پ) ۲ (۰/۲۵) ت) ۱ (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: در هر قسمت لازم است به شماره اشاره شود.</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>دیدگاه دوم رابطه دانش عمومی با دانش علمی در تقابل با دیدگاه اول است. دیدگاه دوم، این ادعا را که دانش علمی، راه کشف واقعیت و دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی است، انکار می‌کند و همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند.</p> <p>نقشه نهایی:</p> <p>در سؤالات وصل کردنی باید با دقت کافی عبارت، مفاهیم یا اشکال دو ستون را بررسی و ارتباط بین آن‌ها را دریابید تا بتوانید به پاسخ درست دست پیدا کنید.</p> <p>دیدگاه‌های رابطه دانش عمومی با دانش علمی</p> <p>دیدگاه اول: دیدگاه دوم: دیدگاه سوم:</p>	۷
۱/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>الف) ۱ (۰/۲۵) ب) ۲ (۰/۲۵) پ) ۲ (۰/۲۵) ج) ۱ (۰/۲۵)</p> <p>ث) ۲ (۰/۲۵) ت) ۱ (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به شماره گزینه یا عبارت گزینه درست کافی است.</p> <p>بررسی دقیق‌تر:</p> <p>ب) دانش عمومی را انسان‌ها در طول زندگی خود به‌دست می‌آورند؛ یعنی این دانش، حاصل از زندگی است. ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی، با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم.</p> <p>ج) تأکید بیش‌از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد.</p> <p>نقشه نهایی:</p> <p>در سؤالات دوگزینه‌ای به دلیل کم‌تر بودن گزینه‌ها و انتخاب پاسخ از بین دو گزینه، با کمی دقت می‌توانید به راحتی به سؤالات، پاسخ داده و نمره موردنظر را کسب کنید.</p>	۸
۰/۵	<p>مصحح شو:</p> <p>الف) ۲- زیستی (۰/۲۵) ب) ۱- فیزیکی (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به (۱) یا فیزیکی و (۲) یا زیستی کافی است.</p>	۹

	<p>نقشه نهایی: </p> <p>این نوع از سؤالات که جزء سؤالات ارتباطی قرار می‌گیرند، با کمی دقت به راحتی می‌توان به آن‌ها پاسخ داد. کافی است ارتباط بین عبارت را با مفهوم مورد نظر دریابید.</p>	
۰/۵	<p>مصحح شو: </p> <p>الف) مطالعه موردی (۰/۲۵) ب) قوم‌نگاری (۰/۲۵)</p> <p>راهنمای مصحح: برای دریافت کامل نمره اشاره به عین عبارت لازم است.</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود؛ بنابراین برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد. این روش‌ها در مقابل «روش‌های کمی» قرار می‌گیرند که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند و به نام «روش‌های کیفی» شناخته می‌شوند.</p> <p>نقشه نهایی: </p> <p>در پاسخ‌گویی به سؤالات جدولی که گاهی برگرفته از جداول کتاب نیستند باید عبارت‌ها و مفاهیم ذکر شده در جدول را به دقت مورد توجه قرار داد و ارتباط آن‌ها را با مفهیمی که در کتاب آموخته‌اید درک کنید تا بتوانید به جاهای خالی در جدول پاسخ دهید.</p>	۱۰
۱	<p>مصحح شو: </p> <p>علوم طبیعی را به دلیل این که ابزار تسلط انسان بر طبیعت (۰/۵) و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند (۰/۵)، علوم ابزاری نیز می‌گویند.</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به واژه‌های کلیدی که در زیر آن‌ها خط کشیده شده است، برای کسب نمره لازم است.</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>علوم انسانی به دلیل این که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند، «علوم تفهیمی» نامیده می‌شوند و از این نظر که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌پردازند، «علوم انتقادی» گفته می‌شوند.</p>	۱۱
۱	<p>مصحح شو: </p> <p>علوم اجتماعی با دوری درباره پدیده‌های اجتماعی (۰/۵) و انتقاد از آن‌ها (۰/۵)، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند.</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به واژه‌های کلیدی که در زیر آن‌ها خط کشیده شده است، برای کسب نمره لازم است.</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>علوم اجتماعی، ظرفیت دوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند.</p>	۱۲
۱	<p>مصحح شو: </p> <p>نظم اجتماعی، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌کند (۰/۵) و باعث می‌شود شما بدانید که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانید از دیگران داشته باشید (۰/۵) و انتظارات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارد (۰/۵).</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به دو مورد از سه مورد کلیدواژه‌هایی که در زیر آن‌ها خط کشیده شده است، برای کسب نمره لازم است.</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای باهم زندگی کردن پذیرفته‌ایم. نظم، یعنی قرار گرفتن هر پدیده در جای خود که جای پدیده‌ها را همین قواعد تعیین می‌کنند.</p>	۱۳
۱	<p>مصحح شو: </p> <p>تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد بدون آن که بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند (۰/۵). به علاوه این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود (۰/۵).</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به واژه‌های کلیدی که در زیر آن‌ها خط کشیده شده است، برای کسب نمره لازم است.</p> <p>نکته طلایی:</p> <p>کنش اجتماعی، ارادی است؛ اما جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش‌از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد.</p>	۱۴

۱	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>زندگی اجتماعی انسان و نظم؛ همزاد یکدیگرند (۰/۲۵) اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند (۰/۲۵) بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند (۰/۲۵) و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهد (۰/۲۵).</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به واژه‌های کلیدی که در زیر آن‌ها خط کشیده شده است، برای کسب نمره لازم است.</p> <p style="text-align: right;"><i>کلمه طلایی:</i></p> <p>به هر میزان که آرمان‌ها و ارزش‌های انسان‌ها والاتر و انگیزه افراد برای تحقق بخشیدن به آن‌ها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.</p>	۱۵
۱	<p style="text-align: right;">مصحح شو: </p> <p>زیرا با این کار، جامعه‌شناس از دایره علم خارج می‌شود (۰/۵) یا با نام علم کار غیرعلمی می‌کند (۰/۵).</p> <p>راهنمای مصحح: اشاره به واژه‌های کلیدی که در زیر آن‌ها خط کشیده شده است، برای کسب نمره لازم است.</p> <p style="text-align: right;"><i>کلمه طلایی:</i></p> <p>از نظر وبر، جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند؛ اما نمی‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌ها که پدیده‌های نامحسوس و غیرتجربی‌اند، داوری علمی کند.</p>	۱۶
۲۰	موفق باشید.	

دانلود رایگان تمام آزمون‌های آزمایشی در کانال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تمام پایه‌ها و رشته‌ها

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

گزینه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

آزمون‌ها آزماینتی
T.me/Azmoonha_Azmayeshi

حلقه
سنجی

